

Emekçi kadının sahiplendiği
kavga yenilmez!

Proleter DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lakomatifidir!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Mart 2025 Sayı: 128

Fiyatı: 20 TL

Bir yanda artan hayat pahalılığı halkın boğazını sıktıkça sıkıyor, bir yanda tutuklamalarla, kayyumlarla baskı ve şiddet arttıkça artıyor...

Hal böyleyken yeniden “barış”, “demokrasi” sözleri havada uçuşuyor; AKP-MHP blokundan, bu gerici-faşist yönetimden beklenti oluşturuluyor. Erdoğan, Bahçeli gibi faşist liderlere methiyeler diziliyor, “uzun ömürler” dileniyor, defalarca teşekkür ediliyor. Eli kanlı faşistler “barış elçisi” gibi sunulmaya, aklanıp paklanmaya çalışılıyor...

Hem de yıllardır baskı ve zulüm gören, asimilasyona ve soykırıma uğrayan Kürt halkının “sözcüleri” tarafından...

Erdoğan-Bahçeli ikilisinin “terrorsüz Türkiye” dediği “yeni süreç” başladığından beri, eski film yeniden sahneye kondu ve “barış”, “çözüm”, “demokrasi” nakaratları ortalığı kapladı. Öcalan’ın beklenen mesajıyla birlikte bu nakaratlar ve faşist liderlere güzellemeler ifrata vardı.

Neyse ki halkın bu nakaratlara artık karnı tok! Nitekim Kürt halkında ve işçi-emekçi kesimde bir karşılığı olmadı. Ne önceki heyecanı yaratabildiler, ne de boş umut ve beklentiye sokabildiler. Aksine başlangıçtaki temkinli bekleme, son mesajla birlikte yerini hayal kırıklığına bıraktı.

Halk ne yaşadığını biliyor! Gerçekleri ters yüz ederek onları kandıramazsınız! Yaşadıklarına değil, söylenenlere inanmasını bekleyemezsiniz! Her defasında aynı yalanlarla oyalayamaz, arkanızdan sürükleyemezsiniz!

Diyarbakır’da, Van’da, Irak Kürt Yönetimi’nin merkezlerinde Öcalan’ın mesajını dinledikten sonra tepkisini büyük bir sessizlik içinde ortaya koyan Kürt halkı, bu gerçeği burjuva politikacılara bir kez daha gösterdi.

Sayfa 2’de sürüyor

“Barış”, “demokrasi” nakaratlarına
karnımız tok!

KENDİ GÜCÜMÜZE
GÜVENELİM!

“Barış”, “demokrasi” nakaratlarına karnımız tok

KENDİ GÜCÜMÜZE GÜVENELİM!

Sözde “barış”ın karşılığı, yeni anayasa ile AKP-MHP yönetiminin ömrünü uzatmak mı olacak?

Egemenler böyle planlar yapıyor olabilir. Fakat planları her zaman tutmaz. Son sözü işçi ve emekçiler, ezilen halklar söyler.

En başta işçi sınıfı hareketlenmiş durumda. Grev yasağına karşı fiili grevleri sürdüren ve taleplerini önemli oranda almayı başaran metal işçileri, kazanmanın yolunu gösterdi. Kadınların ağırlıkta olduğu Polonez işçileri, Somalı madenciler Ankara hedefiyle barikatları aşa aşa yürüdü. Antep tekstil işçileri tüm kuşatmaya rağmen günler süren eylemler yaptılar. Çayırhan maden işçileri yeniden özelleştirmeye karşı mücadeleyi başlattılar.

Çayırhan işçileri 100 günü aşkın süredir eylemlerini sürdürüyor. 20 Kasım’da 500 madenci, kendilerini maden ocağına kapatmıştı. Yerüstünde kalanlar ise Ankara’ya yürümüşlerdi. Bunun üzerine Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, ihalenin 4 Mart’a ertelendiğini açıkladı. Sendika da Mart ayına kadar bekleme kararı aldı. Oysa işçilerin talebi, erteleme değil, satışın iptal edilmesiydi. Aradan geçen sürede iptal gerçekleşmedi. Bunun üzerine işçiler yeniden maden ocağını işgal ettiler. Yerin 800 metre altında eylemlerini sürdüren madenciler, Çayırhan Termik Santrali’nin zarar etmediğini, öyle gösterilerek Ciner Grubu’na peşkeş çekildiğini söylüyorlar.

Çayırhan işçileri özelleştirme ile neleri kaybedeceğini çok iyi biliyor. Zaten özelleştirme gerçekleşmeden lojmanları boşaltmaları istendi. Kiraların astronomik rakamlara çıktığı bir dönemde, madenciler başlarını soktukları evlerinden de atılmakla karşı karşıyalar. Daha önemlisi, özelleştirildiğinde işçi kıyımı yaşanacağını, geriye kalanların düşük ücretle uzun saatler çalıştırılacağını ve tıpkı Soma’da, Ermenek’te olduğu gibi ölüme terk edileceklerini biliyorlar. Onun için özelleştirmeyi durdurmaya çalışıyorlar.

AKP dönemi özelleştirme saldırısının bir furyaya dönüştüğü dönemdir. Kamuya ait fabrikalar, topraklar, madenler yok pahasına emperyalist ve işbirlikçi tekellere satıldı. Ülkenin taşı-toprağı-suyu zehirlendi, dağları tıraşlandı, denizleri dolduruldu... Azami kar uğruna sadece insanların değil, hayvanların,

bitkilerin tüm canlıların hayatı hiçe sayıldı.

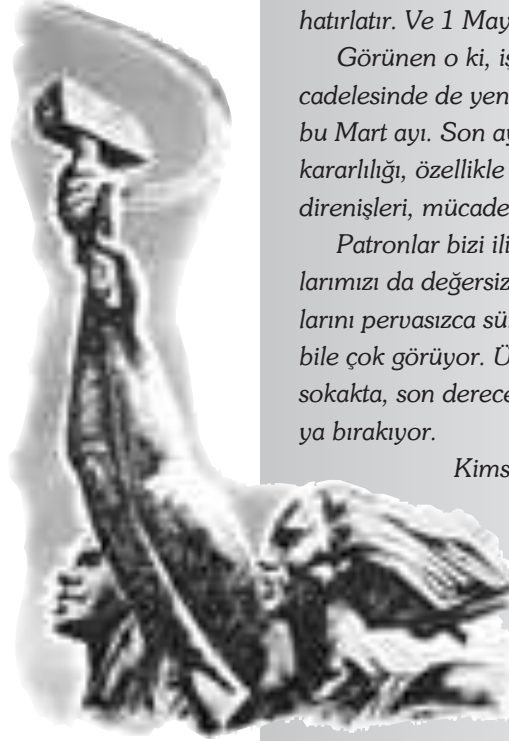
Bu talan ve yağma ile karlarına kar katan TÜSİAD patronları da “demokrasi”den dem vurarak sözde yönetimi eleştiriyor!

Büyük patronlar kulübü TÜSİAD, 14 Şubat’ta gerçekleşen genel kurulunda, kayyumlar ve tutuklamalar konusunda AKP-MHP yönetimini eleştirdi. Bunun üzerine TÜSİAD yöneticileri Ömer Aras ve Orhan Turan gözaltına alındı ve yurtdışı yasağı konularak serbest bırakıldı. Bu durum kafaları karıştırdı.

Oysa ne TÜSİAD’ın “demokrasi” diye bir derdi vardı, ne de Erdoğan yönetimi işbirlikçi burjuvaziden azade, onların üzerinde bir yönetimdi. Fakat bu durum her ikisine de yaradı. TÜSİAD, sanki AKP-MHP’nin anti-demokratik uygulamalarına karşıymış gibi göründü. Erdoğan yönetimi de TÜSİAD üyelerini gözaltına alacak kadar güçlü görünmüş oldu!

Egemen klikler arasında çelişkiler kimi dönem çatışma boyutuna varabilir. Bunun arkasında her zaman ekonomik çıkarlar vardır. Hükümetleri de bu doğrultuda kullanabilirler. Fakat bu düzende hiçbir hükümet, sınıf olarak burjuvaziyi karşısına almaz. Aksine onlara hizmet eder, karlarını maksimize etmeye çalışır. AKP de yıllardır öyle yapmıştır, başka türlü işbaşında kalması mümkün değildi. “OHAL’i sizin için ilan ettik, bakın hiç grev oluyor mu” diyen, kendi dönemlerinde ne kadar kar rekorları kırıldığını söyleyen bizzat Erdoğan’dır.

TÜSİAD’ın veya muhalif partilerin “demokrasi”, “barış”, “çözüm” nakaratları göz boyamaya dönüktür. Barışı da demokrasiyi de geliştirecek olan işçi-emekçi hareketidir. Kendi gücümüze güvenelim! Bir metal işçisi, “biz direnerek kazandık” diyor ve işçileri örgütlenmeye çağırıyor! Örgütlenmek ve direnmek dışında çözüm olmadığını, işçiler kendi deneyimleriyle öğreniyorlar.

Okurlara...

Merhaba,

Mart ayı baharın müjdecisidir. Sadece havaların ısınmasını değil, mücadelenin sıcaklığını da müjdeler. 8 Mart ile Emekçi Kadınlar Günü coşkusu yaşanır. 12 Mart yarı-askeri faşist darbenin tarihidir ama asıl olarak, “bütün taleplerinizi kabul ediyoruz” sözünü devlete söyleten Gazi direnişinin yıldönümüdür. 21 Mart Newroz ateşlerini yakar. 31 Mart, Kızıldere’deki devrimci dayanışmayı “dönmeye değil ölmeye geldik” diyenleri hatırlatır. Ve 1 Mayıs’a giden süreç selamlanır.

Görünen o ki, işçi sınıfı eylemlerinde de, kitle mücadelesinde de yeni bir yükselişin başlangıcı olacaktır bu Mart ayı. Son aylarda yaşanan işçi direnişlerinin kararlılığı, özellikle metal ve maden işçilerinin kararlı direnişleri, mücadeleyi azmini büyütmektedir.

Patronlar bizi iliklerimize kadar sömürürken, hayatlarımızı da değersizleştiriyor. Kendileri lüks harcamalarını pervasızca sürdürürken, bize en insani ihtiyaçları bile çok görüyor. Üstelik depremde, otelde, trafikte, sokakta, son derece basit biçimlerde ölümler karşı karşıya bırakıyor.

Kimse bize iyi bir yaşam bahsetmeyecek! Biz mücadele ettiğimiz kadar alacağız, mücadele gücümüz kadar yaşayabileceğiz, mücadele ettiğimiz oranda yaşam koşullarımızı iyileştireceğiz!

Bu gerçek, her geçen gün daha açık biçimde kendini gösteriyor. Ve açlık ücretine mahkum edilen ya da işsiz bırakılan milyonlarca insana, mücadele etmekten başka çıkar yol kalmıyor.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

128. Sayıda

3	Halkın gündemi ekmek ve adalet
4	Murat Tokdemir serbest bırakıldı
	Antep’te direniş, sendikacıya tutuklama
5	İşçilerin mücadelesi meşrudur
6	Sesimi duyan var mı
7	Promosyon uygulama yöntemi değiştirilmelidir
	Askaynak Tekniği işçilerine ziyaret
8	Özel okullarda taban maaş mücadelesi
9	Sevim Belli ve Edip Akbayram
10	Öcalan’ın mesajı ve sonrası
12	Emekçi kadının sahiplendiği kavga yenilmez
14	Almanya’da hem sağ hem sol yükseliyor
15	Ukrayna savaşı bitiyor mu
16	Paris’te anti-faşist gösteri
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
18	Paris Komünü
19	30. yıldönümünde Gazi Direnişi’ne bakmak
23	Hapishanelerde hak ihlalleri

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimciduruş2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst.

Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın, Sayı:128, Mart 2025, 20 TL(KDV %0)

Son yıllarda yapılan “kamuoyu araştırmaları”nda halkın en önemli sorunu “geçim sıkıntısı” şeklinde çıkıyor. Onu “adaletsizlik”, “işsizlik” ve “eğitim” izliyor. Ama “ekonomi” açık ara hep önde.

Nasıl olmasın?

Halkın ezici çoğunluğu “ortalama ücret” halini alan asgari ücret civarında bir parayla geçinmek zorunda. Ve ilk kez asgari ücret daha işçinin eline geçmeden “açlık sınırı”nın altında kaldı. Şubat ayı enflasyonu TÜİK’e göre bile yüzde 5 olarak açıklandı. Birçok ülkenin yıllık enflasyonu, Türkiye’de aylık enflasyon durumunda.

Türk-İş, Şubat ayında 4 kişilik bir ailenin gıda harcamasını (açlık sınırı) 23 bin 324 TL olarak açıkladı. Bu rakam, asgari ücretin 1000 TL üzerinde. Ve

ekmek zorunda. Ayrıca kendi tohumunu değil, “sertifikalı şirket tohumu”nu kullanması gerekiyor. Böylece üreticiler, yıllardır bildiği ürünleri değil de yabancı olduğu ürünleri üretmekle karşı karşıya kalıyor.

Yeni çıkarılan kanunlar ile varolan durum daha da kötüye gidiyor. 2025-2027 dönemini kapsayan 3 yıllık bitkisel üretim desteklerinde, mazot ve gübre desteği Cumhurbaşkanı Kararı ile tamamen kaldırılmış!

Raporda, ekili-dikili arazi miktarındaki düşüş de çok çarpıcı. **2002 yılında ekili-dikili arazi, 266 milyon dekar iken; bugün 239 milyon dekar kadar gerilemiş.** Bu, tarım alanlarının 26 milyon dekar azalması anlamına geliyor. Üstelik nüfus sürekli artarken...

Uygulanan politikalar, ülkeyi gı-

bir dizi sosyal sorunu da beraberinde getiriyor. Okula gidenlerin sayısında düşme, çeteleşme oranının artması, intiharlar, ev içi şiddet vb...

Son yıllarda evlenme oranında ve çocuk yapmada gözle görülür bir düşüş yaşanıyor. Buna karşın boşanmalar artıyor; tek başına yaşayan insan sayısı çoğalıyor. Bekar bir çalışanın aylık maliyeti bile 30 bini aşmış durumda. **İşsizlik ve yoksulluk, toplumsal yapıda çözülme ve çürüme yaratıyor.**

Ekmek ve adaletsizlik içiçe

Halkın en önemli sorunu geçim, sonra adaletsizlik geliyor. Adaletsizlik sadece mahkemelerde yaşanan hukuksuzluktan ibaret değil. Her alanda kendini gösteriyor. Liyakatsizlik, kayırmacılık, ekonomik şiddet, vergiler vb. adaletsizliğin farklı yüzleri olarak halkın karşısına çıkıyor.

Adaletin, özgürlüklerin olmadığı yerde ekmek de küçüldükçe küçülüyor; işsizlik ve açlık artıyor. Bunlar arasındaki bağ, en açık haliyle 24 Ocak Kararları-12 Eylül faşizminde görüldü. Türkiye’de neoliberal ekonomik saldırının başlangıcı olan 24 Ocak Kararları’nın mimarı Turgut Özal “12 Eylül olmasaydı, 24 Ocak Kararları’nı yaşama geçiremezdik” diye itiraf etti.

İşçiler, işbirlikçi sendikaların yönlendirmesi ve sınıf bilincindeki zayıflıklarından dolayı “ekmek mücadelesi” verdiklerini söylerler. Çünkü birçoğu bunun özgürlükle, adaletle bağını kuramaz.

Burjuva muhalefet “geçim yoksa seçim var” diyor. Kitleleri bir kez daha seçim aldatmacasıyla oyalamaya çalışıyor. Biz ise “geçim yoksa, mücadele var” diyoruz. “Yaşam hakkımız mücadele gücümüz kadar” diyoruz. **Ekmeğinin büyümesini, yaşam ve çalışma koşullarının düzelmesini istiyorsan, “özgürlükler için dövüş” diyoruz.**

Bunların içiçeliğini işçi ve emekçilere bıkmadan usanmadan anlatmak ve yaşamda göstermek zorundayız. İşçi sınıfı kendi deneyimleriyle de bunları kavradığında, ekmek ve özgürlük, ekmek ve adalet arasındaki bağı kurduğunda mücadelesi doğru hedeflere yönelecek ve kurtuluşun yolu açılacak.

Bertold Brecht’in dediği gibi “halkın ekmeğidir adalet” “Ekmek her gün nasıl gerekliyse / Adalet de gerekli her gün... Madem adaletin ekmeği bu kadar önemli / Onu kim pişirmeli dostlar, söyleyin? / Adaletin ekmeğini de / Kendisi pişirmeli halkın / Gündelik ekmek gibi / Bol, pişkin, verimli...”

Halkın en önemli gündemi Ekmek ve adalet

daha yılın ilk aylarında bu fark oluştu.

Üstelik **başta mülteciler olmak üzere asgari ücretin altında çalıştırılanlar var. Asgari ücretin neredeyse yarısıyla geçinmek zorunda bırakılan emekliler var.** Sayıları milyonları bulan bu kitle, BM kriterlerine göre, “mutlak yoksulluk” altında yaşıyor.

Gıda enflasyonu

Milyonlarca kişi, sadece karnını doyurmaya mahkum edilmişken, gıda enflasyonu sürekli yükseliyor. BM Gıda ve Tarım Örgütü’ne göre (FAO) **dünyada gıda fiyatları yıllık yüzde 5,7 artarken, Türkiye’deki gıda fiyatları, dünya ortalamasını sekize katladı.** Çünkü Türkiye’de tarım, emperyalist tarım tekellerinin çıkarları doğrultusunda yok ediliyor.

Çiftçi-Sen’in Tarım 2024 Raporu’nda konuyla ilgili çarpıcı veriler var. Örneğin 2006 yılında çıkarılan Tarım Kanunu’na göre, tarıma sağlanacak desteğin milli gelirin yüzde 1’inden az olamaması gerekirken, desteğin binde 2’ye kadar gerilediği söyleniyor. Bu sınırlı desteği alabilmek için de üretici, Bakanlığın belirlediği ürünleri

dada da ithalata mahkûm hale getirdi. Tarım ve hayvancılık ürünleri, giderek daha fazla ithalatla karşılanıyor. Böyle olunca, gıda enflasyonu sürekli artıyor.

İşsizliğin yarattığı sorunlar

Borç batağına sürüklenen üreticiler, “bir daha ekmeyeceğiz” diyorlar. Her yıl tarım alanındaki istihdam düşüyor. **2002 yılında tarımda çalışanların toplam istihdam içindeki payı yüzde 35 iken, 2024 yılında yüzde 14,7’ye gerilemiş.** Bunlar, işsizler kervanına katılan yeni bölükler oluyor...

DİSK-AR’ın Şubat 2025 tarihli araştırmasına göre; **geniş tanımlı işsiz sayısı 11,4 milyonun üzerinde! Çalışabilir nüfusa oranı yüzde 28.2!** Bu oran kadın işçilerde yüzde 37.2 ile daha yüksek orana çıkıyor. Yaklaşık 5 milyon kişi ise, çalışmaya hazır ancak iş aramaktan vazgeçmiş durumda.

Gençlerde, özellikle üniversite mezunu gençlerde işsizlik artıyor. Patronlar da işsizlik korkusu salarak çalışanlara “zam istemeyin” diyor.

İşsizler ordusu, patronlara her zaman düşük ücretle daha uzun saatler işçi çalıştırma olanağı sağlıyor. İşsizlik,

Burjuva muhalefet “geçim yoksa seçim var” diyor. Biz ise “geçim yoksa, mücadele var” diyoruz. “Yaşam hakkımız mücadele gücümüz kadar” diyoruz. Ekmeğinin büyümesini, yaşam ve çalışma koşullarının düzelmesini istiyorsan, “özgürlükler için dövüş” diyoruz. İşçi sınıfı kendi deneyimleriyle de bunları kavradığında, ekmek ve özgürlük, ekmek ve adalet arasındaki bağı kurduğunda mücadelesi doğru hedeflere yönelecek ve kurtuluşun yolu açılacak.

Artvin'de PDD okuru Murat Tokdemir serbest bırakıldı

Artvin-Şavşat'ta PDD okuru Murat Tokdemir, 10 Şubat günü gözaltına alındı; 11 Şubat günü mahkemeye çıkartılarak tutuklandı ve Artvin Kapalı Cezaevi'ne konuldu. 5 Mart günü ise tahliye edildi.

Murat Tokdemir, tutuklanma sürecini şöyle anlatıyor:

10 Şubat günü Şavşat girişinde jandarma tarafından durduruldum. Artvin Cumhuriyet Savcılığı'nın araba ev ve işyerim için arama emri olduğunu söylediler. Bunun üzerine ben arama emrini göstermelerini istedim. Telefonda bir şeyler göstermeye çalıştılar. Buna itiraz ettim. Bir süre sonra Artvin Terörle Mücadele Komiseri olduğunu bildiğim şahıs gelerek arama iznini tebliğ etti. Garip olan Trabzon'dan geliyordum ve yolda 4 ayrı yerde kontrol noktasında kimlik kontrolü yapıldığı halde herhangi bir sorun çıkmamıştı...

Arabada yapılan aramanın ardından beni jandarmaya teslim ettiler. Jandarma köye götürdü. Köye gittiğimizde 3-4 minibüs ve bir iki araba dolusu 30'un üzerinde jandarma ve komandonun evin etrafını geniş bir çembere aldığını gördüm. Köyün iki azası da aramaya eşlik etmek üzere hazır bulunuyordu. Eve girdiğimizde orta kat salonun ve mutfağın balkon kapılarının açık olduğunu gördüm. "Bu kapıları siz mi açtınız" diye sordum. "Biz açmadık, zaten eve yaklaşımdan dronla çekim de yaptık" dediler. Jandarma da arama anlarını kameraya alıyordu...

Evdeki dergileri, kitapları şuursuzca yanlarındaki

torbalara doldurmaya başladılar. Evin altını üstüne getirdiler. Şiir-roman demeden tüm kitapları, çok tehlikeli suç aletleri bulmuşçasına torbalara koydular...

Bir süre sonra içeri giren jandarmalardan biri samanlıkta iki tabanca bulduklarını söyledi. Bu uygulamalarının 12 Eylül faşizminin bir devamı olduğunu, kitaptan korkan, aydınlanmadan, bilimden korkan bir zihniyeti temsil ettiklerini, komplocu olduklarını yüzlerine haykırdım.

4-5 saat süren aramanın ardından beni karakola götürdüler. Yaptıklarının Emniyet ve Jandarma işbirliğiyle düzenlenmiş bir komplo olduğunu, kitaplarıma suç aleti muamelesi yapan bir zihniyeti tanımayacağı mı, yaptıkları aramanın usulsüz ve şaibeli olduğunu, hiçbir biçimde tutanaklarını imzalamayacağımı, ifade vermeyeceğimi ve protesto amaçlı açlık grevinde olduğumu söyledim.

Bir süre sonra kelepçe takarak adli rapor için hastaneye götürdüler. İçimden "umarım kalabalık olur" diye geçirdim; ama hastanede birkaç kişi dışında kimse yoktu. Yine de onları zafer işaretiyle selamlayarak konuşmaya başladım: "Merak edenler için söyleyeyim, adi suçlular gibi kolumuza kelepçe takmalarına bakmayın, asıl susturmak istedikleri beynimiz ve yüreğimizdir. Ben bir devrimciyim. Dereler özgür akmasın diye, ormanlarımız, madenlerimiz rahatça talan edilsin diye, halkımızın emeği daha rahat çalınсын diye susturmaya çalışıyorlar bizleri. Ama ben bugüne kadar olduğu gibi konuşmaya devam edeceğim..." Arkamdan "biz tanıyoruz abi, seni biliyoruz..." diye seslendi biri. Bir hastane çalışanı önce tanımamış, konuştuğumda tanımış; peşimden arabanın yanına gelip hatırıma sordu.

Sabah savcılığa çıkarıldım. Aramanın usulsüz yapıldığını, silah buldukları yerin samanlık olduğunu

ama evde bulunmuş gibi tutanak tutulduğunu, evin iki kapısının açık olduğunu, künyesinden yasal olduğu açık seçik belli olan dergilere ve kitaplara "yasak yayın" muamelesi yapılarak şiir kitaplarına varana dek alındığını; arama sırasında köy azalarının da burada bulunduğunu, bu beyanlarımı doğrulamaya hazır olduğunu; kitap ve dergilerin bana ait olduğunu, silahların bana ait olmadığını söyleyerek ifademi verdim. Savcı tutuklanmam istemiyle hakime sevk etti. Hakime de azaların tanıklık için orada hazır bulduklarını söylememize rağmen, onların ifadelerine başvurmadan tutuklanmam yönünde karar verdi.

25 gün kaldığım Artvin Kapalı Cezaevi ve oranın koşulları başlı başına bir yazı konusudur. Ancak yine de birkaç cümle etmek gerekirse; 10-12 kişilik kapasite için tasarlanmış koşullarda 30-35 kişiye varan bir kalabalık söz konusu. 30 kişi ve günde 2 saat sıcak su. Sadece bir tuvalet ve bir banyo var. Kitap konusunda ve birçok konuda kısıtlama var. Örneğin dışarıdan gelen bir kitabın içeriye ulaşması en az iki ayı buluyor. Günde iki kez sayım, açık görüş sonrası extra bir sayım daha vb... Hastaneye ve duruşmalara gitmek tam bir eziyet. Pek çok cezaevinde kullanılmaya başlanmasına rağmen görüntülü telefon henüz yok...

Bir bütün halinde düşünüldüğünde ülke genelinde var olan korku iklimini daha da derinleştirmek için toplumun her kesimi keyfi tutuklamalarla sınanıyor.

Benim özelimde, son zamanlarda giderek artan ve genişleyen faaliyetlerin bir yansıması olarak tutuklandığımı düşünüyorum. İçerik olarak asıl rahatsız oldukları ise her gittiğimiz yerde, eylemde, anmada BİRLEŞİK DEVRİMCİ MÜCADELE'ye vurgu yapmamız ve bunu da devrimci pratiğimizle somutluyor oluşumuzdur diye düşünüyorum.

Antep-Başpınar'da direniş, Sendikacıya tutuklama

Antep-Başpınar'da çoğu tekstil sektöründe olmak üzere, yaklaşık 10 fabrikada işçiler düşük ücret ve yüzde 30 zam dayatmasına karşı greve başlamışlardı. AKP'li patronların talebiyle, Antep Valiliği kentte 15 gün eylem yasağı getirdi. İşçiler yasak kararına rağmen 12 Şubat günü Başpınar Organize Sanayi Bölgesi'nde açıklama ve eylem yapma kararı aldı. Ancak devletin engeli nedeniyle açıklamayı yapamadılar. Yasak kararı alınmasından itibaren, OSB'de terör estirilmeye başlandı. Direnişlerin sürdüğü bütün fabrikaların önüne çevik kuvvet ve jandarma yığınağı yapıldı, işçilerin fabrika önlerinde beklemesine bile izin verilmedi.

Organize Sanayi'de eylem yapamayan işçiler, 14 Şubat günü Demokrasi Meydanı'na çağrı yaptılar. Meydan polis barikatlarıyla çevrilmişti ve polis işçilerin otobüs duraklarında toplanmasına izin vermedi. Polis ve işçiler arasında sert tartışmalar yaşandı. İşçilerden biri polislere "3 tane zengin için buradasınız. Siz de bir emekçi babanın emeği ile buraya gelmişsiniz" diye tepki gösterdi. Yaşanan arbedenin ardından işçiler sloganlarla sendika binasına yürüdüler. EMEP ve DEM parti milletvekilleri, CHP Antep il, ilçe örgütleri eyleme destek verdi.

Bu arada, BİRTEK SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen, eyleme katılmak üzere evinden çıkarken gözaltına alındı. Türkmen, eylem bittikten sonra, akşam saatlerinde serbest bırakıldı.

Ardından 17 Şubat günü Birtek-Sen Genel Başkanı Mehmet Türkmen, "işçileri suç işlemeye tahrik ettiği" iddiasıyla, yani mücadeleciler sendikacılık yaptığı için yeniden gözaltına alındı; aynı gün tutuklandı.

İşçilere grevi yasaklarken, AKP'li patronlara teşvik yağdırmaya devam eden devlet, işçilerin kararlılığının sürmesi üzerine, sendika başkanını tutukladı. Böylece

işçilere gözdağı vermek, direnişi bitirmek istediğini gösterdi.

Bu direniş, AKP'li patronların pervasızlığını, işçilere karşı saldırganlığını ve işçileri ne kadar değersizleştirmeye çalıştığını gösteren örneklerle doluydu.

Mesela AKP Antep Milletvekili İrfan Çelikaslan'ın patronu olduğu Çelikaslan Tekstil'deki işçiler, haftanın 7 günü çalıştıklarını, patronun bu sayede zengin olduğunu ama işçileri sefaletle mahkum ettiğini söylediğinde, patron "benim zenginliğimi Allah verdi" diye cevap verdi. İşçilerin emeğini sömürmesini, artı-değer sömürsünü gözlerden gizlemenin yolu "Allah verdi" oldu.

Yine Başpınar'da bir başka patron sözcüsü direnen işçilere ve onların hakları için mücadele eden sendikacıya "Sen bir yevmiyenin peşinden koşan insansın" diyerek aşağılamaya çalıştı. Kendileri milyonları savuran, AKP'den aldıkları destekle her tür zorbalığı yapan patronlar, işçilerin o "bir yevmiye"sine bile göz diktiklerini böyle itiraf etmiş oldular.

Mehmet Türkmen, Başpınar işçileri tüm baskı ve zorbalığa karşı direndiği için gözaltına alındı, tutuklandı.

Mücadeleciler sendikacılar derhal serbest bırakılsın!

Mehmet Türkmen'in tutuklanması Samsun'da protesto edildi

Samsun Emek Demokrasi Güçleri, 18 Şubat günü Çiftlik Caddesi Süleymaniye Geçidi'nde bir basın açıklaması yaparak AKP-MHP faşizminin baskı, gözaltı ve tutuklama saldırısını protesto etti; mücadeleyi yükseltme çağrısı yaptı.

Basın açıklamasında Antep-Başpınar'daki tekstil işçilerinin direnişi selamlanarak, tutuklanan Birtek-Sen Başkanı Mehmet Türkmen'le dayanışma içinde olunduğu belirtildi. Ayrıca HDK bileşeni partilere dönük gözaltı furçası kınandı; faşizme karşı mücadele çağrısı yapıldı.

Haklarımızı bilelim, gaspedilmesine izin vermeyelim! İŞÇİLERİN MÜCADELESİ MEŞRUDUR!

İşçi sınıfının büyük bir bölümü, ne yazık ki haklarını bilmiyor. Onun için birçok şeye sessiz kalıyor, patronların önüne sürdüğü evrakları imzalıyor. Bazen de bilmesine rağmen ekonomik koşullar, örgütsüz oluşu gibi unsurlar, önüne sürüleni kabullenmeyi getiriyor.

Uzun çalışma saatleri, vardiya değişimindeki hileler

İş kanununda haftalık çalışma saatleri en fazla 45 saat olarak belirtilmiştir. Bu sürenin üzerindeki çalışma mesaiye girer. 45 saatin üzerindeki her bir saat için fazla mesai ücreti ödenmesi gerekir. Ve bu ücret işçinin saatlik ücretinin yüzde 50 fazlasıyla ödenmelidir.

Ama haftalık 45 saate uyan patron neredeyse yok denecek kadar azdır. Genellikle işçiler 12-14 saat çalıştırılıyor, fakat doğru dürüst mesai ücreti verilmiyor.

İş kanununda belirlenen haftalık 45 saat, işçi ile patron arasındaki anlaşmaya göre planlanabilir. Örneğin haftalık 45 saatlik çalışma süresi 6 güne günlük 7,5 saat olarak bölüneceği gibi, haftanın 5 gününe 9 saat olarak da bölünebilir. Burada dikkat edilmesi gereken husus, günlük çalışma saatinin 11 saati geçmemesidir.

İş kanununun 69. maddesine göre "gece ve gündüz işletilen ve nöbetleşe işçi postaları kullanılan işlerde, bir çalışma haftası gece çalıştırılan işçilerin, ondan sonra gelen ikinci çalışma haftası gündüz çalıştırılmaları suretiyle postalar sıraya konur. Gece ve gündüz postalarında iki haftalık nöbetleşme esası da uygulanabilir. Postası değiştirilecek işçi kesintisiz en az onbir saat dinlendirilmeden diğer postada çalıştırılmaz" deniyor. Fakat patronların çoğu, işçi 7-8 saat dinlenmeden işe çağırıyor. Hiç dinlenmesine izin verilmeden ikinci vardiyada çalıştırılan işçiler bile var.

Bazı işyerlerinde (güvenlik, turizm, sağlık hizmetleri) 24 saat çalışma 24 saat dinlenme şeklinde vardiya değişimleri oluyor. Bu vardiya sisteminde işçi 11 saat dinlenmeden yeniden çalışmak zorunda kalıyor. Üstelik fazla mesai ücreti verilmiyor.

Kimi sendikalı yerlerde bağtlanan TİS'lerde yasanın belirlediği 11 saat dinlenmenin üzerinde 15-16 saat dinlenme hakkı elde edilmiş. "15 saatten önce çalıştırılan işçiye mesai ücreti ödenir" maddesi de sözleşmede yer almış.

Telafi çalışma sınırsız sömürüye dönüşüyor

Bir işyerinde çeşitli nedenlerden dolayı zorunlu iş durduğunda, telafi çalışmaya gidilir. Fakat patronlar zorunlu nedenlerden iş durduğunda bile ya işçilerin ücretlerinden kesintiye gidiyorlar, ya da işçilerin yıllık izinlerinden kesiyorlar.

Bakın iş kanununda (madde 64) ne diyor: "Zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren dört ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilir. Cumhurbaşkanı bu süreyi iki katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu çalışmalar

Hiçbir hak kendiliğinden bahşedilmemiştir. Kazanılan her hak, büyük mücadeleler sonucu elde edilmiştir. Ardından yasalara, anayasaya girmiştir.

fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmaz. Telafi çalışmaları, günlük en çok çalışma süresini aşmamak koşulu ile günde üç saatten fazla olamaz. Tatil günlerinde telafi çalışması yaptırılamaz."

Zorunlu nedenlerle işin durması (yangın, sel, deprem, hastalık, bakım, yenilenme, stok birikmesi vb) durumlarda telafi çalışma düzenlemesi patronların inisiyatifindedir. Daha fazla kar için, "telafi çalışma" diyerek işçileri fazladan çalıştırıyorlar. Örneğin makine bakımlarından kaynaklı işin durduğu koşullarda, işçileri telafi çalışmaya zorunlu bırakıyorlar. Veya kendi hatalarından kaynaklı zararları telafi çalışma adı altında işçilerden çıkartıyorlar. Bu yetmezmiş gibi işçilerin yıllık ücretli izinlerinden kesinti yapıyorlar. Yürürlükteki yasaya göre "işin durması veya başka sebeplerle işçinin izin hakkından kesinti yapılamaz" deniyor. Oysa hem "telafi çalışma" yaptırılıyor, hem de izinlerden kesinti yapılıyor.

Böyle durumla karşılaşan işçiler tepkilerini ortaya koymalı, tutanak tutmalı, bu saldırıyı püskürtmelidirler. Yasal olarak da böyle bir hakları vardır.

Kreş hakkı parayla gaspedilemez

İşyerlerinin çoğunda kreş bulunmuyor. İşçi sağlığı işçi güvenliği önlemlerini bir maliyet olarak gören patronlar, kreş ve emzirme odalarını da bir maliyet olarak görüyor. **Kreş olmayınca kadınların çalışması, istihdama katılması zorlaşmakta, çalışan kadınlar çok büyük zorluklar yaşamaktadır.**

Konuyla ilgili yönetmelikte şunlar yazıyor: "Yaşları ve medeni halleri ne olursa olsun, 150'den çok kadın çalıştığı işyerlerinde, 0-6 yaşındaki çocukların bırakılması, bakımı ve emziren çalışanların çocuklarını emzirmeleri için işveren tarafından, çalışma yerlerinden ayrı ve işyerine yakın (...) bir yurdun kurulması zorunludur. Yurt, işyerine 250 metreden daha uzaksa işveren taşıt sağlamakla yükümlüdür."

Yine yönetmeliğe göre oda ve yurtlar işyeri hekiminin tıbbi gözetimi altında olmalıdır. "Çocukların periyodik sağlık kontrollerini yapmak, salgın ve bulaşıcı hastalıklara karşı gerekli önlemleri aldirmek, gerekli hijyeni sağlamak..."

Bir işçi, kendi isteğiyle işten ayrıldığında kıdem tazminatı hakkını kaybeder; fakat kreş hakkı yerine

getirilmediği durumda iş değişmektedir. Yönetmeliğe göre, kadın işçilerin kıdem tazminatını alıp kendi isteğiyle işten ayrılma hakkı vardır.

Bazı işyerlerinde kreş ve emzirme odası açmak yerine, çocuğu olan kadınlara bir miktar "kreş parası" verilerek, kreş açma yükümlülüğünden kurtulmaya çalışıyorlar. Kamu işyerlerinde 2024-2025 toplu iş sözleşmesinde aylık brüt 6 bin TL "kreş parası" ödeme şeklinde bağtlanmış mesela.

Kreş ve emzirme odaları hakkı, verilen bir miktar parayla ölçülemez. Zaten işçilerin çoğu "kreş parası" hakkında yaralanmıyor da. Ama daha önemlisi, kreş çocukların ve işçilerin sosyalleşmelerini artırıyor. Parayla kreş hakkının gaspedilmesine izin verilemez.

İş durdurmak (grev) haktır, kullanılmalıdır

İşçi sınıfının en etkili mücadele araçlarından biri üretimden gelen gücünü kullanmak, iş durdurmaktır. Fakat patronlar, "iş durdurmak tazminatsız işten atılma sebebidir" diyerek tehdit ederler. İşbirlikçi sendikacılar da patronlar gibi konuşur. Oysa **işçilerin ücretleri ödenmemişse ve bu süre 20 günü aşmışsa işçilerin iş durdurma hakkı vardır. Yani her iş durdurma tazminatsız işten atılmayı getirmez. Ama daha önemlisi, güçlü bir örgütlülük varsa, patron buna yeltenmeye cesaret edemez.**

İş kanununun 34. maddesinde şunlar yazıyor: "Ücreti, ödeme gününden itibaren 20 gün içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçi, iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınabilir. Bu nedenle kişisel kararlarına dayanarak iş görme borcunu yerine getirmemeleri sayısal olarak toplu bir nitelik kazansa dahi grev olarak nitelendirilemez. Gününde ödenmeyen ücretler için mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı uygulanır... Bu işçilerin bu nedenle iş akitleri çalışmadıkları için feshedilemez ve yerine yeni işçi alınamaz, bu işler başkasına yaptırılamaz."

"Mücbir neden" patronların kontrolü dışında meydana gelebilecek doğal afetler vb olarak ifade edilmektedir. Patronun iflası "mücbir neden" sayılmaz.

Özcesi patronlar ve hükümetler, kendi koydukları yasalara bile uymuyorlar. Ama işçiler tepkilerini ortaya koyduklarında "yasa", "hukuk" diyorlar. Keza işbirlikçi sendikacılar da "anayasal hakkımız", "hukuk yoluyla mücadele" diyerek işçilere mahkeme yolunu gösteriyorlar. Oysa hiçbir hak kendiliğinden bahşedilmemiştir. Kazanılan her hak, büyük mücadeleler sonucu elde edilmiştir. Ardından yasalara, anayasaya girmiştir. Onun için haklarımızı bilmeli, uygulanmadığı koşulda her yolla sonuna kadar zorlamalıyız. Ayrıca gaspedilen haklarımızı yeniden kazanmak için de fiili mücadeleyi yükseltmeliyiz.

İşçi sınıfının haklarını korumak, yeni haklar elde etmek için yürüttüğü her türlü mücadelesi meşrudur. Meşruluğumuzdan ve haklılığımızdan aldığımız güçle, grev dahil her tür eylem biçimini devreye sokmalı ve haklarımızı söke söke almamız. Bunun başka bir yolu yoktur.

Sesimi duyan var mı?

Zaman dursa, hüznümün ortasında... Dursa, çığığın en derin noktasında... Öfkemin en yıkıcı yerinde, yeniden başlasa...

Ben de bağırsam, kalbimin derinliklerinden göçük altında kalan çocuğa. İnim inim inlesem, cevap verir mi acaba...

Ey kalbimin sızısında kaybolup yiten çocuk! Umutlarım diri, yeniden sesleniyorum sana...

Sessizlik!..

1-2-3! Sesimi duyan var mı!!!...

6 Şubat sabahına Ali İsmail Korkmaz'ın kuzeni Ali İsmail Korkmaz böyle uyandı deprem sabahı. Eşi doğum yapmak üzereydi. İlerleyen saatlerde doğum yaptı da... Biz de not düşelim kalanlara, enkaz altında bir çocuk doğdu! Yaşadı da birkaç saat, belki de birkaç gün enkaz altında...

O yaşarken enkaz altında, Gezi ayaklanmasında kardeşini, oğlunu kaybeden Korkmaz ailesi de dolaştı enkazın üzerinde, yürekleri ağızlarında... Bir Ali İsmail daha yitmişti bir deprem katliamında. Üstelik bir protesto da değildi. 4.17'de, uykusunun en derininde sabahı bekliyordu karnı burnunda karısı ile. Elinde çocuğu, sabahın aydınlığına öyle uyanacaktı belki de...

Uyanmadı Ali İsmail, ama uyandı anasının karnındaki çocuğu, anasının babasının yanında. Emdi anasından sütünü enkazın altında. Amcası, kuzeni, teyzesi, halası, hep beraber beklediler, enkazın üzerinden çığık çığığa. Seslendiler çocuğa, inleyerek tüm acılarıyla...

1-2-3! Sesimi Duyan Var mı!..

Kolon kesilmmişti bu binada, hem de kreş yapmak için çocuklara. Ve belki de tarihte ilk defa bir müteahhit, itiraz etmişti "bu binada kreş olmaz" diye. "Benim yaptığım binada kolon kestiler" dedi izin veren bakanlığa, şikayet etti savcılığa... Ne Gezi'de, ne enkazda Ali İsmail'lerin sesini duymayanlar, duymadılar müteahhitin sesini de... İttiler dilekçesini sümen altına...

Sen yeryüzünde, yaşamını enkaz altında tamamlayan çocuk! Şimdi yoksun ya dünyada, yüreğindeki acı da yok!.. Seninle gömdüm yüreğimin derinliklerine, çürümüş bedenimle çürüsün diye...

Görüyorsun ya! Yeşerdi, boy verdi şimdi yüreğimin derinliklerinden, bilincimin karanlıklarına doğru aktı içime tekrar zehir zehir... Bu yürek atanda yakacak nehir nehir... Uyu ey çocuk, enkaz altında uyu... Asi Nehri'nin aktığı bu coğrafyada, hiçbir çocuk unutulmaz; akar yarınlara...

1-2-3! Sesimi Duyan Var mı!..

Ne acımız diniyor ne de öfkemiz. Günlerce gelmeyen yardım... İlle de gelen yardımların engellenmesi!.. Deprem bölgesinde enkazdan çıkarılan insanlara ulaştırılması gerekirken, el konularak yıkılmayan ilçelere gönderilmesi... Seferberlik ilan edilmesi gerekirken OHAL ilan edilmesi... Bakan'ın deyimiyle "internette bant daraltması"na gidilmesi... unutulmadı, affedilmedi...

Bu yıl Antakya'da saat 4.17'de üç farklı noktada yapıldı deprem anmaları.

İçinde TKP ve TÖB-SEN'in bulunduğu 6 Şubat Platformu, şu an İl Emniyet Müdürlüğü olarak kullanılan Nevzat Şahin Anadolu Lisesi (Sümerler Mahallesi-Sevgi Parkı) önünden Uğur Mumcu Meydanı'na (Armutlu Mahallesi) kadar meşaleli yürüyüş gerçekleştirdi. Başını Emek ve Demokrasi Platformu'nun çektiği 6 Şubat Koordinasyonu ise, (KESK-TTB vb. kurumlar) Armutlu Mahallesi'nden Yunus Emre Parkı'na kadar yürüdü. Hükümetin şov yaptığı yer Köprübaşı'ydı. (Künefeciler Meydanı-Ulus Meydanı)

Koordinasyon, Köprübaşı'na yaklaşık 300 metre mesafede eylemi bitirdi. Zaten öncesinden polisle yapılan pazarlıklar sonucu, orada bitirme kararı almışlardı. Ancak 6 Şubat depreminin acısını tüm tazeliği ile yaşayan depremzedeler, yürüyüşün bitirildiği noktaya tepki gösterdi. Köprübaşı'na yürüme isteğini ortaya koyunca, polisle, polisin önceden kurduğu barikatlarla karşı karşıya geldi. Zaten barikatlar da kitlenin olası tepkisine göre hazırlanmıştı.

TÖB-SEN'nin başını çektiği Platform da depremzedelerin gerçek umudu olmaktan uzaktı. Her iki oluşumda da demokrat, aydın ve devrimci dostlarımızın olması, yaşanan durumu ortadan kaldırmaya yetmedi, yetmiyor. Güçlü bir komünist önderliğin olmayışı, burada da kendini tüm yıkıcılığı ile gösteriyor. Çünkü kitlelerin gerçek öncüsü onlar. Onların olmadığı veya güçsüz kaldığı yerde, varolan kitle örgütleri bu boşluğu dolduramıyor.

Dünyayı yaratan nasırlı ellerin nasıl bir umut olduğu gösterilmelidir. Gösterilmek zorundadır. Aksi takdirde direngen duran devrimci ve demokrat bireyler de zamanla umutsuzluğa sürüklenerek reformizmin potasında erimeye mahkum kalacaktır.

1-2-3! Sesimi Duyan Var mı!..

Antakya PDD

6 Şubat Depreminin 2. yılında İstanbul'da eylem

6 Şubat depremlerinin

2. yılında, başta deprem yaşanan kentler olmak üzere birçok yerde eylemler ve açıklamalar yapıldı. Hatay'daki resmi tören için tüm yolları kesen polis, yürümek isteyen halka saldırdı ve 3 kişiyi gözaltına aldı. Eylemlerde "Katiller halka hesap verecek" en sık atılan slogan oldu. Deprem sürecinde insanları ölüme terk eden, deprem sonrasında da halkı yüzüstü bırakan ve katilleri tek tek serbest bırakan devlete olan tepki ile insanlar sloganları daha güçlü haykırdı.

İstanbul'daki eylem Beşiktaş Meydanı'nda saat 19'da DİSK, KESK, TTB ve TMMOB tarafından yapıldı. Proleter Devrimci Duruş'un da aralarında olduğu kurumlar dövizleriyle katıldılar eyleme. Eylemde yapılan açıklamada deprem sürecinde ve sonrasında devletin yaklaşımı, katliama göz yumması vurgulandı; katillerin cezasız kaldığı, halkın hala çadırlarda ya da konteyner kentlerde yaşadığı, sorunların devam ettiği ve çözüm beklediği belirtildi. Atılan sloganların ardından eylem sona erdi.

Samsun'da Tariş direnişi belgesel gösterimi

Samsun'da faaliyet gösteren Karadeniz İşçi Derneği, 15 Şubat günü Hasan Ali Yücel Kültür Merkezi'nde, "45. yılında TARIŞ direnişi yolumuzu aydınlatıyor" etkinliği kapsamında belgesel film gösterimi ve söyleşi gerçekleştirdi.

Saygı duruşu ve yapılan konuşmanın ardından, Tariş direnişçilerinden Hülya Karcı'nın yönetmenliğini yaptığı "Bir makas değişimiydi TARIŞ" belgeselinin gösterimi gerçekleştirildi. Belgesel gösteriminin ardından etkinlik, katılanların süreç değerlendirmeleri ile devam etti. Direnişini sürdüren Başpınar Tekstil işçileri ve yasaklama kararına rağmen greve çıkan metal işçileri selamlanarak; Kavel'den 15-16 Haziran'a, TARIŞ'ten günümüze kadar yaşanan işçi direnişlerinden öğrenerek, faşizme ve kapitalizme karşı sınıf mücadelesini büyütme çağrısıyla etkinlik sona erdi.

HDK bileşenlerine operasyon

18 Şubat günü sabah saatlerinde başlatılan operasyonlarda, aralarında HDK, DBP, DEM Parti, EMEP, SYKP, ESP, Yeşil Sol Parti, YDİ Çağrı üye ve temsilcileri, siyasetçiler, gazeteciler ve sanatçılar dahil, 54 kişi gözaltına alındı. Gözaltılar aynı gün yapılan eylemlerle protesto edildi. İstanbul'daki eylem saat 19'da Kadıköy'de, İskele Meydanı'nda yapıldı.

Gözaltındakiler 21 Şubat günü Çağlayan Adliyesi'ne getirildi. İfadelerinin ardından, 30 kişi tutuklandı, 13 kişiye ev hapsi verildi, 7 kişi serbest bırakıldı. Tutuklananlar Silivri ve Bakırköy Cezaevi'ne gönderildi.

Adliye içinde ifadeler sürerken, İstanbul Emek Demokrasi güçleri adliye önünde protesto eylemi yaptı.

Askaynak Tekniği grevine ziyaret

Birleşik Metal-İş sendikasında kısa sürede örgütlenen ve TİS masasına oturan Amerikan sermayeli Lincoln Electric (Askaynak Tekniği) işçileri, taleplerinin kabul edilmemesi üzerine 31 Ocak'ta greve çıktılar. Grevlerini büyük bir coşku ve kararlılıkla sürdüren işçileri, 16 Şubat günü, grevin 17. gününde Proleter Devrimci Duruş okurları ve Devrimci Sendikal Birlik olarak ziyaret ettik.

Çayırova'daki Organize Sanayi Bölgesi'nde, fabrika önünde yaklaştığımızda Devrimci Sendikal Birlik imzalı "As Kaynak işçisi yalnız değildir! Yaşasın grev yaşasın zafer" pankartını açarak "As Kaynak işçisi yalnız değildir", "Yaşasın sınıf dayanışması", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek" sloganlarıyla yürüdük. Sloganlara grevdeki işçiler de coşkuyla eşlik ettiler. Grev yerine vardığımızda DSB adına yapılan konuşmada "Patronlar bizi sömürüyorlar ama hakkımızı vermiyorlar, bize insanca yaşam hakkı tanımıyorlar. Ama biz şunu biliyoruz ki hayat hakkımız mücadele gücümüz kadardır. Hayat hakkımızı korumak, insanca yaşama hakkımızı korumak için mücadele etmekten başka bir yolumuz yoktur. Mücadele edeceğiz, direneceğiz, bizi sömüren patronlardan hakkımızı alana kadar. Mücadelenizde başarılılar" denildi.

Ardından işçilerin grev çadırına geçildi ve sohbetler edildi. İşçilerin kararlılığı ve coşkusu, ilk kez greve çıkmış olmanın heyecanı yüzlerine ve konuşmalarına yansyordu. Özellikle hafta içi grev alanının çok kalabalık olduğu anlatıldı. Askaynak fabrikasının direnişteki işçilerinin yanısıra, işçi aileleri, OSB içindeki başka fabrikaların işçileri ve yakın zamana kadar direnişi sürdüren Green Transfo işçileri de sürekli grev alanına gelerek dayanışma gösteriyorlarmış. İşçiler, fabrika içinde sayısı çok az olan kadın işçilerin de direnişe katılmasının, gündüz nöbetlerinde yer almasının ve aktif biçimde direnmesinin çok önemli olduğunu, bunun herkese güç verdiğini söylediler.

İşçiler, fabrikada çok ağır koşullarda çalıştıklarını, buna rağmen 17 yıllık işçinin bile asgari ücrete yakın ücret aldığını anlatıyorlar. Son olarak yine sefalet zammı gündeme gelince, işçiler birkaç gün içinde Birleşik Metal İş sendikasında, üstelik sendikanın haberi bile olmadan örgütlenmişler. **Üretimde çalışan 300 işçiden sadece 5'i sendikaya üye olmamış; ancak üye olmayanlar da grev kırıcılık yapmamış, evlerine gitmişler.** 31 Ocak günü greve çıkarken fabrikayı, makineleri temizlediklerini; üretimi tamamen durdururken, fabrikayı çok temiz ve düzgün bıraktıklarını söylüyorlar.

Fabrikada sadece 7 kadın işçi var. Onlar da diğer işçilerle aynı koşullarda, aynı ağır şartlarda çalışıyorlar. Bu mücadeleyi birlikte yürüttüklerini,

birlikte kazanacaklarını anlatıyorlar. **Kadın işçilerin direnişte yer almasına, kendi aileleri de destek veriyormuş; bu durum onları daha güçlü kılıyor.**

Grev süreci, fabrikada müdürlerin yaptığı yolsuzlukları da ortaya çıkarmış. Öyle ki, ABD'deki fabrika merkezi, bu devasa yolsuzlukları araştırmak üzere bir heyet göndermiş. "Patron istediğimiz zammı verseydi, bu yolsuzlukların kimse farkına varmayacaktı. Ancak direniş başlayıp, ABD'deki merkez bizim taleplerimizi, çalışma koşullarımızı öğrenince bir sorun olduğunu anlayarak denetime başladı. Direniş, patronların hırsızlıklarını ortaya çıkarmış oldu" diyen işçiler, bu heyetin kendileriyle görüşmediğini, sadece yolsuzluklara odaklandığını anlatıyorlar.

ABD sermayeli Lincoln Electric fabrikasının dünyadaki ucuz ve sömürü cenneti olan ülkelere fabrikalar açtığına değinen işçiler, kar rekorları kırmalarına rağmen işçilere haklarını vermediklerini belirtiyorlar. Patronların yeri geldiğinde "biz bir aileyiz" dediğini, ancak direniş sürerken fabrikasının tuvaletini kullanmadıklarını, sendikanın bu konudaki girişimlerini patronların kesin olarak reddettiğini söylüyorlar. İşçiler, "yarın anlaşma sağlanır, direniş biter, cebimize parayı koyduğumuz anda biz yaşadığımız bütün sıkıntıları unutturuz. Ama bu tuvalet konusu gibi şeyleri unutmak mümkün değil. Demek ki aile değiliz. Demek ki temel insani bir ihtiyacımız konusunda bile patronlar böyle davranabiliyormuşuz. Biz bunları unutmayacağız" diyorlar.

İşçiler "bu grev sayesinde neyin ne olduğunu öğrendik" diyorlar. **17 günlük direniş, bu süreçte yaşanan dayanışma onlara çok şey katmış, bilinçleri değişmeye başlamış;** sınıf mücadelesinin ne anlama geldiği, patronların karının nasıl oluştuğu gibi pek çok konuyu sorgular hale gelmişler.

Bizim ziyaretimiz sürerken, işçilerin aileleri de geldi. Evde hazırladıkları börekleri, poğaçaları her gün direniş alanına getiriyor, hep birlikte yiyorlarmış. Onların bu sahiplenişinin ne kadar değerli olduğu da konuşulanlar arasındaydı.

Grev ziyaretimiz coşkuyla atılan sloganların ardından, direnişlerinde başarılar dileğimizle sonlandırıldı.

İşçi Emekçi Birliği'nden direniş ziyareti İEB olarak 18 Şubat günü Çayırova ve Tuzla'da bulunan grev ve direnişleri ziyaret ettik. İlk önce **Tuzla Serbest Bölge'de bulunan, TEKSİF üyesi oldukları için işten atılan ve 118 gündür direnişte olan TKIS Blinds Perde işçilerinin** direniş çadırına gittik. İşçiler her öğlen yemek saatinde, fabrika önüne giderek işçilere örgütlenme çağrısı yapıyorlardı; biz de yanlarında yer aldık.

Ardından **Çayırova'da bulunan ve 31 Ocak'tan bugüne grevde olan As Kaynak Tekniği (Lincoln Electric) işçilerinin grev çadırını** ziyaret ettik. İşçiler grevlerine, başladıkları ilk günün coşkusuyla devam ettiklerini, talepleri karşılanana kadar direnişlerini karalılıkla sürdüreceklerini ifade ettiler.

Promosyon uygulama yöntemi değiştirilmelidir!

Hakikatler yok sayılınca yok olmuyor!

Emeklilerin gündemi, yoksullaştırma politikaları ve her gün daha da zorlaştırılan yaşam koşullarıdır. Ülkeyi yönetenler, emekliler söz konusu olunca eşitsizliği ayrımcılığı, yıldırma, çaresiz bırakmayı görev sayıyorlar...

Bugüne kadar samimiyetsiz ve inkarcı politikalarla emekliler bilinçli olarak yoksullaştırıldı, kazanılmış ekonomik, sağlık ve sosyal haklarına el kondu. IMF'nin direktifleri ile başlatılan bu uygulamalara adı zikredilmeden bugün de ısrarla devam ediliyor.

Banka promosyon ödemelerinde kullanılan yöntem de bunlardan birisi. İlk kez 2017 yılında emekliler banka promosyonlarıyla tanıştı. Oysa 20 Temmuz 2007 tarih ve 26588 sayılı Resmî Gazete yayınlanarak yürürlüğe giren 2007/21 sayılı Başbakanlık Genelgesiyle promosyon kamu çalışanlarına ve özel sektör çalışanlarına verilmeye başlanmıştı. Temeli aylık ve ücret olan promosyon uygulaması, ancak on yıl sonra, 2017'de "emeklilere de ödenebilir" dendi. Emekliler vatandaş, emekliler için bankaya yatırılan TL para değil miydi, ayrımcılık yapıldı.

Bankalar, getirdiği kazanç nedeniyle aylıkların kendi bankaları aracılığıyla ödenmesi için reklam ve rekabet kurallarını alabildiğine işleterek birbiriyle yarışırken, SGK ise bankalarla promosyon hususunda protokol yapmadı. Kaldı ki, promosyon bankalar tarafından ödeneceğinden bu konuda devletin cebinden çıkacak bir para söz konusu olmayacaktı.

Buna bir son verilmelidir! Emekliler için yapılan promosyon düzenlemesi emeklilerin koşullarını düşünerek onların lehine hazırlanmalı. **Emekliler esnek kuralsız piyasa koşullarına, bankaların insafına terk edilmemeli.** Kırsal kesimde bir iki kamu bankasının olduğu yerde yaşayan emekliler için bu koşulları değerlendirme ve seçim yapma olanağı yoktur. Türkiye genelinde eşitlik ilkesi göz ardı edilmeden, emeklilerin lehine olacak biçimde en azından emeklilerin faturalarını ödemelerini kolaylaştıracak bir miktarın promosyon olarak tespit edilmesi gerekir. Bankaların yüzde beşyüzleri aşan karlarını ve ayın hemen hemen her gününde emekli aylıklarının yatırıldığı ve bu paraların kullanıldığı ve karları düşünülürse **promosyonların üç yılda bir değil her yıl ödenmesi adil olacaktır.**

"SGK ve bankalar arasında yeni promosyon protokolü imzalanmasına yönelik çalışma yapılacaktır" diyor. Promosyon ödemeleri, bankalara göre farklılık gösteriyor. SSK, BAĞ-KUR ve ES emeklilerinin aylık aralıkları da promosyon ödemelerinde etkili oluyor. Bankalar "Aylığını taşıyan, emekli promosyon kampanyasından yararlanacak ama 3 yıl taahhüdünü yerine getirmeyen emekliler, cayma bedeli ödeyerek aylıklarını yeni bankaya taşıyabilirler." diyor. **Bütün emeklilerin en yüksek promosyon veren bankaları takip etme, bu işlemleri yaptırma olanakları yok.**

Emekliler banka promosyonunu ek gelir olarak görmek zorunda kaldılar. Emeklilere fırsat eşitliği sağlanmalı, ayrımcılığa maruz kalmaları önlenmeli, promosyon ödemeleri üç yılda bir değil her yıl yapılmalı ve miktarı artırılmalıdır. Emekliler Dayanışma Sendikası olarak: SGK bankalarla promosyon protokolünün bunlar göz ardı edilmeden yapılmasını ve emeklilerin mağdur edilmesinin önlenmesini istiyoruz.

Emekliler Dayanışma Sendikası / MYK

Özel okullarda taban maaş mücadelesi üzerine...

Geçtiğimiz günlerde 2. Olağan Genel Kurulu'nu tamamlayan Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası (Öğretmen Sendikası) üç sene önce kuruldu. **Sendika, üç yıllık pratiği ile meşru, militan bir çizgi izledi.** Okullarda eylemler örgütledi, öğretmenleri ara tatilde hukuksuz bir şekilde çalıştıran kurumları bastı, Milli Eğitim Bakanlığı'nı ve özel sektör eğitim patronlarını sendikayı tanımak ve muhatap almak zorunda bıraktı. Sendikanın kuruluş aşamasında önüne koyduğu temel talepler şunlardı:

1. Belirsiz süreli sözleşme

2. 10 No'lu iş kolundan ayrılma- yeni bir eğitim iş kolu oluşturulması

3. Taban maaş hakkının geri kazanılması

Özel sektör eğitim alanında öğretmenler, kurumlarla senelik olarak anlaşır. Sözleşmelerinin süresi bir yıldır. Bu sözleşme tipine "Belirli Süreli Sözleşme" denir. **Belirli süreli sözleşme; öğretmenlerin örgütlülüğüne karşı patronların elinde bir sopadır. İnşa edilen örgütlülüğü kırmak ve kıdem tazminatını gasp etmek için kullanılan bir yöntemdir.** Çoğu öğretmenin sene sonunda sözleşmeleri yenilenmez. Öğretmenler tatil dönemi boyunca bir iş arama maratonunun içine itilir. Alacakları bir senelik tazminat bile ödenmez; dava süreci başlar, yıllar sürer. Öğretmenleri umutsuzluğa iterek mücadelelerine ket vurmaktır temel amaçları.

Burada bahsedilen, ismi bilinen, büyük okullarda yaşanan süreçtir. **Bir de merdiven altı kurumlar var. Onlar dokuz aylık sözleşme yaparlar, öğretmenin sigortasını asgari ücretten yatırır.** Öğretmenin hem bugününü hem yarınını çalarlar.

10 No'lu iş kolu "torba iş kolu"dur. Resmi adı "Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar" olarak geçer. 2025 yılı Ocak ayında yayınlanan verilere göre; **10 No'lu iş kolunda çalışanların sayısı 4 milyon 469 bin 945'tir. Bu sayı her sene artar.** Bu koşullarda barajı aşmak neredeyse imkansızdır. Dolayısıyla 10 No'lu iş kolu, sendikal örgütlenmeye darbe vurmaya, toplu iş sözleşmesi ve grev hakkını gasp etmek için kurulmuştur.

Bu üç başat talebin içinde en öne çıkan, taban maaş oldu. **Ankara'da meclis parkında ve çeşitli şehirlerde 52 gün boyunca nöbet eylemleri sürdü. Polis barikatlarını aşan öğretmenler meclisin kapısına dayandı, Milli Eğitim Bakanı'nı ve özel sektör eğitim patronlarını sendika ile görüşmek zorunda bıraktı.** Bütün bunlar, sendikanın görünürlüğünü ve taban maaş mücadelesinin haklılığını kitlelere kavratmıştı.

Taban Maaş talebi nedir?

Özel okulların yeni açılmaya başladığı dönemde, özel sektöre geçişi teşvik için, **özel sektörde çalışan öğretmenlerin kamudaki denklemlerinden daha düşük maaşlar alamayacaklarını belirten bir madde, Özel Eğitim Kurumları Kanunu'na eklendi.** Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'nın başat taleplerinden biri olarak gündeme gelen 'Taban Maaş' hakkı, bu maddeyi ifade ediyor.

2014 yılında patronların talebi ve o zaman bakanlık müsteşarı olan Yusuf Tekin'in girişimiyle taban maaş yasası değiştirildi; özel sektörde çalışan öğretmenler asgari ücrete mahkum edildi.

Öğretmen Sendikası, taban maaş hakkının tekrar yasalaşması için mücadele ediyor. Bu mücadelenin kazanımları da oldu. Taban Maaş resmi olarak meslek kanununa eklenmedi; ancak sektörde isim yapmış bazı okullar, öğretmen maaşlarını belli bir seviyenin üstüne çekmek zorunda kaldılar. **"Biz zaten taban maaş veriyoruz, yasaya eklenmesine gerek yok"** gibi söylemlerle kendilerini aklamaya çalıştılar.

Özel sektör eğitim alanında ücretlerin asgari ücret düzeyinde olması, taban maaş talebini ön plana çıkardı. Direngen sendika üyeleri sayesinde bakanlıkla yapılan görüşmeler, öğretmenlerin umudunu arttırdı.

Mayıs-Haziran 2024 sürecinde Ankara başta olmak üzere yürütülen taban maaş eylemleri sürecinde, eylemlerin gücü bakanlığı sendika temsilcileriyle görüşmek zorunda bırakmıştı. Ancak bu süreçte bakanlık, ikili tutum sergiledi. Bakanlıktan biri **"taban maaşı alacaksınız"** derken, hemen ardından bakan **"böyle bir konu gündemimizde yok"** diyordu. **Bir umut veren, bir umut kıran, yeniden umutlandıran, yeniden moral bozan bu açıklamaların hedefi belliydi:**

Konuyu sürüncemede bırakmak, direnen öğretmenlerde yorgunluk oluşturmak, sürecin psikolojik üstünlüğünü ele geçirerek sendikanın direnişinde kırılma yaratmaktır. Görüşmeler ve çelişik açıklamalar geldikçe, gerçekten de sendikanın eylem gücü düştü, eylemlere katılım azaldı, eylemcilerin morali bozuldu. Eylemlilik süreci, inisiyatifin sendikada olmasını sağlıyor, sendika üyelerini güçlü ve talepkar kılıyordu. **Bu psikolojik savaş, inisiyatifin devletin eline geçmesini sağladı; eylem alanı daraldı; mücadeleciler süreci, yerini bakanlık koridorlarına sıkışan diplomatik görüşmelere bıraktı.** Ve **"hemen kazanım elde edeceğiz"** umudu yaratılmışken, somut bir kazanım elde edilmeden, üstelik de eylem "sönümlenerek" bitirildi.

Şimdi yine diplomatik görüşmelerle hak almaya çalışan ama bürokrasi kademelerine sıkıştırılan bir sürecin yeniden başlatıldığı görülüyor.

Taban Maaş, orta vadeli bir mücadeledir

Özel sektördeki ücretler ve çalışma koşulları, patronların çıkarları doğrultusunda şekillenmiştir. Özel okullar ilk kurulmaya başladığında, öğretmenleri bu alana çekebilmek için maaşlar yüksek tutuldu ve bu durum, yasa ile de güvence altına alındı. Bu süreçte eğitim fakültelerinin sayısı artırıldı ve alana yığılma yapacak düzeyde mezun vermesi sağlandı. Aynı süreçte **kamudaki atamalar sistematik biçimde azaltıldı ve "atanamayan öğretmen" adı altında yüzbinlerce kişilik "işgücü fazlası" oluşturuldu. Diğer taraftan özeldeki ücretler düşürülmeye başlandı.** 2014'te yasadaki taban maaş maddesi de kaldırılınca, patronların sömürüsü ve baskısı çok daha pervasız, çalışma koşulları çok daha güvencesiz hale geldi.

Tablo, bir bakanın, iki müsteşarın kişisel görüşlerinin çok ötesinde, sistematik bir devlet politikasının tablosudur. Özel sektör eğitim alanı, patron karınının çok yüksek olduğu bir alandır. Ve bütün kar politikası, öğretmenlerin ücretlerinin düşük tutulmasına dayanmaktadır.

Bu tabloya şunu da ekleyelim: **10 Nolu iş kolu**

düzenlemesi, özel sektör eğitimcilerinin TİS hakkını ortadan kaldırmaktadır. Belirli süreli sözleşme ise iş güvencesini tamamen ortadan kaldırmaktadır.

Özel sektör eğitim alanı, düşük ücretlerle, torba iş kolu ile, belirli süreli sözleşme ile, patron sömürüsünün çok kapsamlı hale getirildiği, kapitalizmin azami kar hırsının en üst düzeyden ifade edildiği, patron-devlet işbirliğinin çok açık olduğu, özel olarak düzenlenmiş bir alandır.

Tek bir fabrikadaki-işletmedeki ücret mücadelesinin bile ne kadar zorlu geçtiğini, yüzde 10'luk zam alabilmek için bile işçilerin nasıl büyük direnişler gerçekleştirdiğini, nasıl büyük saldırılara maruz kaldığını, günlük örnekler üzerinden biliyoruz. Polisyle, mahkemesiyle, grev yasağıyla devlet patronların yanında yer alıyor, patronların karını korumak için işçilere saldırıyor, gaz sıkıyor, gözaltına alıyor.

Tek bir fabrikada yüzlerce işçi çalıştıran patron bile, karını korumak için, devletle birlikte tüm gücüyle uğraşiyor. Yüzbinlerce öğretmeni çalıştıran özel sektör patronlarının, kolayca geri adım atması mümkün müdür?

Bu çarkı kırmak kolay değildir. Hele ki meclis koridorlarında yürütülen pazarlıklarla, yarın rahatça görevden alınabilecek şu ya da bu kişinin vadiyle bunu başarmak hiç mümkün değildir.

Taban maaş hakkının kazanılması uzun soluklu bir mücadeleyi gerektiriyor. Belirli süreli sözleşme altında eğitim kurumlarında her sene yeniden başlayan örgütlenme çalışmaları bir noktada sendikanın ve verilen mücadelenin okullarda kök salmasına ket vuruyor. Torba iş kolu altında toplu sözleşme ve grev hakkının gasp edilmesi, alanda kalıcı kazanımlar elde edilmesini daha zor hale getiriyor.

Burjuvazi yüzlerce yıllık bir yönetme deneyimine sahip. Direngen emekçiler sayesinde kazanılan müzakere süreçleri burjuvazinin istediği doğrultuya girdiğinde -eylemlerin sonlandırılıp süreçlerin bürokratik görüşmelere endekslenmesi- emekçileri, yayılacak olan umutsuzlukla birlikte daha büyük bir saldırı dalgası bekliyor.

Yüzlerce yıllık mücadele tarihinin gösterdiği gibi; emekçilere kazandıracak olan, emekçilerin öz gücüne dayanan uzun soluklu ve kesintisiz mücadeledir. İnişler-çıkışlar mutlaka olacaktır ancak kazandıracak olan, emekçi kitlelere güvenmek ve mücadeleyi bırakmamaktır.

Özel Sektör Eğitim Emekçisi

Sevim Belli eserleriyle yaşayacak...

Türkiye'de yayınlanan birçok ML eserin çevirisini yapan, TKP'nin eski üyelerinden Sevim Belli'yi 24 Şubat 2025 tarihinde kaybettik. Cenazesi kadınların omuzlarında taşındı, tabutu kırmızı bayraklar ve karanfillerle süslendi. Feriköy Mezarlığı'na defnedilirken "Sevim Abla! Seni Unutmayacak, mücadele mirasını yaşatacağız" pankartı açıldı; "Faşizme karşı omuz omuza", "Kurtuluş yok tek başına" sloganlarıyla yüründü. Cenaze törenine katılanlar, onun mücadelecisi kimliğini ve sarsılmaz inancını anlattılar.

Sevim Belli 1925 yılında İstanbul'da doğdu. "Boşuna mı çiğnedik" adlı anı kitabında, çocukluğunun geçtiği Beylerbeyi'ndeki yalısı ve ailesini de anlatmıştı. Rizeli armatör Rıza Kalkavan'ın torunu olması, çocukluğunun rahat bir ortamda geçmesini sağlamıştı. Gençlik yıllarında devrimci fikirlerle tanıştı. 1949 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu, ardından Paris'te uzmanlık eğitimi aldı. Fakat uzun süre doktorluk mesleğini yapmadı; dönemin TKP'sinde faaliyetlere katıldı, birçok görev üstlendi.

İlk olarak "1951 Tevkifatı" olarak geçen TKP operasyonunda gözaltına alındı ve tutuklandı. Mihri Belli'yle cezaevinde iken 1957 yılında evlendiler. Sonrasında daha çok "Mihri Belli'nin eşi" olarak adı geçmeye başladı. Fakat o bu tanıma karşı çıktı. Bir panelde "Mihri Belli'nin eşi" olarak tanıtılınca, "Mihri Belli, Sevim Belli'nin eşidir" dedi. O, eşinin gölgesinde kalan kadınlardan değildi. Evlenmeden önce de sonra da kendi kişiliği ve yaptıklarıyla var oldu ve değer gördü. ML eserlerden yaptığı çevirilerle kuşaklar boyu devrimcilerin yetişmesine katkı sağladı. Ayrıca birçok devrimci kurumda, partide görev aldı. Devrim davasının hem emektarı, hem yöneticisi oldu.

12 Mart döneminde de 3 yıl hapis yattı. İşkenceler gördü, hücrelerde kaldı; fakat düşüncelerinden ödün vermedi. TKP'den MDD çizgisine ve sonrasında yer aldığı partilerin ideolojik-siyasi görüşlerine katılmasak da, Sevim Belli'yi inandığı yolda bir ömür boyu yürüyüşünden dolayı saygıyla anıyoruz.

"İnsanın insanı sömürmeyeceği, hangi renkten, cinsten olursa olsun, hangi ırktan dilden gelirse gelsin, tüm insanlığın doğa ile uyumlu bir biçimde anlamlı ve onurlu bir yaşamı kardeşçe paylaşacakları güzel yarınları kurmak isteyenlerin, yüreklerimizi övünçle dolduran özverili savaşçıları boşuna olur mu hiç" diyordu yazdığı anı kitabında.

Sevim Belli de "boşuna" yaşamayanlardandı. "Bu yolu bilinçle çiğnedim, boşuna çiğnemiş olamam" demişti zaten. Eserleri ve hayata kattıklarıyla yaşayacak...

Mücadeleci halk ozanı Edip Akbayram yaşamını yitirdi

Devrimci-demokrat bir sanatçı olan Edip Akbayram, 2 Mart günü 75 yaşında yaşamını yitirdi. 4 Ocak'tan itibaren, yaklaşık iki aydır tedavi görüyordu. 4 Mart günü Cemil Reşit Rey Konser Salonu'nda cenaze töreni düzenlendi. Birçok sanatçı ve siyasetçinin katıldığı törende Zülfi Livaneli ve kızı Türkü Akbayram konuşma yaptılar. Ardından Teşvikiye Camisi'ne götürüldü. Orada da büyük bir kitle tarafından karşılandı. Ve Karacaahmet Mezarlığı'na defnedildi.

Edip Akbayram, 1950 yılında Antep'te doğdu. Dokuz aylıkken çocuk felci geçirdi. Ayağındaki sakatlık çocukluğunda geçirdiği bu hastalıktan kaldı. Lise yıllarında Adana'ya geldi. "Beyaz Saray" gazinosunda kendi kurduğu orkestra ile sahne aldı. İstanbul'da Diş Hekimliği'ni kazandı; fakat müziği tercih ettiğinden okulu bitirmedi. 1971'de Altın Mikrofon yarışmasında, ilk bestesiyle birinci oldu. 1974'te Dostlar Orkestrası'nı kurdu. Anadolu pop müziğinin önde gelen isimlerinden biri oldu. Sözlerini Sabahattin Ali'nin yazdığı "Aldırma Gönül" ve "Eşkiya Dünyaya Hükümdar Olmaz" şarkıları satış rekorları kırdı. Altın Plak dahil 250 ödül kazandı.

Son yıllara damgasını vuran ise Vedat Türkali'nin sözlerini yazdığı "İstanbul" ile Nazım Hikmet'in "Güzel Günler Göreceğiz Çocuklar" şarkıları oldu.

Edip Akbayram mücadelecisi, aydın bir kimliğe sahipti. 12 Eylül başta olmak üzere baskıcı dönemlerde türkülerini yasaklandı. 1981-88 arasında bestelerinin TRT'de çalınmasına yasak getirildi. 2000 yılında, Fethullah Gülen'in kurucusu olduğu bir vakıf tarafından verilen ödülü reddetti. Kemal Sunal, Tarık Akan, Semiha Berksoy, Erol Günaydın, Ferhan Şensoy'un da aralarında olduğu 11 sanatçı da bu ödülü doğrudan reddetmişlerdi.

Müziğe başladığı andan itibaren hedefini şöyle açıklıyordu:

"Kalıcı bir şeyler yapmak istiyordum. Fikret Kızılok ve Cem Karaca'nın Anadolu ezgilerini pop çizgisinde söylemelerini örnek aldım. Toplumcu müzik yapmak istedim. Müziğimde geniş halk kitlelerinin yaşamı, sorunları olmalıydı. İnançlarımdan, düşüncelerimden, politikamdan taviz vermeden müzik tekniğinden yararlanarak yoksul geniş

halk kitlelerine ulaşmak, daha çağdaş bir şeyler yapmak istiyordum."

Söylediği gibi yaptı. Her şarkısında özgürlüğü, sevgiyi ve insan onurunu savunan bir sanatçı olarak yaşadı. Türküleriyle ve onurlu duruşuyla hep yaşayacak...

Makbule Berkaş kitabı için tanıtım etkinliği

İstanbul'da 9 Şubat günü Divriği Kültür Derneği'nde "Makbule Berkaş Küçük Dev Kadın" kitabının tanıtım etkinliği gerçekleştirildi. Etkinlik saygı duruşu ile başladı. Ardından ilk söz, 31 Ocak'tan bu yana grevde olan As Kaynak Tekniği (Lincoln Electric) fabrikasından işyeri temsilcisine verildi. Birleşik Metal İş sendikasında örgütlenen işçilerin grev mücadelesi anlatıldı.

Açılış konuşmasından sonra Makbule Ana'nın yaşamını ve mücadelesini anlatan slayt gösterisi yapıldı. Slayt gösterisi bitince kitap hakkında bir konuşma yapıldı. Konuşma sonrasında, etkinliğe katılanların soru ve düşünceleri ile katıldıkları bir söyleşi gerçekleştirildi. Kitabı okuyanlar, okumamış olanlara tavsiye etti. Makbule Ana'nın kişiliği ve mücadeleye atılış süreciyle ilgili sorular soruldu. Ailelerin mücadeleye kazanılmasının önemi üzerinde duruldu. Başta analarımız olmak üzere çocuklarıyla birlikte kavgaya atılan tutsak yakınları bir kez daha saygıyla anıldı, selamlandı.

Etkinlik Ufuk Çoban'ın türküleriyle bitirildi. Hep birlikte Remzi'nin Türküsü, Metris ve Çav Bella söylendi. "Küçük Dev Kadın" kitabını alanlar, kitaplarını imzalattılar; katılanlar etkinlikten duydukları memnuniyeti ifade ettiler.

İşçi Emekçi Birliği, "3 Mart İş Cinayetleri ile Mücadele Günü" nedeniyle İstanbul-Kadıköy'de Süreyya Operası önünde eylem yaptı.
Yapılan açıklamada, İşçi Sağlığı ve Güvenliği Meclisi (İSİG) verilerine göre 2024 yılında 1897 işçinin, iş cinayetlerinde katledildiği söylendi; iş cinayetlerini önlemek için mücadele etmek gerektiği vurgulandı.

Öcalan'ın mesajı ve sonrası...

Öcalan'dan uzun süredir beklenen açıklama, Şubat ayının son günlerinde geldi. İmralı heyeti 27 Şubat'ta Öcalan'ı ziyaret etti, aynı gün bir basın toplantısı düzenlediler. Bu kez heyete DEM Parti eşbaşkanları ve Öcalan'ın iki avukatı da eklenmişti.

DEM Parti'nin organize ettiği toplantıya, İmralı heyeti alkışlarla ve zılgıtlarla girdi. Toplantı başlarken Öcalan'ın heyetle birlikte çektiği son fotoğrafın perdeye yansıtılması, yine büyük bir alkış tufanına yol açtı. Ardından **Sırrı Süreyya Önder kısa bir açılış konuşması yaptı. Sürece katkı yapan Erdoğan'a, Bahçeli'ye ve muhalefet partilerine teşekkür etti. Pervin Buldan ise, bu teşekkürleri yineledi, fakat sürece katkısından dolayı Öcalan'ı da eklemek gerektiğini söyleyerek Öcalan'a da teşekkür etti.** Öcalan'ın mesajını Ahmet Türk Kürtçe; Pervin Buldan ise Türkçe okudular. Bir çok televizyon kanalı, Kürtçe okunurken sesi kıstı, sadece görüntüyü verdi. Sözde "barış" yapılıyordu ama mesajın Kürtçe okunmasına bile tahammül edilemiyordu. Sonrasında bu sansürü "resmi dilimiz Türkçe" diyerek savundular.

Öcalan'ın mesajı, devletin beklediği içerikteydi; PKK'nin silahları bırakması ve kendini feshetmesi isteniyordu. Mesaj, 27 Şubat'ta okundu ama, Öcalan'ın kendi el yazısı ile medyaya servis edilen orijinal hali 25 Şubat 2025 tarihini taşıyordu. Tüm televizyon kanallarının naklen verdiği bu açıklama, Diyarbakır ve Van'da, keza Irak Kürt Yönetimi'nin meydanlarında dev ekranlardan canlı olarak gösterildi. Özellikle Diyarbakır'da onbinlerce kişinin meydana toplandığı görüldü. **Öncesinde halayların çekildiği, Öcalan sloganlarının atıldığı meydana, Öcalan'ın mesajı büyük bir sessizlikle dinlendi, ardından hızlı bir dağılma yaşandı. Bu tablo, Kürt halkının yaşadığı hayal kırıklığını ortaya koyuyordu.** Aynı şekilde, toplantının gerçekleştiği salonda bile Öcalan'ın mesajı cılız alkışlarla karşılandı.

Esasında Öcalan'ın mesajı kimse için sürpriz değildi. Öcalan daha önce de silahların bırakılmasını istemişti. Fakat bu kez PKK'nin feshini istiyor, buna karşın hiçbir koşul ileri sürmüyordu. Mesaj okunduktan sonra Sırrı Süreyya Önder'in "Öcalan'ın notu" diyerek okuduğu sözler de, hayal kırıklığını gideremedi. Çünkü orada da "Şüphesiz pratikte silahların bırakılması ve PKK'nin kendini feshi; demokratik siyaset ve hukuki boyutun tanınması gerekir" gibi, genel ve muğlak bir cümle kuruluyor ve gerisi devlete bırakılıyordu.

Mesajın yankıları

Öcalan'ın mesajı, doğal olarak ülke içinde ve dünyada yankısını buldu.

İlk açıklama, sürecin lideri pozisyonundaki Bahçeli'den geldi. Bahçeli, Öcalan'ın çağrısının "baştan sona değerli ve önemli olduğunu" belirttikten sonra, Ahmet Türk'ü arayıp tebrik etmişti. Ardından Selahattin Demirtaş'ı da aradığı ve sürece verdiği destekten dolayı teşekkür ettiği öğrenildi.

Demirtaş, 1 Mart 2025 tarihli Gazete Duvar'da

çıkan yazısında, Bahçeli, Erdoğan ve Öcalan için "Allah üçüne de uzun ömür versin" dileklerinde bulunuyor ve "bu üç liderin başarılı olabilmesi için elimden gelenin fazlasını yapacağım" diyordu.

Demirtaş'ın Erdoğan'a "seni başkan yaptırılmayacağız" dedikten yıllar sonra, uzun ömürler dilemesi, "başarılı olabilmeleri için elimden geleni yapacağım" demesi, kimilerine şaşırtıcı gelebilir. Devrimci kurumlardan laik kesimlere kadar Demirtaş'a farklı misyonlar biçenler, onu ayrı bir yere koyanlar vardı. Oysa **Demirtaş, Gezi direnişi sırasında da "çözüm sürecini akamete uğratar" diyerek "hükümet istifa" sloganını karşı çıkmış, Kürtlerin katılımını sembolik düzeyde tutmuştu. Keza meclis konuşmasında Erdoğan'ı ayakta alkışlamış, Kürt hareketinin AKP'yi rahatlatan her adımını desteklemişti.** Demirtaş ile Öcalan, hatta DEM Parti arasında ciddi görüş farklılıkları varmış gibi gösterenlerin, son açıklamayla birlikte ayakları suya değmiş midir bilinmez; ama Demirtaş hayranlığına balta vurduğu söylenebilir.

Öcalan'ın mesajını düzen partileri ve liderleri başta olmak üzere neredeyse tüm partiler olumlu karşıladı. Kuşkusuz aralarında nüans farkları vardı, Erdoğan yönetiminin bundan sonra ne yapacağı, ne tür tavizler vereceği yönünde endişelerini dile getirenler veya AKP-MHP yönetiminden demokrasi beklenemeyeceğini söyleyenler oldu. Fakat "akan kan dursun, terör son bulsun" nakaratı, hepsinin ortak keseniydi.

Benzer bir durum uluslararası kuruluşlar ve devletler için de geçerlidir. Emperyalist ülkeler başta olmak üzere birçok ülke yönetimi, Öcalan'ın çağrısını destekleyen açıklamalar yaptı. Elbette asıl merak edilen ABD'nin tavrıydı. Beyaz Saray sözcüsü, "bu gelişmenin sorunlu bölgeye barış getireceğine inanıyoruz" dedikten sonra, "bunun Türk müttefiklerimiz ABD'nin Suriye'nin kuzeydoğusundaki IŞİD karşıtı ortakları konusundaki endişelerini hafifletmeye yardımcı olacağını umuyoruz" diyerek, meramını ortaya koydu.

ABD PYD'yi "IŞİD'e karşı mücadele"nin en önemli gücü görüyor; Suriye'deki varlığını da "IŞİD'le mücadele" olarak açıklıyor. **Türkiye'den istediği PKK ile PYD'yi birbirinden ayırması ve Suriye'nin kuzeydoğusundaki Kürt yönetimine müdahale etmemesi. Çünkü bu bölgede ABD'nin üsleri bulunuyor.** Suriye'de Esad rejimi yıkıldıktan sonra, ABD "Fırat'ın batısı"nı Türkiye'nin desteklediği radikal İslamcı gruplara bırakırken, "Fırat'ın doğusu"na geçilmesine ambargo koydu. Türkiye de buna razı gelmek zorunda kaldı.

"Yeni süreç" zaten Suriye'deki Kürt bölgesine müdahale etmekte Türkiye'nin elini rahatlatmak için

başlatıldı. Gelişmeler hız kazanınca, süreç de hızlandı ve Öcalan'dan bir an evvel açıklama yapması istendi. Açıklama istendiği şekilde geldi, ama bundan sonraki gelişmeler istendiği şekilde gidecek mi belli değil. Şimdiden pürüzlerin ortaya çıktığını görmek mümkün.

Kürt hareketi nasıl bir yol izleyecek?

Öcalan'ın mesajının ardından PKK ve PYD'nin yanıtı büyük önem kazanmıştı.

Bir gün sonra 28 Şubat günü "PKK Yürütme Komitesi" imzasıyla yayımlanan açıklamada, Öcalan'ın çağrısının içeriğine "olduğu gibi katıldığı ve çağrının gereklerine uyacağı" belirtildi. **PKK'nin kongre toplamaya hazır olduğu, fakat bunun için "güvenlikli ortamın oluşması" ve kongreyi Öcalan'ın "bizzat yönlendirmesi" isteniyordu.** Bu istek, "çağrının başarıyla hayata geçmesi için Öcalan'ın fiziki özgür yaşar ve çalışır koşullara kavuşması, arkadaşları dahil istediği herkesle engelsiz ilişki kurabilmesi gerekir" şeklinde açıklandı. Ve 1 Mart tarihinden itibaren "ateşkes" ilan ettiklerini, kendilerine yönelik bir saldırı olmadıkça, silahlı eylem yapmayacaklarını duyurdular.

PKK'nin bu açıklaması, sürece önceden hazır olduklarını ortaya koyuyor. Belli ki, yakın bir zamanda feshetme kararını alacakları bir kongre toplanacak. Fakat bunun için Öcalan'ın koşullarının düzeltilmesi isteniyor. Aynı isteği DEM Partililer de dillendiriyorlar.

"Öcalan'ın koşullarının düzeltilmesi", Bahçeli'nin grup toplantısında söylediği gibi "umut hakkı"ndan yararlanıp serbest kalması şeklinde mi olacak, yoksa "ev hapsi" veya tecrit koşullarının kaldırılmasıyla mı yetinilecek, bunu ilerleyen zamanda göreceğiz. Bugünden görünen o ki, küçük de olsa bazı değişiklikler yapılacak; ama bunların ne kadar tatmin edici olacağı veya ne tür tepkileri beraberinde getireceği belli değil.

PKK'den gelen açıklama, Erdoğan yönetimini memnun etmiş olsa da PYD'nin mesajları, sürecin sülman gitmeyeceğinin ilk işareti oldu. Suriye Demokratik Güçleri (SDG) komutanı Mazlum Abdi, "PKK'nin silah bırakma çağrısı, onları ilgilendirir; Rojava'daki güçlerimizi ilgilendirmez" dedi. Benzer şekilde Avrupa'da yaşayan eski milletvekili (Kongre-Gel Eşbaşkanı) Remzi Kartal da, Öcalan'ın çağrısının PYD'yi kapsamadığını söyledi.

Bunun üzerine AKP-MHP blokundan ardarda açıklamalar geldi. AKP sözcüsü Ömer Çelik "hangi adla olursa olsun Irak ve Suriye'deki bütün uzantılarıyla terör örgütü silah bırakmalıdır ve kendi kendisini feshetmelidir" derken, Erdoğan'ın başdanışmanı Mehmet Uçum, "Türkiye'de inkar ve redde dayalı ifade edilen iç Kürt sorunu çözülmüştür" diyerek "dış Kürt" sorunu olduğunu ve bunun çözülmediğini itiraf ediyordu. MHP sözcüleri de Öcalan'ın çağrısının "bölücü örgütün bütün bileşenlerine yapıldığını" söyleyerek, Mazlum Abdi'nin açıklamalarına tepki gösterdi.

Bilindiği gibi Türkiye dışında Irak, İran ve Suriye'de PKK çizgisine bağlı partiler bulunuyor. Hepsi de Öcalan'ı "önder" olarak görüyorlar. Fakat Öcalan'ın çağrısı bunları kapsıyor mu veya bu çağrıya uyacaklar mı tartışması sürüyor. Irak, İran, Suriye yönetimleri, keza Irak Kürt Bölgesi'ni paylaşan Barzani ve Talabani güçleri, Öcalan'ın çağrısını olumlu bulduklarını açıkladılar. Ama **PKK dışın-da hiçbir partiden kendilerini feshedecekleri yönünde bir açıklama gelmedi.** Kaldı ki PKK'nin fesih kararı alması da, Öcalan üzerindeki tecridin kırılması başta olmak üzere Türkiye'nin atacağı adımlara bağlı olacak. PKK sadece kongreyi toplayacağını açıkladı ve bunun için bazı koşullar öne sürdü. Bunların yerine getirilmediği durumda her şey değişebilir.

Çağrının içeriği ve zamanlaması

Öcalan'ın son çağrısı, bir yanıyla yakalandığı andan itibaren söylediklerinin, savunmasında ortaya attığı görüşlerin bir devamı niteliğindedir; bir yanılla da onların da inkarını içeren bir gerileyiştir.

Örneğin **son mesajında, daha düne kadar savunduğu "idari özerklik, kültürel haklar"ı bile "aşırı milliyetçi savruluş" olarak nitelemekte, "tarihsel toplum sosyolojisine cevap olamadığı"nı söylemektedir.** Öcalan önce "ulusların kendi kaderini tayin hakkı"nı, "bağımsız Kürdistan" talebini yanlış bulduğunu söylemiş; federasyon ve özerklik gibi çözümler olabileceğini ileri sürmüştü. Sonra "demokratik özerklik" dedi ve bunun etnik bir talep olmadığını, tüm ülke için geçerli olduğunu söyledi. "AB kriterleri" içinde "yerel yönetimler yasası"nda yapılacak değişikliklerle yaşama geçirilecek bir talepti gerçekten de. Fakat bu da olmayınca, demokratik özerklikle eşanlamlı "özyönetim" kavramını ortaya attı. Hatta HDP'nin kazandığı kimi belediyelerde fiilen "özyönetim" ilan edildi. AKP bunu da bahane ederek "çözüm süreci"ni bitirdi ve Kürt bölgesine büyük bir saldırı başlattı. Binlerce kişi katledildi, tarihi yerlerin de içinde olduğu birçok bölge yerle yeksan edildi...

Öcalan şimdi, kendisinin geçmişte ortaya attığı çözümlere de karşı çıkıyor ve hepsini "aşırı milliyetçi savruluşlar" potasına atıyor. Sürekli daha geriye daha geriye savruluyor. Bugün sunduğu çözüm ise "demokratik uzlaşma"dır! Hem de AKP-MHP bloku ile "demokratik uzlaşma"!?

Esasında Öcalan uzlaşma kulvarına 90'ların ortalarından itibaren girmişti; yakalandıktan sonra bunu teslimiyete çevirdi, PKK'nin tasfiyesine kadar getirdi. 2000'lerin başında PKK en temel görüşlerini ("bağımsız-birleşik Kürdistan" başta olmak üzere) bayrağını, örgütsel yapısını ve ismini değiştirdi. Önce KADEK oldu, sonra Kongra-Gel adını aldı. Bunlar da çare olmayınca yeniden "Yeni PKK" diyerek PKK ismine döndüler. Elbette eski PKK'den eser kalmamıştı.

Bütün bunlar, 2001 yılında ABD'ye yapılan 11 Eylül saldırısından, 2003 yılında Irak işgaline kadar adına "Büyük Ortadoğu Projesi" (BOP) denilen ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik yeni politikalarına koşut olarak gelişti. Yeni bir emperyalist savaşın başlaması ve bunun merkezinin de Ortadoğu olması, PKK'nin çizgisindeki değişimlerin temel sebebiydi.

Bunu yaptıkları kongrelerde ve sonraki belgelerinde açıkça ortaya koydular. (Bkz: Emperyalist savaş ve Kürt Sorunu-Yediveren Yayınları)

2003 yılında Kongre Gel'in başına getirilen Zübeyir Aydar, kapanış konuşmasında şunları söylüyordu: "ABD müdahalesi ile birlikte bölgede bazı kesimler statükoda ısrar ediyor. Bunun faydası yok... Açıkçası biz yeniden yanayız... yeniliğin ittifakında yer alacağız." (Özgür Halk 15 Kasım 2003 sf. 15)

"Yeniliğin ittifakı" ile kastedilen, o dönem ABD ve İngiltere'nin başını çektiği ittifaktı. Zaten **Irak işgalini "demokratik sömürgecilik" diyerek savundular. Dahası, ABD'nin Ortadoğu'daki politikalarının savunuculuğunu üstlendiler.** Zübeyir Aydar aynı konuşmada şunları söylüyordu: "İran'da İslami temelde bir rejim var, ister reformla ister zorla olsun değişecek... Suriye rejimi ya teslim olacak, ya da dağılacak, BAAS'çılıkla yürümez, demokratikleşecek. Böyle yaparsak Türkiye de adım atacaktır." (age sf. 17)

Kısacası Kürt hareketinin safını ABD'den yana belirlemesi ve politikalarını ona göre değiştirmesi, 2000'lerin başına kadar uzanıyor. Öcalan'ın son çağrısı da bundan bağımsız değil. Büyük olasılıkla **ABD, Türkiye'ye PYD'nin PKK'den bağımsız olduğunu kabullendirmek, tıpkı Irak'ta olduğu gibi Suriye'de de özerk Kürt bölgesini tanımasını sağlamak için, bu adımı atmasını istedi.**

AKP-MHP yönetimi ise, bir taşla birkaç kuş vurma derdinde. Bir yandan ABD ile arayı iyi tutmaya çalışıyor, bir yandan da PKK'nin feshini başarmış bir yönetim havası yaratarak, eriyen kitle tabanını toparlama şansı yakalıyor. Böylece yönetimde kalma, ömrünü uzatma zeminini kuvvetlendiriyor. Bu arada başarabilirse, Kürtlerin Suriye'deki kazanımlarını olabildiğince darlaştırma, hatta yoketme çabasını da elden bırakmıyor.

Sonuç olarak

AKP-MHP bloku ve egemen sınıflar, bu amaçlarına ulaşabilirler mi? **Bugüne kadar Öcalan üzerinden pek çok atraksiyon yaptılar, ama ne Kürt hareketini ne de Kürt halkının mücadelesini bitirebildiler.** Daha önce de PKK kendini feshetti, ama yeni örgüt modelleriyle varlığını sürdürdü. Yine feshedebilir; bu kez başka bir örgüt kurma ihtiyacı da

duymayabilir. Suriye'deki kazanımları garanti altına almak için, Türkiye'deki örgütlenmeyi feda edebilir. Zaten Suriye'deki savaşın başladığı dönemden itibaren 10 yılı aşkın süredir Kürt hareketinin merkezi Suriye'ye kaymıştı. Bunu resmi hale getirebilirler.

Kürt hareketi açısından özerk de olsa bir toprağa sahip olmak, her şeyin üzerinde. Bunun için ABD ile işbirliği yapmayı bile mubah görüyorlar. Dolayısıyla PKK'yi feshetmeyi sorun yapmayacaklardır; nitekim buna hazır olduklarını ortaya koydular.

Fakat daha önemlisi; Kürt halkının mücadelesi, isyanları, yüzyılı aşkın süredir sürüyor. PKK bunun son 40 yılına damgasını vurdu. Elbette önemli bir zaman dilimi. Ama **PKK'nin varlığı veya yokluğu, Kürt halkının mücadelesini sonlandırmayacak. Bu halk, sömürü ve baskı devam ettiği sürece, mücadele edecek.** Her halk gibi kendi örgütlerini yeniden yaratacak ve özgürlüğüne kavuşana kadar mücadeleyi sürdürecektir.

Üstelik Öcalan'ın son çağrısı, Kürt halkı başta olmak üzere emekçi kesimlerde hayal kırıklığı yarattı. Yani somut durumda bile, halk nezdinde bir başarı kazanabilmiş değiller. Kaldı ki kazansalar bile, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin zaferleri geçicidir; aslanan halkların mücadelesidir! Ve er-geç ezilen halklar kazanacaktır!

NEWROZ isyan ateşidir!

21 Mart, gece ile gündüzün aynı saatlere eşleştiği, doğanın canlandığı, baharın müjdelendiği gündür. O yüzden Ortadoğu halkları, bu günü "yeni gün" "New-roz" olarak adlandırmış ve çeşitli retoriklerle karşılamışlardır.

Doğasal uyanışı toplumsal uyanışla da birleştiren mitolojik öyküler eklenmiştir sonra. Bunların içinde en çok bilineni ise, Demirci Kawa'dır. Efsaneye göre bir dağın başında zalim Dehak yaşamaktadır ve insan beynini başındaki yaralara sürerek hayatta kalabilmektedir. Halk çaresiz bir şekilde Dehak'a sürekli kurban sunmak zorundadır. Buna isyan eden Demirci Kawa, Dehak'la savaşmaya karar verir. Ve Dehak'ı yenmeyi başardığında, dağda büyük bir ateş yakacağını söyler. Günler sonra dağın başından büyük bir ateş görülür. Kawa, zalim Dehak'ı yenmeyi başarmıştır. Halk bayram eder. Tarih 21 Mart'tır.

Kawa Kürt'tür, ama "demirci"dir; yani emekçi bir Kürt'tür. Ulusal değil, sınıfsal kimliğidir öne çıkan. Dehak zalimdir, kıyıcıdır, emekçi kitlelere düşmandır.

Zalime karşı başkaldırmak, bunun öncülüğünü yapmak ise, herhangi birine değil, bir "demirci"ye düşmüştür. Kürt ulusal hareketi de, Kürt yoksul köylülüğün mücadelesiyle yükseldi.

Sonrasında Kürt burjuvalarının etkisine girmesine rağmen, hareketin tabanı yine Kürt işçi ve emekçilerden oluştu. Yıllarca sürdürülen "barış", "çözüm" vb. politikaları hayal kırıklıkları yaratsa da halkın özgürlük tutkusunu söndüremedi.

Emekçi kadınının sahiplendiği kavga yenilmez!

Kölelik, feodalizm, kapitalizm... Bütün sınıflı toplumlar kadını, yani toplumun yarısını yok saydı. Çünkü egemenler, kendi hegemonyalarına son verecek sınıfın yarısını etkisizleştirmek istiyorlardı. **Bütün devrimlerde önce kadını vurdular bu yüzden... Onun sahiplendiği kavga iki kez korktular.** 1857'de fabrikalarında yakılan 129 kadını yaktıkları gibi...

Yüzyıllar geçmesine rağmen bu korku değişmedi. Emekçi kadının korkusuzluğu, kararlılığı da... Onlar boş tencerelerini ve gözyaşlarını evlerinde bırakıp direnişe sarıldılar.

Onları işçi direnişlerinde, gecekondusentlerinde, mitinglerde görürüz. Öfkeleri herkesten daha güçlüdür. Yumruklarını

kaldırıp mücadele sloganları haykırdıklarında, herkesten daha gür çıkar sesleri. Grev kırıcılar otobüsleri çalıştırmak istediklerinde, kendilerini atarlar arabaların altına, panzerlerin önüne, polis barikatının üstüne. Fabrika işgalinde, 15-16 Haziran yürüyüşünde onlar vardır. Kavel'de, Paşabahçe'de, Zonguldak'ta, Novamed'te, Polonez'de...

Cezaevi önlere görürüz onları. Katiller sürüsü, çocuklarının üstüne yürüdüğünde, ring aracını elleriyle durdururlar. Cumartesileri Galatasaray Lisesi önünde bir avuç kadın, çocuklarını arar on yıllar boyu. Filistin'de Kürdistan'da yakılmış evleri, parça parça edilmiş toprakları ve mücadele yangınına kesmiş dağlarından duyuruz onları.

Kavgaya, yayından fırlayan ok gibi katılan yurtsever-devrimci-komünist kadınları biliriz... İşkence tezgahında cellatların yüzüne suskunluğu haykırırlar. Ellerinde silahları ölümün üzerine yürürler korkusuzca. *"Bizsiz olmaz bu işler"* diyerek barikalara, kavga koşarlar... Adları başka, yüzleri başkadır. Ama öğrenmişlerdir, kendi kurtuluşlarının insanlığın kurtuluşu kavgasında olduğunu... Ölümü bir karanfil gibi takarlar yakalarına... Ne devletin şiddeti-terörü-işkencesi, ne de tüm emekçi kadınların en büyük gardiyanı olan babalar-abiler-kocalar engelleyememiştir onların devrimciliğini... Çünkü kadının özgürlüğü, kendisini tutsak eden sınıflı topluma, kapitalizme karşı mücadeleden içindedir!

Emekçi kadınların mücadeleye katılması çok zor, sancılı bir süreçtir. Erkek emekçiler salt devletin baskısına karşı mücadele

Bu kısa tarihçe; 8 Mart'ın doğuşunu ve tüm dünyaya mal edilmesini gösterdiği gibi, kadın sorununun ve 8 Mart'ın sınıfsal yönünü net bir biçimde gözler önüne sermektedir. 8 Mart, işçi-emekçi kadınların mücadelesiyle ortaya çıkmış, onların öncüsü komünist kadınların çağrısıyla enternasyonalist bir gün halini almıştır.

ederken, kadın emekçiler buna ek olarak bir de toplumsal baskı ile, ev içindeki baskı ile mücadele etmek zorunda kalırlar. Tam da bu nedenle, devrimcilikleri daha kararlı, daha yenilmez olur.

Ve yine aynı nedenle, burjuvazi, kadınların mücadeleye girmesini engellemek için, ya da kendi politikalarına yedeklemek için, iki kat daha fazla çaba gösterir. İdeolojik-siyasi-ekonomik ve pratik, bütün yöntemleri kullanır.

En başta gelen yöntem elbette devlet baskısı-terörü-işkencesidir. En küçük bir hak arama mücadelesi bile vahşi bir terörle bastırılmaya çalışılır. İşçi direnişlerinde, öğrenci eylemlerinde, HES'lere ya da "rantsal dönüşüm"e karşı eylemlerde kadınlar da coplanır, gaz sıkılır.

Devrim başarısızlığa uğradığında önce kadınlar vurulur. **Paris Komünü'ne karşı savaşı ve komünü yenilgiye uğratan Alman komutan, "komünçülerin hepsi kadın olsaydı, yenmemiz mümkün olmazdı" demiştir.** Alman faşizmine karşı savaşan Sovyet kadınları, yakalandıkları anda ya idam edilmiş, ya da katledilmişlerdir. Sağ kurtulan kadınların oranı çok düşüktür.

Aile içinde kullanılan şiddet ise, devletin şiddetiyle birleşerek, kadınları mücadeleden koparmaya çalışan en önemli baskı unsuruna dönüşür. Ama mücadeleye inandığı oranda cesareti ve kararlılığı artan kadın, saldırının ve vahşetin üzerine yürür militanca...

Burjuvazinin kadınları etkisizleştirmek için kullandığı ikinci yöntem, onları alıklaştırmak, yozlaştırmak ve bireyselleştirmektir. Bu konuda burjuvazinin en büyük yardımcısı, ev işlerinin tüketici ve alıklaştırmacı etkisidir. Özellikle ev kadınları, evin dört duvarının arkasında, sabahtan akşama kadar bitmez tükenmez ev işleri içinde, gelenek ve göreneklerin, dinci-gerici kültürün kuşatması altında duygu ve düşünceleri hapsolmuş biçimde yaşamaya mahkum edilmiştir.

Sadece ev kadınlarını değil, bütün kadınları hedef alan bir alıklaştırma-yozlaştırma-bireyselleştirme saldırısı ise, ekranlardan yürütülmektedir. Kadın programları, reklamlar, pembe diziler, onun hayal dünyası ile gerçeklik arasındaki bağı koparmasına neden olacak kadar yoğun bir bombardıman şeklinde yağmaktadır.

Son yıllarda giderek artan biçimde kullanılan bir yöntem ise, her yaşta kadında "güzel olmak" düşüncesinin saplantıya çevrilmesi çabasıdır. Zeka, çalışkanlık, kişisel beceriler, insani erdemler... kapitalizmin yoz dünyasında bunların hiçbir önemi yoktur. Gençlik kızlara "dünyadaki en önemli sorun"un güzel görünmek olduğu öğretilmekte, birer cinsel metaya çevrilerek "pazara"-erkeklerin beğenisine sunulmaktadır.

Ve kadınların ezici çoğunluğu her türden aşağılanmaya, çok ağır saldırılara katlanmaktadır.

Burjuvazinin kadınları mücadeleden koparmak için kullandığı bir başka yöntem ise, faşizmin ya da gericiliğin piyonu haline getirmektir. Özellikle dönemlerde, faşizmin ve gericiliğin pençesine düşen kadın az değildir. Bugün ülkemizde tarikat örgütlenmesinin önemli bir unsuru, kimisi eğitilmiş ev kadınlarıdır. Bunlar emekçi kadın kitleler içinde çok geniş bir örgütlenme ağına ulaşmış durumdadırlar.

Kadın kitleleri kazanmak, devlet açısından toplumun çoğunluğunu (yarısını değil) kazanmak anlamına gelmektedir. Çünkü kadınlar, düşüncelerini en başta kendi ailelerine yaymak için son derece yoğun biçimde çalışırlar.

Geri bilinçli ve korkak bir kadın, direnişteki eşini ya da devrimci çocuğunu mücadeleden koparmak için her tür yöntemi nasıl kullanıyorsa; faşizmin-gericiliğin piyonu-kadrosu olmuş bir kadın da, çocuğunu ve eşini yanına çekmek için tüm gücünü, bildiği bütün yöntemleri kullanacaktır. Üstelik bunu, kadını en fazla aşağılayan, küçümseyen, yaşamdan silen, yokeden bir sistemin yaygınlaşması için yaptığının farkına bile varmadan...

Bu bombardıman, en fazla küçük-burjuva ve burjuva kadınlarda etkili olmaktadır. İşçi kadınların asıl sorunları "kadın" olmaktan önce "işçi" olmaktır. Sınıfsal bilinçleri çok geri olsa

bile, ya içgüdüsel olarak ya da doğrudan yaşamlarını belirleyen sınıfsal sorunlar nedeniyle, faşizmin uygulamalarına karşı daha mesafelidirler. Hatta faşist ülkelerde ilk direnişler, işçi kadınların eylemleriyle başlamıştır.

Feminizm de burjuvazinin ideolojik saldırı yöntemlerindedir. Feminizm için hedef, burjuvazi, kapitalizm ya da bir bütün olarak sömürücü toplumsal sistemler değil; "erkek"tir çünkü.

Kadın sorununa sınıfsal yaklaşılmın özünde, kapitalizme karşı kadınla erkeğin birlikte mücadelesi vardır. Bu mücadelenin içinde kadın, çok yönlü bir gelişim sağlar. Öncelikle sınıfsal sömürünün özünü ve kadın sorununun nereden kaynaklandığını, kendisinin neden ezildiğini öğrenir, kavrar. Mücadelenin içinde kendine güveni artar. Dahası işçi erkeğin, kendisine düşman değil, mücadelede omuz omuza yürüyeceği kavga yoldaşı olduğunu, pratikte öğrenir. İşçi-emekçi kadın, sınıfsal mücadele içinde piştikçe, işçi-emekçi erkekle giderek daha fazla eşitliği

yaşamaya başlar.

Emekçi erkek için de aynı süreç işler. Kendisiyle birlikte mücadele eden kadının, "cahil" olmadığını görür, yaşar, öğrenir. Kendisiyle aynı koşullarda polisle çatışan, grev çağırında kalan, yollarda yürüyen kadına saygısı artar; emekçi kadına değer vermeyi, dikkate almayı ve eşitliği, mücadelenin içinde öğrenir. Ortak mücadele, kadınla erkeğin birlikte dönüşmesini, sorunları birlikte göğüslemeyi, paylaşmayı, dayanışmayı, birbirine sahip çıkmayı öğretir.

Feminizm, en başta kadın ile erkeği ayırıştırarak, burjuvazinin "böl-parçalayönet" politikasının cins alanına uygulanmasına hizmet eder.

Eylem çizgileri, sadece kadınların "erkeklerden" kaynaklanan sorunları ile sınırlıdır. Feminist eylemlerin, kadına yönelik şiddet ve tecavüz, hükümetin doğum

politikaları vb. ile sınırlı olmasının nedeni budur.

Sınıfsal kavramların yerine cins kavramlarıyla konuşmak, zaten kendi başına bile mücadelenin sınıfsal özünü karartan bir unsurdur. **Burjuvazinin hedefi de, kitlelerin sınıfsal mücadeleden uzaklaşarak farklı "uğraşlar" bulmasını sağlamak, öfkelerini boşaltacakları düzeni kanallar yaratmaktır.**

"Sosyalist feministler" kendilerinin sınıfsal baktığını, sadece "kadın"ların değil, "emekçi kadın"ların sorunlarını ele aldıklarını söyler. Ancak başına "sosyalist" eklenmiş olsa bile, mücadele alanında "sosyalistler"le değil, "feministler"le birlikte hareket etmeleri, durdukları yeri göstermektedir.

Kadın Sorunu konusunun tanımlanması, çerçevesinin çizilmesi aşamasında, kadınların ayrı eylemler yapması, ayrı kurultaylar-kongreler toplaması o gün için olağan bir durum olabilir.

Ancak komünist hareket her süreçte, "devrim ordusunun kadın yarısı"nın, devrim ordusunun erkek yarısı ile birlikte örgütlenmeye ve mücadele etmeye zorunlu olduğunun farkında oldu. Clara Zetkin, bunu çok somut olarak şöyle ifade etmişti:

"Kadın sorunu, büyük toplumsal sorunun yalnızca bir parçasıdır ve ancak proletarya, cinsiyet ayrımı gözetmeksizin bütün sömürülenlerin ve ezilenlerin ortak mücadelesi içinde kapitalizmi parçaladığında ve komünizmi inşa ettiğinde bu büyük sorunla birlikte çözülebilir." (Kadın Sorunu Üzerine, İnter Y. sf. 282)

Burjuva kadınla emekçi kadın nasıl eşit olabilir?

8 Mart'ın Birleşmiş Milletler (BM) tarafından kadınlara "armağan" edilen bir gün olduğunu ileri sürenler vardır. Gerçekte, BM'nin aldığı karardan yaklaşık 60 yıl önce, sosyalistler 8 Mart'a hakettiği değeri vermiştir.

Bolivya'da maden işçilerinin mücadelesinin sembol isimlerinden olan Domitila Barrios Chungara, 1975'te BM'nin Meksika'da düzenlediği Uluslararası Kadınlar Yılı Konferansı'na katılır, kürsüye çıkar. Bir burjuva kadına verdiği yanıt, kadın sorununun sınıfsal yönünün ortaya koyması bakımından oldukça çarpıcıdır. Madencilere direnişine katılmış, işkenceler görmüş ve o direnişte çocuğunu yitirmiş Domitila, ders niteliğindeki konuşmasında şunları söyler:

"Senyora, sizi bir haftadır tanıyorum. Her sabah başka bir elbise ile geliyorsunuz, oysa ben her gün aynı elbiseyi giyiyorum. Zarif bir güzellik salonunda geçirecek zamanı ve harcayacak parası olan biri gibi, her gün saçlarımız yapılmış ve yüzünüz makyajlı geldiniz, ben bunları yapamıyorum. Her öğleden sonra bu binanın kapısında sizi eve götürmek için bekleyen şoförünüzü ve arabanızı görüyorum; elbette beni hiç kimse beklemiyor.

Eminim gerçekten zarif bir eviniz ve komşularınız vardır, değil mi? Oysa biz madenci karıları bize lojman olarak verilen küçük evlerde oturuyoruz ve kocalarımız öldüğü, hastalandığı ya da işten atıldığı zaman evi 90 gün içinde terketmek zorundayız. Sonra kalacak hiçbir yerimiz yok.

Şimdi senyora, söyleyin bana: Sizin durumunuzla benimki arasında hiç benzerlik var mı? Siz ve ben eşit değilken, siz ve ben bu kadar farklıyken, ikimiz arasındaki hangi eşitlikten konuşacağız?"

Almanya'da 23 Şubat günü yapılan genel seçimlerde, aşırı sağ-faşist partiler ilk iki sıraya yerleşti. Ancak hükümetin iki sağ partiden değil, merkez sağ ve merkez sol partilerin ittifakıyla oluşacağı söyleniyor. Böylece kitleleri rahatlatmak, Almanya'da yeni bir faşist yükselişin olmayacağı konusunda güvence oluşturmak istiyorlar. Ancak faşist AfD'nin (Almanya İçin Alternatif) oy oranını iki katına çıkararak ikinci sıraya yerleştiği, hükümete girmese bile ana muhalefet partisi olarak parlamentoda yer alacağı gerçeği değişmiyor.

Hristiyan Demokrat Birlik (CDU/CSU) yüzde 28.6 oy alarak sandıktan birinci parti olarak çıktı. Ancak beklentileri yüzde 30'un üzerindeydi. Seçim sonuçları, onların oylarının daha sağa kayarak AfD'yi güçlendirdiğini gösteriyor.

Sosyal Demokrat Parti (SPD) ise yüzde 16,41 ile tarihinin en kötü seçim sonucunu almasına rağmen, küçük partiler yüzde 5 barajının altında kaldığı için koalisyon hükümeti kurabilecek sayıda sandalye elde etti. Yeni dönemde Hristiyan Demokratlarla Sosyal Demokratların ittifakı konuşuluyor.

Faşizm yeniden yükseliyor

AFD'nin oyları asıl şok kaynağıydı. Yüzde 20.7 oy alması, her 5 seçmenden birinin ona oy verdiğini gösteriyor. **II. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrasında Nazilerin yenilmesi ve Nazi partilerin yasaklanmasından bugüne geçen yaklaşık 75 yıllık süreçte, ilk defa faşist bir parti bu kadar yüksek oy alıyor.** Ve Alman siyasetinde bu durum, bir dönüm noktası olarak görülüyor. Daha kötüsü, AfD'nin asıl oy deposunun eski Doğu Almanya kentleri olması. Bazı kentlerde AfD'nin oyları yüzde 40'lara ulaşmış durumda. Eski "komünist" doğu kentlerinin, bugün yabancı düşmanlığı başta olmak üzere faşist ideolojiden bu kadar etkilenmesi çok çarpıcı bir durum. **AFD seçmenlerinin yüzde 89'u "Almanya'ya çok fazla yabancıların gelmesi"nden endişe duyduğunu söylüyor.** Her ülkede olduğu gibi, yabancı düşmanlığı faşizmin en önemli argümanlarından biri.

Daha çarpıcı olan ise, AfD seçmenlerinin yüzde 84'ünün partinin "sağ"da değil, "merkez"de yer aldığına inanıyor olması. Faşist bir partinin faşist olmadığını, kendilerindeki şoven-milliyetçi görüşlerin normal-olması gereken siyasal çizgi olduğunu düşünüyorlar.

Seçimin hemen öncesinde Trump ve Elon Musk'ın Alman faşizmine verdiği açık destek dikkat çekmişti. Bütün bunlar AfD'nin çok konuşulmasına, daha fazla öne çıkmasına yaradı. Bundan sonra AfD'nin elindeki olanaklar daha da büyüyecek. Aldığı başarı görünürlüğüne artıracak. Parlamento da daha fazla yer alacak, ana muhalefet olduğu için önemli görevler üstlenebilecek. Ülke içindeki olanakları arttıkça, uluslararası faşist hareketin odak noktasına dönüşmesi de ihtimal.

AFD, ikinci parti olmasına rağmen Alman burjuvazisi onun bir koalisyon hükümetinde yer almasını istemiyor. Almanya'nın Nazi geçmişi ve yaşanan büyük vahşet, halen kitlelerin hafızalarında canlıyken, faşist bir partinin yeniden başa gelmesi, Almanya'ya karşı uluslararası tepkiyi artıracak, Alman ekonomisinin en önemli parçasını oluşturan ihracata darbe vuracak ve Alman sanayisinin temel taşı olan yabancı işçilerin ürkmesine neden olacak; sonuçta Alman burjuvazisinin çok yönlü zarar görmesine yol açacak bir unsurdur. Bu nedenle AfD'nin hükümet dışında kalmasını istiyorlar.

Faşist partiler, elbette egemen sınıfların iradesi dışında kurulmaz. Yoksullaşmanın arttığı, ekonomik ve siyasal krizin derinleştiği dönemlerde, bu krizin acılarını

Almanya'da hem "sağ" hem de "sol" yükseliyor

doğrudan yaşayan kitlelerin dikkatini, devletin baskı ve sömürü politikalarından uzaklaştırarak yabancı düşmanlığına çevirmek için bilinçli olarak kurulur. Böylece kitlelerin öfkesinin devlete ve sömürücü sınıflara değil, yabancı işçilere, göçmenlere boşaltılması hedeflenir. AfD de bu amaçla kurulmuş partilerden biridir. Bu kadar çok oy alması ise, kitlelerin yaşadığı sıkıntıların ve öfkenin, tahmin edilenden daha derin olduğunu göstermektedir.

Sol Parti'de sıçrama

Almanya seçimlerinde merkez sol ve daha solda bulunan partilerin aldığı oylar genel olarak düştü. Mesela SPD ve 2021 yılında koalisyon kurduğu partiler (Yeşiller ve liberal Hür Demokrat Parti-FDP) bu seçimlerde oy kaybıyla çıktılar. Hatta SPD, yüzde 16,41 ile tarihinin en kötü sonucunu aldı.

Diğer taraftan son yıllarda fazla varlık gösteremeyen Sol Parti, yüzde 8,77 oy oranı ile büyük bir sıçrama yaptı ve parlamentoya girdi. Üstelik Sol Parti'nin bu seçimlerde daha da küçüleceği, hatta silineceği düşünülüyordu. **Sol Parti'yi asıl yükselten unsur, AfD başta olmak üzere sağcı partilerin, ülkenin göçmen politikasını sertleştirmeyi talep eden önergeyi meclisten geçirmesinin ardından yürüttüğü güçlü muhalefet oldu.** Bu muhalefet, özellikle genç seçmenlerde ve ikinci, üçüncü kuşak göçmen kökenlilerde önemli bir karşılık buldu. **Sol Parti'nin 18-24 yaş arası seçmende oy oranının yüzde 25'i aşması bunun göstergesidir. AfD'nin aynı yaş grubu içindeki oyu ise yüzde 21 oldu.**

2021'deki seçimlerde genç seçmenin asıl tercihi yüzde 23 oy ile Yeşiller'di ve bunun asıl sebebi o süreçte iklim politikalarının öne çıkmasıydı. İklim konusunda mücadele eden Gelecek için Cumalar hareketinin eylemlerine yüzbinlerce genç katılıyordu. Bu seçim sürecinde ise, Sol Parti'nin sokakta ve internet kampanyalarında daha aktif olduğu görülüyordu. Astronomik kiralar, düşük ücretler ve yüksek enflasyon gibi, kitlelerin tümünün yaşamını etkileyen konularda muhalefeti öne çıkarması, sadece genç seçmenleri değil, genel seçmen kitlesini de oldukça etkiledi.

Bugün ortaya çıkan tablo ise, gençlerin ekonomik ve siyasal krizlerden, ülkenin göçmen politikalarından daha çok etkilendiğini, tercihlerinin daha politik olduğunu gösteriyor. Almanya'da gençler merkez partilerden uzaklaşarak sola ve sağa doğru kayıyorlar. Ve genç seçmen oy oranları, sola kayışın sağa kaymadan daha yüksek olduğunu gösteriyor.

Siyasi-ekonomik gerilemiş

Almanya'da sağ ve solun aynı anda yükselişe

geçmesi, kitlelerin uçlara doğru kaymaya başlaması, son yıllarda Alman ekonomisinin ve buna bağlı olarak siyasetinin yaşadığı düşme ile doğrudan bağlantılıdır. Almanya'nın güç kaybı, son yıllarda biriken çeşitli gelişmelerin toplamı olarak yaşanmaktadır. Bunları kısaca şöyle özetleyebiliriz:

2022'de Ukrayna savaşının başlamasının ardından Rusya'ya yaptırımlar, Alman ekonomisini Rus ekonomisinden daha fazla etkiledi; çünkü Almanya'nın Rusya'dan ithal ettiği enerji kaynakları kesildi. Almanya, Rusya'dan çok ucuz gaz tedarik edip kendi üretim maliyetlerini düşürerek dünya pazarlarındaki rekabetini de, karlılık oranlarını da artırabiliyordu. Alman ekonomisinin büyümesinde bunun çok büyük bir rolü vardı. Ukrayna savaşından itibaren Rusya'dan aldığı gaz kesildi; hatta Rusya'dan Almanya'ya doğrudan gaz sevkiyatı yapacak olan Kuzey Akım Boru Hattı projesi de iptal edildi. Almanya başka kaynaklardan ve pahalı gaz almaya başlayınca, üretim ve rekabet avantajlarını kaybetti.

Almanya'nın üretirken Çin'e sattığı pek çok ürün artık doğrudan Çin'de üretiliyor; bu durum Almanya'nın ihracat kapasitesini sınırladı.

Almanya ara malı ithal edip ürettiği malları ihraç ederek ekonomisini güçlü kılıyordu; Covid 19 salgını sırasında tedarik zincirleri kopunca bu olanağını kaybetti. Almanya, salgın sürecinden bu yana ekonomik büyümede G7'nin en alt sıralarında yer alıyor. Hatta Almanya 2023 yılında G7 ülkeleri içinde, ekonomisi küçülen tek ülke oldu.

Alman Ekonomi Araştırma Enstitüsü'nün verilerine göre, Ekim 2024'te Alman şirketlerinin yüzde 41,5'i "sipariş eksikliği" bildirdi. İmalat sektöründe şirketlerin yüzde 47,7'si sipariş eksikliği bildirirken, metal sektöründe bu oran yüzde 68'in üzerine çıktı. Bu rakamlar, 2009 ekonomik krizinde bile görülmemiş bir düşüş ifade ediyor.

Trump'ın seçilmesi de Alman ekonomisini zora sokan unsurlardan biri oldu. Almanya'nın ihracatının yaklaşık yüzde 10'unu alan ABD, artık AB ithalatına gümrük vergilerini artırmak istiyor. Bu durum, Almanya'nın ABD'ye olan ihracatını da olumsuz etkileyecektir.

Almanya, en güçlü ihracatçı olduğu otomotiv sektöründeki liderliğini kaybetti. Elektrikli otomobillerin piyasaya sürülerek yeni bir seçenek olmasının yanı sıra, Çin'in toplam otomobil üretimindeki artış, Almanya'nın üretimini de, pazarlarını da olumsuz etkiledi. Almanya'da otomotiv sektöründeki fabrikaların bazılarının kapanacağı ve onbinlerce işçinin işten atılacağı konuşuluyor.

Tüm bunlara Alman nüfusunun yaşlanmasını, işsizliğin artışı gibi unsurları da ekleyebiliriz.

Ekonomik güç kaybı, siyasal güç kaybını da yanarda getiriyor. Almanya Suriye savaşından dışlanmış durumda. Ukrayna savaşı ise, doğrudan Almanya'nın belirleyici olduğu bir savaştı; ancak burada da inisiyatif kaybetti. Trump'ın seçimleri kazanmasının ardından ekonomik ve siyasal olarak AB'yi dışlayan, küçümseyen tutumu, yaşanan olumsuzlukları derinleştiriyor.

* * *

Almanya seçimleri, yaşanan tüm bu ekonomik-siyasi krizin sonuçlarıdır. 20 yıl sonra ilk defa erken seçim yapılmış olması da, bu seçimlerde oyların uçlara doğru kayması da bunun göstergesidir. **Kitlelerin Alman politikalarına güvensizlikleri, ekonomik krize duydukları öfke, göçmen politikalarına karşı tedirginlikleri bu seçimlerle kendisini göstermiştir.** Alman burjuvazisinin bu krizlere karşı nasıl bir çözüm üreteceği ise henüz belirsizdir.

Ukrayna savaşı bitiyor mu?

Trump'un Zelenski'yi Beyaz Saray'da azarladığı, küçümsediği görüntüler dünya gündemine oturdu.

28 Şubat günü Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski ve ABD Başkanı Trump, Beyaz Saray'da bir görüşme yapmak üzere bir araya gelmişlerdi. Görüşme başlamadan önce, daha basına görüntü verme aşamasındayken ipler koptu.

Zelenski, ABD ile Ukrayna'nın mineralleri konusunda bir anlaşma imzalamak üzere gelmişti. **Ukrayna'nın yeraltı zenginliklerini ABD'ye teslim ederken, karşılığında Rusya karşısında güvenlik garantisi talep ediyor, Putin ile yürütülecek barış anlaşması görüşmelerinde "hiçbir taviz verilmemesi"ni istiyordu.** Trump ise, kendisi o dönem başkan olsaydı bu savaşın zaten hiç başlamayacağını, şimdi Putin'le Ukrayna'nın mutlaka anlaşmaya varması gerektiğini söylüyordu. Zelenski'nin Rusya nedeniyle ileride ABD'nin de kendisini güvende hissetmeyeceğini söylemesinin ardından ipler koptu. Trump "Ne hissedeceğimizi bize dikte edecek konumda değilsiniz" diyerek ABD'ye "saygısızlık" yaptığını vurguladı ve Zelenski'yi halkın canıyla, 3. Dünya Savaşıyla kumarı oynamakla suçladı. Ayrıca "Bizim aptal başkanımız (Biden) size 350 milyar dolar verdi, askeri teçhizat verdi; bunlar olmasaydı savaş iki haftada biterdi" diyerek, Ukrayna'nın ABD'ye muhtaç olduğunu ima etti. ABD Başkan Yardımcısı JD Vance ise, Zelenski'nin toplantı boyunca ABD'ye hiç teşekkür etmediğini belirterek "saygısız" olmakla suçladı.

Toplantı, sonrasında planlanan ortak basın toplantısı gerçekleşmeden sonlandırıldı. **Trump'ın Zelenski'ye "barışa hazır olduğunda geri dön" dediği ve Beyaz Saray'ı terketmesi istediği öğrenildi.**

Ukrayna madenleri üzerinden pazarlık

Trump'ın Zelenski'yi azarlayarak Beyaz Saray'dan kovduğu bu toplantıdan bir hafta önce ipler gerilmişti zaten. Trump Ukrayna'daki madenlere ve değerli minerallere el koymak istiyordu. Askeri yardım karşılığında, Ukrayna'daki 500 milyar dolar değerindeki nadir mineralleri için maden çıkarma hakkını istemiş, Zelenski ise "devletimi satmam" diyerek reddetmişti.

Elbette Zelenski'nin niyeti "devleti satmamak" değil, "daha iyi bir fiyata satmak"tı. Madenleri ABD'ye verecek olan anlaşmayı tabi ki yapacaktı; ancak Rusya karşısında güvenlik garantileri istiyordu. En önemli talebi ise Ukrayna'nın NATO'ya alınmasıydı. Putin ile anlaşma yapmaya çalışan Trump, bunu kesinlikle kabul etmedi; Zelenski'nin "diktatör" olduğunu, hatta savaşı başlatan tarafın Rusya değil Ukrayna olduğunu ileri sürdü. ABD'den fazla bir şey koparamayacağını gören Zelenski, anlaşmaya Ukrayna için somut güvenlik taahhütlerinin eklenmesini istedi. Trump ise Ukrayna'nın güvenliğinin asıl olarak Avrupalı emperyalistler tarafından sağlanması gerektiğini ileri sürüyordu. ABD çok daraltılmış biçimde askeri yardımlarını sürdürecekti, bu arada Ukrayna'nın madenlerine de el koyacaktı.

28 Şubat'taki Zelenski-Trump görüşmesi bu gerilimle başladı. Ve toplantıda, Zelenski'yi "hizaya

sokma" niyetiyle, önce Vance'ın, ardından Trump'ın gerilimi sürekli artırdıkları, basın önünde onu ezmeye çalıştıkları görüldü.

Zelenski'nin Beyaz Saray'dan kovulmasının ardından, ABD'ye tekrar tekrar teşekkür mesajları yayınlaması, uzlaşma çabasına girişmesi ve ilişkileri koparmayacağını söylemesi şaşırtıcı değil. **Ukrayna savaşının en büyük destekçisi olan ABD, maddi, siyasi ve askeri desteğini kestiği koşulda, tıpkı Trump'ın altını kalınca çizdiği gibi, Ukrayna'nın bu savaşı sürdürmesi mümkün olmaz.** Bu nedenle Ukrayna, her şeye rağmen ABD'nin taleplerini karşılamaya çalışıyor.

Ukrayna'nın milyarlarca dolar değerinde kömür, uranyum, doğalgaz, petrol yataklarına sahip olduğu biliniyor. Geçmişte Sovyetler Birliği'nin sanayi merkezi haline getirilmesinde bunun önemli bir payı vardı. Ayrıca lityum, titanyum gibi kritik elementler de bulunuyor. Elektrikli araçların, rüzgar tribünlerinin, güneş panellerinin, cep telefonlarının pilleri, silah üretim hammaddeleri için Ukrayna'nın bu değerli elementleri çok büyük önem taşıyor.

Ukrayna'nın bu değerli hammaddelerinin, dünyadaki toplam rezervlerin yüzde 5'ini karşıladığı düşünülüyor. Ancak bu hammaddelerin önemli bir kısmı, bugün Sovyet işgali altında olan bölgelerde bulunuyor. Ukrayna'nın toplam 500 milyar dolar değerinde olduğu tahmin edilen bu rezervlerinin yaklaşık 350 milyon dolarlık bölümü, Rus hakimiyetindeki bölgede kalmış.

Bölgede savaşın sürüyor olması, bu kaynakları yutmak isteyen ABD açısından büyük bir sorun. Bu nedenle "barış"ın bir an önce sağlanmasını istiyor. Önce barış yapılacak, topraklarının dörtte birine mayın döşeli olan Ukrayna'da kapsamlı bir mayın temizliği gerçekleştirilecek. Ardından madencilik faaliyeti başlatılacak.

ABD'nin planına göre, Ukrayna'nın "yeniden inşası için bir yatırım fonu" kurulacak. Kamuya ait olan maden, petrol ve gaz kaynaklarından elde edilen gelirin yarısı bu fona aktarılacak. Ve bu fon, Ukrayna'da yürütülecek altyapı projelerine yatırılacak. Anlaşmanın çerçevesi böyle çiziliyor. Gerçekte ise Trump, bu maden ve enerji yataklarından elde edilecek gelirin ABD'ye aktarılmasını; bu sayede Biden döneminde Ukrayna'ya aktarılan 350 milyar dolarlık yardımın geri ödemesinin sağlanmasını hedefliyor. Ve bunu, "paramızı geri alabileceğimiz bir anlaşma yapacağız" sözleriyle açıkça ifade ediyor.

Yaşanan tartışmanın sertliği, ABD'nin hiçbir yükümlülük üstlenmeden ve Ukrayna'nın hiçbir talebini kabul etmeden bu kölelik anlaşmasını dayatmasından kaynaklanıyor.

İngiltere'nin desteği

Zelenski'nin ABD ile yaşadığı gerilim, hızlı biçimde Ukrayna konusunda Avrupa ülkeleri ile ABD'nin yaşadığı gerilime dönüştü. Çünkü **Ukrayna savaşının başlama sebeplerinden biri, Ukrayna'nın NATO'ya üye yapılma çabasıydı.** ABD başından itibaren Zelenski'ye sürekli destek vererek öne itmiş,

Rusya'ya dönük yaptırımlar konusunda Avrupa ülkelerini de zorlamıştı. Bu yaptırımlar, Avrupa ülkelerine de zarar verdi. Mesela Almanya, Rus gazının kesilmesinin etkilerini halen çok ciddi biçimde yaşamaya devam ediyor.

Birlikte girilen bu savaşta ABD'nin birden Rusya ile görüşmelere başlaması ve Zelenski'yi Beyaz Saray'dan kovması, Avrupalı emperyalistlerde büyük tepkiye yol açtı. İlk müdahale eden ise İngiltere oldu. Biraz da Almanya'nın şu dönem yaşadığı zayıflıklardan yararlanan İngiltere, Zelenski'yi hemen ülkesine davet ederek, 1 Mart günü bir Ukrayna zirvesi düzenledi.

Toplantıya 17 Avrupa ülkesi katıldı. İngiltere Başbakanı Keir Starmer, ortaklaşan 4 maddeyi şöyle açıkladı: Ukrayna'ya askeri yardımların devam etmesi; barış görüşmelerinde Ukrayna'nın da masada olması; gelecekte olası bir Rus saldırısına karşı Avrupa ülkelerinin caydırıcı olması; Ukrayna'yı savunmak ve barışı garanti altına almak için gönüllüler koalisyonu kurulması...

İngiltere, bu kararları ABD ile görüşeceklerini ve birlikte hayata geçirmeye çalışacaklarını da duyurdu.

Ukrayna savaşı nasıl başladı

Ukrayna, Sovyetler Birliği'nin (SB) dağılmasının ardından Batılı emperyalistlerin en çok yüklenildiği, ele geçirmek için uğraştığı ülkelerden biri oldu. Geçmişte II. Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında uzun zaman Alman işgali altında kalmış olması, nüfusunun önemli bir bölümünün Alman hayranlığına ve faşizme yatkın olması gibi unsurlar, Ukrayna'yı Batılı emperyalistler için kolay elde edilebilir ülkeler arasına alıyordu.

Stratejik açıdan çok önemli bir ülkeydi Ukrayna. **Montrö Sözleşmesi nedeniyle Karadeniz'de askeri güç oluşturamayan ABD için, Ukrayna'nın Karadeniz kıyı şeridinin uzunluğu ve Karadeniz hakimiyeti büyük önem taşıyordu. Keza Rusya'yı çevreleme stratejisinin en önemli unsurlarından biriydi.**

Putin'in 1999'da göreve gelerek Rusya'nın ABD karşısında kendi çıkarlarını savunmaya başlamasının ardından, ABD ve AB emperyalistleri ilk olarak 2003 yılında Ukrayna'nın içini karıştırdı. O süreçte eski Sovyet ülkelerinde yaşanan Kadife Darbe'lerden biri de Ukrayna'da denendi. **ABD ve AB tarafından finanse edilip yönetilen "Turuncu Devrim"le Ukrayna'da yönetim değiştirildi.** Asıl hedef Ukrayna'nın NATO ve AB gibi emperyalist kurumlara üye yapılarak ABD-AB etkisinin pekiştirilmesiydi.

Rusya'nın ağırlığını koyması ve kendisini kuşatmaya dönük bu hamleyle izin vermeyeceğini

göstermesi üzerine bu üyelikler askıya alındı. Sonrasında Rusya, Ukrayna üzerindeki ekonomik ve siyasi baskıyı artırarak ilişkilerini yeniden güçlendirdi. Bu süreçte Ukrayna, Rusya ile Batı arasına bir "ortayol" politikası izledi.

İkinci saldırı dalgası Kasım 2013'te başladı. AB, Ukrayna'yı bir Ortaklık Anlaşması imzalamaya zorluyordu. Dönemin devlet başkanı Yanukoviç bu anlaşmayı imzalamayı reddedince, yeni bir kitle hareketi başlatıldı. Bu defa adı "Meydan Devrimi"ydi. 500 bin insan sokaklara çıktı, devlet binaları işgal edildi, asker ve polisle çatışmalar yaşandı. Kitleler sokaklara ekonomik kriz ve yolsuzluklara duydukları öfke nedeniyle çıkmışlardı. Ancak kısa sürede çatışmanın inisiyatifinin Almanya destekli faşist çetelere geçtiği görüldü. **Kendiliğinden patlayan kitle hareketi, hızla ABD-AB beslemesi faşist çetelerle Rus yanlısı hükümet güçleri arasında bir iktidar savaşına dönüştü.**

Şubat 2014'te hükümet düşünce, bu defa Kırım hareketlendi. Kırım parlamentosu önce bağımsızlık, ardından Rusya'ya iltihak kararı aldı. **Şubat 2014'te Kırım, Rusya topraklarına katılmıştı. Çatışmalar Ukrayna'nın doğusundaki Donetsk ve Luhansk bölgelerine yayıldı.** Bu iki bölge de Rusya'ya katılma kararı aldılar; ancak Rusya parlamentosu bu kararı onaylamadı. Kırım'ın alınması zaten uluslararası dengeleri fazlasıyla zorlamıştı, Donetsk ve Luhansk'ın da buna eklenmesinin yaratacağı savaş ortamı, Rusya için erkendi.

2014-2022 arasında Donetsk ve Luhansk bölgeleri, "Donbass" adıyla kendi bağımsızlıklarını ilan ettiler. Burada fiilen Rusya'ya yakın bir yönetim oluştu. Ukrayna'nın bölgeye saldırıları hiç bitmedi, ancak fiilen çizilen sınırları da değiştiremedi.

2022'ye kadar Kırım'ın Rusya ile bütünleştiği Donbass'ın ise çatışmalar sürse bile Rusya ile birlikte hareket ettiği bir denge oluşturuldu. Bu süreç içinde Ukrayna'nın NATO üyeliği Rusya'nın üzerinde Demokles'in Kılıcı gibi sallandırıldı; ancak yine de Ukrayna'yı NATO'ya almaya cesaret edemediler. Fakat bu süreçte NATO'nun Ukrayna ile doğrudan askeri ilişkileri giderek güçlendi. **2021 sonlarından itibaren NATO-Ukrayna askeri tatbikatları düzenlendi, NATO savunma sistemlerinin Ukrayna'ya kurulacağı söylendi;** NATO askerleri Ukrayna'da aylar boyunca gelişmiş askeri eğitimler düzenledi.

Bunların sonucunda Rusya, 24 Şubat 2022 tarihinde kendisine dönük tehdidi bitirmek amacıyla "Ukrayna'nın askerden ve Nazizm'den arındırılması" adını verdiği bir savaş başlattı. Savaş, Rusya'nın beklediği hızda ilerlemedi; çünkü Ukrayna NATO silahları ile donatılmış biçimde, çok hazırlıklı bir cevap verdi. Hatta birçok cephede Rusya ağır yenilgiler aldı.

Rusya Ukrayna için Suriye'den çekildi
Savaşın içinde geçen 3 yıl boyunca, savaş doğrudan NATO ile Rusya arasında yaşandı. Bu sadece askeri donanım yönüyle değil, Ukrayna'da savaşan başka ülke askerleri yönüyle de böyleydi. Bu süreçte önce Rusya

saldırdığı birçok kentten geri çekildi. Ancak zaman içinde hem Donbass bölgesinin sınırlarını genişletti, hem de Kırım ile Rusya'nın arasındaki kentleri ele geçirerek Ukrayna'nın Azak Denizi ile bağlantısını kesti. Bu, her iki tarafta da çok ağır kayıplar pahasına verilen bir savaştı.

27 Kasım 2024'te Suriye'de cihatçı çetelerin saldırısı yeniden başladığında, Rusya bir tercih yaptı. Önceliğini Ukrayna'da elde edeceği somut kazanımlara vererek Suriye'den çekildi.

Bu çekilme, ABD ile de bir pazarlıktı aslında. Bu pazarlığın sonuçları Şubat ayında ortaya çıktı. 12 Şubat'ta Trump ile Putin bir telefon görüşmesi yaptı. Ardından 18 Şubat'ta ABD ile Rusya delegeleri, Suudi Arabistan'da bir görüşme yaptı ve Ukrayna'daki savaşı sona erdirmeye planları üzerine konuştu. 21 Şubat'ta Suudi Arabistan'da yeniden, bu defa iki ülkenin dışişleri bakanları görüştü. Bu görüşmelerin ardından Trump, Rusya-Ukrayna savaşını Ukrayna'nın başlattığını ileri sürdü. 27 Şubat'ta İstanbul'da yapılan görüşmenin ardından ise, Rusya ABD'ye büyükelçi gönderdi. **8 yılın ardından ABD'ye yeniden Rus büyükelçisi atanmış oldu. Ve Rusya ile ABD arasındaki tüm bu pazarlıkların arkasından, Beyaz Saray'da Zelenski ile yapılan o çarpıcı görüşme gerçekleşti.**

Bugün gelişmeler, Ukrayna savaşının artık sonuna yaklaştığının işaretlerini veriyor. Rusya'nın Suriye'yi ABD'ye bırakmasının ardından, ABD de Ukrayna'yı Rusya'ya bırakmaya hazırlanıyor. Ancak **tıpkı Suriye'deki yolun düz olmadığı gibi, Ukrayna da kolay çözümlenmeyecek.** Bu bahar havası içinde, Rusya'ya yaptırımların kaldırılmaması bir göstergedir. Keza Avrupa ülkeleri de, Ukrayna'daki çıkarlarından kolayca vazgeçmeyeceklerini ortaya koydular. Ayrıca ABD henüz Ukrayna'nın yeraltı madenleri ve değerli minerallerine ilişkin anlaşmayı imzalamış değil.

Tüm bu belirsizliklere rağmen, belirli olan şey şudur: **Savaşta ölen onbinlerce, göç eden milyonlarca insanın ardından, Rusya Ukrayna'da çok önemli avantajlar elde etmiştir. Kırım konusunun Rusya lehine artık tamamen kapanmış olmasının yanısıra, Donbass bölgesinin Rusya'ya kalacağını öngörmek zor değil.** Kırım'dan Rusya'ya kadar olan Ukrayna topraklarının, yani Ukrayna'nın Karadeniz kıyısının önemli bir kısmının Rusya'ya kalmış olması da, önümüzdeki dönemde Rusya'ya büyük bir avantaj sağlayacaktır. Ukrayna'nın değerli mineral ve madenlerinin önemli bir kısmı da Rusya kontrolündeki bölgede kalmıştır.

Ukrayna toprakları küçülmüş; stratejik noktaları kaybedilmiştir. Dahası, ABD ve Avrupa emperyalistlerine bağımlı, Rusya korkusu katmerlenmiş, en önemli kentlerinde bile büyük yıkımlar yaşamış, önemli bir insan kaynağını kaybetmiş bir Ukrayna kalmıştır geride.

Zelenski'nin ABD ve Avrupa emperyalistlerinin kuklası olarak yürüttüğü bu savaşın özeti, Beyaz Saray'daki aşağılayıcı görüntülerdir.

Paris'te anti faşist gösteri: NO PASSARAN!

Paris'te 16 Şubat günü **Türkiyeli Göçmen İşçiler Kültür Derneği'ne (ACTİT) yapılan faşist saldırı, birçok eylem ve protestonun yanısıra 22 Şubat günü yapılan büyük bir gösteriyle de protesto edildi.**

Son yıllarda dünyamızda emperyalist-kapitalist ülkelerin kendi çıkarları için yükselttikleri savaş politikaları, Avrupa'nın birçok ülkesinde yaşam standartları ve çalışma koşullarını olumsuz etkilerken, aşırı sağcı partilerin Neo-Nazi faşist politikalarının güçlenmesine, yabancı-göçmen düşmanlığının artmasına neden oluyor ve bu durum birçok fiili açık saldırılarla yürütülüyor. Bunun son örneğini Paris'te hayata geçirmeye çalıştılar.

16 Şubat 2025 Pazar günü, Paris'te 26 yıldır faaliyet yürüten ACTİT'e, 25-30 kişilik bir Neo-Nazi grup, sloganlar atarak bıçaklı-kasaturalı saldırı düzenledi. Saldırı sırasında, içeride Fransız muhalif kurum temsilcilerinin de bulunduğu bir film gösterimi yapıyordu. Bir arkadaşın yaralandığı saldırı, içeridekilerin direnişi sonucunda püskürtüldü; saldırganlar olay yerinden kaçtı. Polis ise, hemen haberdar edilmesine rağmen çok geç geldi.

Dernek "10. Paris" olarak adlandırılan, Paris'in merkezi ve işlek yerinde bulunuyor. Böyle bir alana bu kadar pervasız bir saldırının ardından polisin geç gelmiş olması önemli. Zaten dernek çalışanı arkadaşlar da, açık çağrı yaparak kitleyi derneğe çağırdılar ve gece boyu nöbet tutuldu. 2. saldırı ihtimaline karşı böyle bir hazırlık yapılmıştı.

Ertesi gün olayı kınayan bir açıklama ve yürüyüş gerçekleştirildi. Ardından bir toplantı çağrısı yapıldı.

PDD'lilerin yanısıra, Türkiyeli ve Fransız anti-faşist, devrimci ve muhalif birçok kurum temsilcisinin katıldığı geniş bir toplantı yapıldı. Toplantıda alınan karar doğrultusunda, kitleyi bilgilendirmek için 10. Paris Belediyesi başta olmak üzere, Paris'in hemen her tarafın yaygın biçimde afişlendi, bildiri dağıtımları gerçekleştirildi; 22 Şubat günü Republiq Meydanı'nda yapılacak miting ve yürüyüşe çağrı yapıldı.

22 Şubat Cumartesi günü hava öğleye kadar yağışlı olmasına rağmen, mitinge katılım 10 bin kişiye yaklaştı. Belediye başkanı, sendikacılar ve Fransız kurumlarından konuşmacılar saldırıyı kınayan, faşizmin ulusal ve uluslararası boyutlarını teşhir eden, bu saldırılara karşı birleşik mücadelenin önemine vurgu yapan konuşmalar yaptılar. Başka ülkelerden anti-faşist kurumlar da katılarak destek verdiler.

Özellikle Fransız gençlerin katılımının çok yoğun olduğu miting ve yürüyüş, sık sık kapitalizm ve faşizme karşı atılan sloganlarla coşku ve öfke doluydu. Renkli görüntülerle ilerleyen yürüyüş, şehrin bir başka merkezi noktası olan Nation Meydanı'nda yapılan konuşmalarla son buldu.

Fransa PDD

24 Mart 1984- Sefaköy direnişi

"Nerede boşluk varsa, oraya koşmakta hiç tereddüt etmeyenlerden" di Mehmet Ali. "Kaçmalarla, göçmelerle tozarken Avrupa yolları", Adana il komitesine koşar adımlarla gitti. Bir eylem hazırlığı için İstanbul'a çağrıldığında da, bir "görev adamı" olarak tereddütsüz kabul etti.

İsmail Cüneyt'in komutasında Aslan Tel ile birlikte eylemi gerçekleştireceklerdi. Ne var ki, buldukları ev bir ihbar sonucu basıldı. Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel, İsmail Cüneyt'in önüne siper oldular, onun ateş çemberini yararak çıkmasını sağladılar. Ve iki yoldaş, Sefaköy'deki evi granitten kaleye çevirerek şehit düştüler. Baharda toprağa düşen tohum oldular...

İsmail'in komutasındaki Sefaköy direnişi, üç işkencecinin de ölmesiyle sonuçlanmıştı. Hem de faşist generallerin meydanlarda "ezdik-biçtik" diye nutuk attıkları bir dönemde; 1983 yılının Mart ayında... Bir yıl kadar sonra, bir tesadüf sonucu İsmail'i bulduklarında, aynı gece gözaltında kaybettiler. Kurşuna dizdiler hunharca...

12 Eylül'ün yukarıdan aşağıya hakimiyetini tamamen kurduğu, devrimin yenilgisinin kesinleştiği ve yaprağın dahi kimıldamadığı o günlerde, bir avuç kır çiçeği, "dövüşenler de var bu havalarda" dedi, bir kez daha sarstı ülkeyi. Tıpkı 12 Eylül'ün ilk günlerinde Osman Yaşar Yoldaş'ın Bağcılar'daki direnişi gibi...

Sefaköy, faşist cuntaya karşı direnişin bitmediğini, ihtilalci komünistlerin mücadeleyi kesintisiz sürdürdüklerini gösterdi. Şairin dediği gibi "Eğer çivi yapılmış olsaydı bu adamlardan / Daha sağlam bulunmazdı onlardan."

☆ **2-7 Mart 1919- 3. Enternasyonal Kuruldu**
Lenin ve Stalin'in önderlik ettiği 3. Enternasyonal, Moskova'da beş gün süren Kuruluş Kongresi'nin ardından resmen kuruldu. Başını Kautsky'nin çektiği 2. Enternasyonal'in "sosyal-şoven" politikalarına karşı bayrak açarak Marksist partileri biraraya getirdiler. 3. Enternasyonal (Komüntern) birçok ülkede devrimlerin gerçekleşmesine önyak oldu. II. Emperyalist Savaş'ta faşizme karşı mücadelenin başını çekti ve faşizmin dünya ölçeğinde yenilgisinde büyük bir rol oynadı.

☆ 9-12 Mart 1992- Boğaziçi İşgali

Zonguldak-Kozlu'daki maden ocaklarında yaşanan grizu patlaması sonucu 463 maden işçisinin gözgöre göre katledilmesi üzerine Genç Komünarlar, Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü'nü işgal etti. Üç gün süren işgal, bina duvarlarını delerek içeri giren faşist devlet güçleriyle yaşanan 7 saatlik barikat savaşıyla sona erdi. 12 Eylül sonrası ilk politik işgal özelliği taşıyan Boğaziçi İşgali, diri diri gömülen maden işçilerinin haykuran sesi-soluğu oldu.

☆ 9 Mart 1952- Kollantay öldü

Sovyetler Birliği'nde kadın sorununda önemli çalışmalar yapmış olan kadın komünist Kollantay, Sevgi Bağları, Marksizm ve Cinsel Devrim gibi kitaplarıyla, yeni toplumun yeni kadını tanımlamaya çalışmıştı.

☆ 10 Mart 1919- Spartakist hareketin önderlerinden Leo Joqiches katledildi.

☆ 11 Mart 2014- Berkin Elvan şehit düştü

Gezi Direnişi sırasında kafasına aldığı gaz fişegi ile ağır yaralandı ve aylarca yaşam savaşı verdi. 15 yaşındaki bu fidan, Gezi Direnişinin en genç şehidi oldu.

☆ 14 Mart 1883- Karl Marx öldü

Bilimsel sosyalizmin kurucusu, proletaryanın öğretmeni Marx öldü.

☆ 13 Mart 1982- 12 Eylül faşist cunta döneminde TKEP üyeleri Seyit Konuk, İbrahim Ethem Coşkun, Necati Vardar idam edildi.

☆ 14 Mart 1930- Mayakovski öldü

Mayakovski, devrimin şairi, partili bir sanatçıdır. Sosyalist insanın her aşaması onun dizelerinde dile gelmiş, sanatsal estetikle birlikte, kitlelerin anlayabileceği sadeliğe bürünmüştür.

☆ 16 Mart 1919- Sverdlov öldü

Yakov Mihayloviç Sverdlov, çok iyi bir örgütçü, gerçek bir doğal kitle önderiydi. Mücadeleye atıldığı ilk günden itibaren sağlam bir Bolşevik olmuştu. Ekim Devrimi gerçekleşene kadar ülke dışına hiç çıkmamış Bolşevik önderlerden biriydi. Yaklaşık 15 yıl süren mücadele yaşamının yarısından fazlasını sürgünde ve cezaevinde geçirdi. Ve pek çok defa firar etti. Lenin onun için "ölen birisinin yerine bir kişiyi koyabilirsiniz, ama Sverdlov'un boşluğunu doldurmak için en az on kişi görevlendirmek gerekir" demişti.

☆ 16 Mart 1988- Halepçe Katliamı

Halepçe'de yaşayan beş binden fazla Kürt, Geric Saddam diktatörlüğü tarafından, hardal ve fosfor gazından oluşan kimyasal silahlarla vahşice katledildi.

☆ 16 Mart 1978- İ.Ü. Beyazıt Katliamı

Polis destekli MHP'li sivil faşistlerin, üniversiteden çıkan öğrencilerin üzerine bomba atması sonucu 7 devrimci öldü, onlarcası ağır yaralandı. Beyazıt Katliamı'nın işçi sınıfı ve devrimci kamuoyunda yolaçtığı öfke üzerine DİSK, 20 Mart'ta faşizme ihtar eylemi kararı almak zorunda kaldı. Bu eylem, işçi sınıfının düzenlediği politik gösterilerden biri oldu.

☆ 20-21 Mart 1937- Dersim direnişi başladı

☆ 28 Mart 1940- Auschwitz toplama kampı kuruldu

Toplama kampları Alman faşizminin gerçekleştirdiği vahşetin boyutunu çarpıcı şekilde gösterir. Yahudisinden, komünistlere kadar milyonlarca insan, tekeller için bedava işgücü olarak kullanıldı; insanlıktan çıkmış doktorlar için korunmasız kobaylar oldu; gaz odalarında katledildi, fırınlarda yakıldı, saçından dışına kadar her şeylerine el kondu. Auschwitz, bu kampların içinde, yapılan işkenceler ve öldürülen insan sayısı ile en vahşi olanıydı.

☆ 30 Mart 1972- Kızıldere Direnişi

Denizlerin idamını önlemek amacıyla üç İngiliz teknisyeni kaçırarak THKP/C ve THKO'nun önder kadroları, kuşatıldıkları Kızıldere'de, "dönmeye değil, ölmeye geldik" şiarıyla yiğitçe çarpıştılar. THKP-C önderi

Mahir Çayan, Cihan Alptekin, Ahmet Atasoy, Sabahattin Kurt, Ertan Saruhan, Hüdayi Arıkan, Sinan Kazım Özüdoğru, Nihat Yılmaz, Ömer Ayna ve Saffet Alp

şehit düştü. Aynı zamanda devrimci dayanışmanın en güzel örneğini sundular. Direniş mirasını devrettiler yeni kuşaklara.

☆ 31 Mart 1965- ABD'nin Vietnam İşgali

II. Emperyalist Savaş sonrasında Sovyetler Birliği'ni doğusundan sarmak ve bölgedeki devrimci hareketleri yoketmek amacıyla başlayan Vietnam işgali, Vietnam direnişinin büyümesi ve ABD ordusuna kayıplar verdirilmeye başlaması üzerine, tüm dünyada büyük anti-emperyalist eylemlerin başlamasına yol açtı ve '68 hareketini tetikleyen bir rol oynadı.

Mart ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

4 Mart 1992 - Eralp Yazar

İzmir'de kuruluş yıldönümü için düzenlenen bir korsan eylemde çatışarak şehit düştü. İhtilalci komünist hareketin 90'lı yıllardaki atılımında öne çıkan kadrolardan biriydi ve kısa zamanda İsmail Cüneyt müfrezesinde yer almıştı.

8 Mart 2020- Talat Sürer

İşçi yoldaşımız Talat Sürer'i geçen yıl 43 yaşında geçirdiği kalp krizi sonucu yitirdik. Onu kitleler daha çok Taksim 1 Mayıs eylemlerinden tanırdı. Tam bir eylem adamıydı Talat. İşçi öneziysiyle pandemide en çok işçilerin öleceğini tahmin etmiş ve ölümünden bir gün önce ailesiyle bu doğrultuda konuşmuştu.

13 Mart 1995 - Zeynep Poyraz

30 Mart 1995 - Hakan Çabuk

Gazi'de patlak veren büyük anti-faşist direnişte Zeynep Poyraz, direnişin ikinci günü polislin açtığı ateş sonucunda şehit düştü. Hakan Çabuk ise, kendi bölgesi olan Ümraniye-1 Mayıs mahallesinde Gazi için yapılan eylemde polis kurşunlarıyla katledildi.

18 Mart 1871- Paris Komünü

mücadelenin önünü alacağını hesaplıyordu. Fakat 2 Eylül'de Fransa ordusu bozguna uğradı ve Prusya askerleri, başkent Paris'in eteklerine kadar ulaştı.

Henüz partisine kavuşmamış olan Fransız proletaryası, Prusya ordusunun Paris'e kadar dayanması karşısında, 4 Eylül 1870'de Paris'te ayaklandı. Ayaklanma burjuva devrimine yol açtı ve "Ulusal Savunma Hükümeti" kuruldu. Fakat bu burjuva hükümet, 28

Ocak 1871'de Prusya ile anlaştı. Asıl kaygısı, "Ulusal Muhafızlar"ı oluşturan Paris'in silahlı işçilerinden kurtulmaktı. Ve 18 Mart 1871'de Paris'e saldırdılar.

"18 Mart sabahı Paris şu gökgürültüsü ile uyandı: *Vive La Comune! (Yaşasın Komün)*" (Marx)

Burjuva hükümete karşı ayaklanan "Ulusal Muhafızlar", 26 Mart'ta iktidarı ele geçirdi ve ardından düzenlediği seçimlerle tüm yetkileri Komün'e devretti. **Paris Komünü, gerçek partisinden yoksun ilk proleter devlet olmanın zayıflıklarını da taşıyordu.** Hem yasama hem de yürütme görevini birarada yürüten Komün'de hakim olan Blankiciler ve Proudhoncuların ekonomik ve siyasi alandaki yanlış uygulamaları, Komünü yenilgiye götüren yolun önünü açtı.

Komünü yenilgiye götüren en önemli yanlışlardan biri, 18 Mart'ta Versay'a kaçan hükümetin üzerine yürüyüp onu safdışı bırakmamak oldu. Ekonomik alandaki en önemli yanlış ise,

Fransız bankasına el koymaması, yani "mülksüzleştirilenleri mülksüzleştirememesi" oldu. Merkezîyetçilik ve otorite eksikliği yaşayan Komün, Paris'teki karşı-devrimcilere karşı alınması gereken sert tedbirleri alamadığı gibi, Paris'in dışındaki diğer kentlerin ve kırsal da desteğini kazanamamıştı.

Bu arada Versay'a kaçan burjuva hükümet, Prusya gericiliğiyle işbirliği yaparak Mayıs 1871'de Paris'in üzerine yürüdü. Paris proletaryası, kurduğu barikatların başında canını dişine takarak Komünü sonuna dek savundu. Günlerce, kurşunları bitene kadar savaştılar. Barikatlar kurdular. Sekiz gün süren büyük bir çarpışmanın ardından Komünün yiğit evlatları katledildi. Dizginlerinden boşanırçasına estirilen karşı-devrimci terör sonucu 25 bin Komüncü kurşuna dizildi. Öyle ki, Komüncülerin kanının karıştığı Sen Nehri kırmızı aktı bir müddet. Paris'in her köşe başında oluşan ceset yığınları, üzerine petrol dökülerek imha ediliyordu.

Tutsak alınan Komüncüler, yargılandıkları mahkemelerde Komünü savunmaktan bir an bile geri durmadılar. Louis Michael adındaki Komüncü yargılandığı mahkeme heyetine, "*Beni sağ bırakırsanız, intikam diye bağırımdan geri kalmayacağım*" diye haykırıyordu.

Dünya proletaryasının geçmişten geleceğe uzanan mücadelesinde bir köprü olan Paris Komünü'nü sadece işçi sınıfı sonuna kadar direnerek savundu. Çünkü Komün işçi sınıfının geleceğiydi. Gelecekse işçi sınıfındı.

Zincirlerinden kaybedecek başka bir şeyi olmayan proletarya, ücretli kölelik düzenine en büyük darbeyi, ilk kez 1871 yılında Paris Komünü'yle vurdu. Tarihteki ilk proleter devlet olan Paris Komünü, ancak 72 gün yaşayabildi.

Kapitalizmin hızla geliştiği 1800'lü yıllar, proletaryanın da sayısız ayaklanmasına sahne oldu. Bir tarafta zenginliğin, öte tarafta derin bir yoksulluk ve sefaletin görülmemiş derecede büyüdüğü yıllardı bu dönem.

Fransız proletaryası da ücretlerin arttırılması, iş koşullarının düzeltilmesi vb. talepleriyle sayısız grev ve gösteriyle vahşi kapitalizme olan tepkisini ortaya koyuyordu. Burjuvazinin yaşadığı bunalımlar, proletaryanın mücadelesini büyüten bir faktördü aynı zamanda. Bu koşullarda dikkatleri iç çelişkilerden uzaklaştıracak, varolan toplumsal hoşnutsuzlukları geri plana itecek arayışlara yönelen III. Napolyon, çareyi 19 Temmuz 1870'de Prusya'ya savaş ilan etmekte buldu. Ulusal savaş koşullarında proleter

5 Mart 1953 - Stalin yaşamını yitirdi

"Lenin ışıktır, Stalin toprak. Ağır Rus toprağı... Tohumu, bir buğday tanesini aldı. Şimdi ne olursa olsun, ne kadar yağmur ve kar yağmazsa yağmasın, o bu tohumu saklar, başak haline sokuncaya kadar onu bırakmaz." Böyle diyor bir Yunan yazarı, Stalin'i anlatırken...

Stalin'in ölümünün üzerinden tam 66 yıl geçti. Ama burjuvazinin Stalin'e kını ve saldırıları bitmedi. Sadece burjuvazi değil, **her tür karşı-devrimci akım, ML'ye saldırıya Stalin'den başladı. Stalin şahsında devrime ve sosyalizme düşmanlıklarını kustular. Çünkü Stalin, sosyalist inşanın önderi, faşizme karşı mücadelenin komutanıydı. Dünyanın üçte birini sosyalist kampa dahil eden, faşizmi ve burjuvaziyi yenilgiye uğratandı.**

Tüm saldırı ve karalamaya rağmen, ezilen halkların, işçi ve emekçilerin Stalin'e besledikleri hayranlık ve sevgi bitmemiştir. Bunu SSCB dağıldıktan sonra, emperyalistlerin hegemonyasına giren devletlerin halklarında bile görmek mümkündür. Dahası, ABD destekli cihatçıların iç savaş çıkarıp yerle bir ettikleri Suriye'de, işgale karşı savaşıyan halkın elinde de Stalin'in fotoğrafları vardır.

Stalin'in ölümünün ardından Stalin'e saldırı ile birlikte devlet kapitalizmine dönüş, iç içe gerçekleşti. Stalin düşmanlığı öylesine körüklendi ki, Stalin'i savunmak büyük bir suç sayıldı; ölümle, sürgünle cezalandırıldı. Buna rağmen Stalin'i savunanlar hep oldu. Onu unutturmaya başaramadılar.

Stalin, Marks, Engels ve Lenin'in yanında, "ML'nin ustaları" olarak tarihe kazanmıştır ve hiçbir kuvvet onu silemez. **Ölümünün üzerinden 66 yıl geçmesine rağmen, bugün emperyalist işgale direnen her şehire "Stalingrad"**

deniyorsa, direnen her lider Stalin'e benzetiliyorsa, onun halkların mücadelesinde yaşadığını gösterir.

Stalin, devrim ve sosyalizmin yükselişe geçmesiyle birlikte çok daha fazla anlaşılacak ve giderek artan oranda sahiple-nilecektir.

İkinci emperyalist savaş döneminde SB'nin Dışişleri Bakanı olan Molotov'un ölmeden önce yaptığı söyleşide söylediği gibi; "*Stalin'in Rusya tarihinde yerini alacağı zamanlar gelecektir. Moskova'da bir Stalin müzesi olacak.*

Mutlaka! İnsanlar dayatacak.

Stalin'in oynadığı rol çok büyük. Eminim ki adı yeniden yükselecek ve tarihte görkemli bir yere sahip olacak."

Çünkü "Stalin topraktır." O toprağa gömülü tohumlar, bir gün mutlaka boy verecek ve o toprağa kanını-canını verenleri yaşatacaktır.

30. yılında Gazi Direnişi'ne yeniden bakmak

Gazi Direnişi 30. yılında... Aradan geçen 30 yıl, ona daha nesnel bakmak ve doğru dersler çıkarmak için, yeterince uzun bir süredir. Biz de Gazi'ye, Gazi Direnişi'ne bu bakış açısıyla yeniden bakıyoruz. Onu hakettiği yere oturtmak bakımından bunun önemli olduğunu düşünüyoruz.

12 Mart 1995 Pazar akşamı saat 20.30 sıralarında, Gazi Mahallesi'nde 4 kahvehane ile bir pastane, kontrgerilla tarafından tarandı. Saldırıda 1 kişi yaşamını yitirdi, çok sayıda insan yaralandı. Saldırının ardından sokaklara dökülen kitle, 3 gün süren çok büyük bir direniş yarattı. Bu direnişte, Gazi ve Ümraniye'de toplam 23 kişi yaşamını yitirdi. Eylemler İstanbul'un semtlerinin yanısıra, başka illere de sıçradı. 3. günün sonunda, 15 Mart sabahı devlet Gazi halkının bütün taleplerini kabul etti; bunun üzerine direniş bitirildi.

Gazi Anti-Faşist Halk Direnişi, Türkiye devrim tarihinde hakettiği yeri bulamamış bir direniştir. Oysa gücü, yarattığı etkisi ve sonuçları itibarıyla son derece önemli bir direniştir.

Direnişi hazırlayan unsurlar

Gazi Mahallesi, Kürt-Alevi mahallesi olarak bilinir. Nüfusun çoğunluğunun böyle olduğu doğrudur, ama eksiktir. **Gazi halkını belirleyen asıl unsur, yoksul işçi ve emekçilerin mahallesi olmasıdır.**

Kuruluşu 1970'li yılların ortasıdır. Stratejik bir noktadadır Gazi Mahallesi. Bizans ve Osmanlı dönemlerinden itibaren, İstanbul için önem taşıyan tarihi suyuolları üzerinde yer alır. Alibey Barajı'nın yakınındadır.

1970'lerde İstanbul'un kırsal alanlarında peşpeşe fabrikalar açılırken, bugün Küçükköy, Cebeci, Habibler, Mahmutbey, Atışalanı olarak bilinen bölgelerde de yoğun bir sanayileşme-fabrikalaşma yaşandı. Bu durum, işçi nüfusunun da aileleriyle birlikte o bölgelere taşınması demektir. Aynı zamanda köylerden de ciddi bir genç nüfusun bölgeye akmasını getirdi. '80'li yıllarda ekonomik göç daha da arttı ve Gazi Mahallesi giderek büyüdü, etrafında yeni mahalleler oluştu. '90'lı yıllarda ise sıra siyasi göçlere gelmişti. Sivas'ta 1993'teki Madımak Katliamı, Dersim'de Ovacık başta olmak üzere köylerin boşaltılması, Kürt

kentlerinde devletin katliamlarının ve köy boşaltmalarının artması gibi unsurlar, ciddi sayıda Alevi ya da Kürt nüfusun bu bölgeye göçmesine neden oldu.

Bütün bu ekonomik ve siyasi göçler, bölgede çok kimlikli bir yapı oluşmasını getirdi. Alevilerle Sünniler, Kürtlerle Türkler birarada yaşamayı öğrendi. Çünkü başta da belirttiğimiz gibi, hepsinin ortak noktası yoksul işçi ve emekçi olmalarıydı.

Bölgedeki ilk yerleşimler, derme-çatma gecekonduydu. Elektrik, su, yol yoktu. Çalıştıkları fabrikalarda '70'li yılların yükselen sınıf mücadelesinin içinde sınıfsal bilinci tanımaya başlamışken, evlerinde de su için, yol için, elektrik için mücadeleyi öğreniyorlardı. 1 Mayıs Mahallesi'nde, Gülsuyu'nda, Küçük Armutlu'da gördüğümüz gecekondulaşma mücadelesinin bir benzeri Gazi'de yaşanıyor; Gazi Mahallesi devrimcileşiyordu.

'80'lerde 12 Eylül'ün zulmü mahallenin nefesini kesmeye çalıştı, ancak devrimci faaliyeti bitirmeyi başaramadı. Ülke genelinde gelişen mücadele, Gazi'de de doğrudan etkisini gösterdi.

'80'lerde 12 Eylül'ün zulmü mahallenin nefesini kesmeye çalıştı, ancak devrimci faaliyeti bitirmeyi başaramadı. Ülke genelinde gelişen mücadele, Gazi'de de doğrudan etkisini gösterdi.

12 Eylül'den sonra ilk işçi grevi Netaş fabrikasında 1986'da yaşandı. Ardından hemen her fabrikada, 12 Eylül'ün getirdiği hak gasplarına karşı küçüklü-büyükü direnişler gelişmeye başladı. Kapatılan sendikalar yeniden açılıyordu. 12 Eylül'de tutuklanan devrimcilerin de önemli bir kısmı artık tahliye olmaya başlamıştı. Örgütler yeniden toparlanıyor, yükselen harekete devrimci bir önderlik yapmaya çalışıyorlardı.

1987'de üniversite öğrencilerinin "Tek tip dernek yasası"na karşı yaptıkları eylemler, büyük bir yankı yaratmış, üstelik yasayı geri püskürtmeyi başarmıştı. Bu kazanım ve moral, kitle hareketine de hız verdi. **1989 yılında işçi sınıfının önemli bir kesimini kapsayan "Bahar Eylemleri" yaşandı. "Devrim kırlangıçları"ydı bu eylemler, gençlik ve sınıf hareketinin yükseleceğini müjdeliyordu.**

Aynı süreçte Kürt halkının eylemleri de başlamıştı. **1984'te Eruh ve Şemdinli karakol baskınlarıyla gerilla kendisini göstermiş, 1990'ların başında ise Kürt kentlerinde onbinlerce, yüzbinlerce kişinin katıldığı kitlesel serhıldanlar patlamıştı.**

Kısacası '80'lerin ortalarından itibaren işçiler, öğrenciler, Kürt halkı, kamu emekçileri ve Aleviler patlamalarla yükselen bir mücadele hattını örmeye başladılar. 12 Eylül karanlığı artık dağılmaya, kitlelerin biriken öfkesi taşmaya başlamıştı. Bu dönemde ülkenin geneline yayılan mücadele atmosferi, Gazi Mahallesi'ni de İstanbul'un devrimci odaklarından biri haline getirdi. Çeşitli devrimci örgütler ve komünistler, bu mahallede örgütleniyor, çalışma yürütüyordu.

"92 Konsepti" vahşeti

Gerek sınıf mücadelesinde ve genel olarak kitle hareketinde, gerekse Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinde ortaya

'80'lerin ortalarından itibaren işçiler, öğrenciler, Kürt halkı, kamu emekçileri ve Aleviler patlamalarla yükselen bir mücadele hattını örmeye başladılar. 12 Eylül karanlığı artık dağılmaya, kitlelerin biriken öfkesi taşmaya başlamıştı. Bu dönemde ülkenin geneline yayılan mücadele atmosferi, Gazi Mahallesi'ni de İstanbul'un devrimci odaklarından biri haline getirdi. Çeşitli devrimci örgütler ve komünistler, bu mahallede örgütleniyor, çalışma yürütüyordu.

çıkan bu tablo, devletin saldırgan politikalarını güçlendirmesini getirdi. "92 Konsepti" adı verilen vahşi saldırganlık, devrimci yükselişin "panzehiri" olarak ileri sürüldü.

'92 Konsepti'nin saldırı hükümeti, DYP-SHP koalisyonuydu. Oysa bu koalisyon, "konuşan Türkiye", "şeffaf karakol" gibi vaatlerle kurulmuş, hükümet programı "devrim" diye sunulmuştu. '93 yılında Demirel'in cumhurbaşkanı olmasıyla boşalan Başbakanlık koltuğuna Tansu Çiller oturtuldu. "Kadın" imajı parlatılarak kitlelerde "daha demokratik, hümanist, refah dolu bir dönem olacağı" yaratıldı. Çiller, herkese "iki anahtar" sözüyle (bir ev, bir araba) işbaşına geldi. Sürekli "ben sizin bacınızım" diyor, "siyasete kadın eli değdi" propagandası yürütülüyordu. Böylece "yumuşama dönemi" havası oluşturuldu. Başbakan Yardımcısı Murat Karayalçın ise, "sosyal demokrat" sosunu da dökerek tabloyu tamamlıyordu.

Perdenin önü böyle makyajlı iken, perdenin arkasına, icraat için katiller yerleştirilmişti. İstanbul Valisi Hayri Kozakçıoğlu, İstanbul Emniyet Müdürü Necdet Menzir, İçişleri Bakanı Nahit Menteşe, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar... Ve tabii, Başbakan Çiller ile ne kadar uyumlu olduğunu belirtmek için "O tak diye emrediyor, ben şak diye yapıyorum" sözleriyle hafızalara kazınan Genelkurmay Başkanı "Tak-şak Paşa" Doğan Güreş...

Sokak infazlarının, işkencede katletmelerin, siyasi cinayetlerin, kitle eylemlerine azgınca saldırıların, Kürt kentlerinde köy boşaltmaların, ev yakmaların, katliamların faileri bu katillerdi.

"92 Konsepti"ni kapsayan yıllar sürecinde katledilenlerin sayısı 2000'e yakındır. Gözaltında işkence görenler ise yüzbinlerce kişiyi bulmuştur. Köylülere bok yedirildiği, öğrencilerin okul penceresinden atıldığı, gözaltına alınan insanlardan bir daha haber alınmadığı, Madımak gibi katliamların yaşandığı yıllardır '90'lar...

Gazi Mahallesi'ne dönük saldırı da '92 Konsepti'nin bir parçasıdır. Fakat Gazi'de yükselen direniş, planlarını alt-üst etmiş, "92 Konsepti"nin de sonunu hazırlamıştır.

Bir direniş odağı olarak Gazi

1980'lerin ortalarından itibaren

Eylemin kaderini belirleyen üç kritik aşamada, komünistlerin stratejik müdahaleleri, eylemin rotasını belirleyen bir nitelik taşımaktadır. İlk müdahale, daha saldırının ilk dakikalarında yaşandı. Eylemi bir "Alevi-Sünni çatışması"na çevirmeye çalışan provokatörler, kitlenin içinde "biz de onların camisini basalım" diye bağırıp duruyorlardı. Bölgede tanınan ve sevilen bir yoldaşımız, yüksek bir yere çıkarak "Katiller karakolda" sloganını atmaya başladı. Eylemin daha ilk andan itibaren karakola yönelmesinde, devleti hedef alan bir eyleme dönüşmesinde, bu müdahale belirleyici rol oynamıştır.

her alanda güçlü bir mücadele yükseldiğini söylemiştik. İşçi sınıfı eylemleri öylesine etkiliydi ki, 12 Eylül döneminde gaspedilen haklarını büyük oranda geri alıyordu. Kamu emekçileri sokakta yükselen mücadele ile kendi sendikalarını kurmaya başlamışlardı. Öğrenci hareketi işgallerle, faşist-gerici örgütlere karşı çatışmalarla, boykotlarla büyüyor, tüm ülkeyi kuşatıyordu. Kürt hareketinin ayrı bir devlet kurma hakkı tartışılıyordu artık. Aleviler, Cemevlerini kuruyor, buralar yeni toplanma ve direniş odağına dönüşüyordu. Gecekondu semtleri ise bir taraftan alt yapı sorunlarını çözmeye mücadelesini yükseltirken, diğer taraftan devrimci hareketlerin en önemli beslenme alanlarından birine dönüşüyordu.

Gazi, '90'larda gelişen devrimci odaklardan biriydi. Ve devletin Gazi'yi hedef almasının en önemli nedeni, bu devrimci odağı dağıtma, başka emekçi semtlerinde korku atmosferi oluşturacak bir örnek yaratma çabasıydı.

Devletin Gazi'ye dönük özel politikalar izlemesinde, başka unsurlar da vardı kuşkusuz. İstanbul'un "kırsalı", artık şehrin içine karışmış, İstanbul'un merkezlerinden birine dönüşmüştü. Birçok önemli geçiş güzergahının kesişme noktası olmuştu. Keza depreme dayanıklı zeminiyle, İstanbul'un en önemli yerleşim alanlarından biri, "rantsal dönüşüm"çülerin iştahını kabartan bir bölgeydi. Bütün bunlar Gazi'yi ve çevre mahallelerini stratejik ve rantabl hale getiriyordu.

'90'larda mahalle içinde devlet baskısı artarken, kitlenin devlete olan öfkesi de büyüyordu. Devletin mahalledeki odağı karakol da bu öfkenin somutlandığı nokta oluyordu. Polisin keyfi saldırıları, kitle üzerinde terör estirmesi, polise karşı öfkeyi arttırıyordu. En son, Gazi Direnişi'nden kısa bir süre önce, adli sebeplerle gözaltına alınan bir simitçi, Gazi Karakolu'nda polis tarafından katledildi. Bu saldırı, polisin pervasızlığına karşı kitlede büyük bir öfke oluşturdu; ancak o anda bu öfkeye denk bir tepki gösterilemedi.

Kitlenin patladığı nokta, 12 Mart günü yaşanan saldırı oldu. Mahallenin ana caddesindeki kahvehaneler hedef alınmıştı. Çoğunlukla Alevilerin gittiği kahvehanelerdi bunlar. Üstelik o gün maç olduğu için, kahveler

daha da kalabalıktı. Kahvehanelerin tarandığı, ölü ve yaralıların olduğu haberi hızla yayıldı. İnsanlar sokaklara döküldü.

Gerek mahallede geçmişten gelen devrimci çalışmanın varlığı, gerekse polise duyulan öfke, "Katiller karakolda" sloganının karşılık bulmasını sağladı. Saldırının daha ilk saatlerinden itibaren kitleler karakola yöneldi. Saldırının arkasında devletin olduğu konusunda bir bilinç bulanıklığı yaşanmadı. Ve 3 gün boyunca direniş, devlet güçlerine karşı yürütüldü.

Direnin dönüm noktaları

Gazi Direnişi, saldırı sonrasında bir protesto eylemi olarak yaşanabilir ve aynı gece tamamlanarak bitebilirdi. Ancak komünist ve devrimcilerin direnişin içinde yer alması, en kritik anlarda direnişe yön veren müdahaleleri, Gazi'yi çok farklı bir boyuta taşımıştır.

Gazi Direnişi'ni, Türkiye devrim tarihinin çok önemli bir halk direnişine dönüştüren unsur budur. Eylemin kaderini belirleyen üç kritik aşamada, komünistlerin stratejik müdahaleleri, eylemin rotasını belirleyen bir nitelik taşımaktadır.

İlk müdahale, daha saldırının ilk dakikalarında yaşandı. Saldırının duyulmasının ardından kitle merkezde birikmeye başladığında, kitlenin içinden bazı kişiler "biz de onların camisine saldıralım" diyerek, kitlenin yönünü camiye çevirmeye, olayı bir "Alevi-Sünni çatışması"na dönüştürmeye uğraştı. Gerçekten de taranan mekanlar, Alevilerin yoğunlukta olduğu bölgede, Alevilerin gittiği mekanlardı. Kahvenin önünde oturan yaşlı biri ölmüştü. Bu kişi bir "Alevi dedesi" değildi, ama ilk önce öyle anlaşıldı ve o şekilde yayıldı. Elbette ölen kişinin Alevi dedesi olup olmaması önemli değildi, fakat saldırıyı gerçekleştirenlerin planları açısından, bu şekilde yayılması işlerini kolaylaştıran bir unsurdur. Kitleye hedef olarak camiyi gösterenler de bu provokasyonun parçasıydılar. Böyle bir yönlendirmenin tutma ihtimali yüksekti çünkü. Amaç, bir Alevi-Sünni çatışması yaratmak, Maraş, Çorum benzeri katliamlara zemin oluşturmaktır.

Bölgede tanınan ve kitle tarafından sevilip sayılan bir yoldaşımızın bu durumu farkederek müdahale etmesi, direnişin en kritik

anlarından biridir. Kitleye hakim olacak yüksek bir yere çıkmış *"Katiller karakolda"* sloganını atarak, kitlelere doğru hedefi göstermiştir. Gazi Direnişi'nin, daha ilk anda doğrudan devleti hedef alan politik bir eyleme dönüşmesinde, saldırının faili olarak doğrudan devleti görmesinde, bu müdahalenin çok önemli bir yeri vardır.

"Katiller karakolda" sloganı hemen karşılık buldu, kitle tarafından atılmaya başlandı. Ve kitlenin yönü değişti, karakola yürüyüş başladı.

Saat 20.30'daki saldırının arkasından başlayan protestolar, saatler boyunca devam etti. Ancak gece yarısından sonra düşme başladı. Öyle ya, bu insanlar ertesi sabah erkenden işe gideceklerdi. Yorgunluk artmış, kitle yavaş yavaş evine çekilmeye başlamıştı. Bir taraftan da bazı Cemevi yöneticileri ve reformist kişiler, **"protestomuzu yaptık, artık evlerimize dönelim"** diyerek kitleyi dağıtmak için uğraşıyorlardı. Belirsizlik, onların avantajına dönüşmüştü. Birkaç yüz kişi kalmıştı sadece. O dönemdeki benzer eylemler de bu biçimde tamamlanıyordu zaten; bir öfke patlaması ve günlük yaşantıya geri dönüş...

İkinci müdahale burada yaşandı. Nurtepe'deki yoldaşlarımız, Nurtepe ve Okmeydanı'ndaki devrimcileri de harekete geçirerek, Gazi'ye doğru yürüyüş başlattılar. Gazi'deki kitlenin dağılmakta olduğu bir saatte, gece saat 3 civarında, 5 bin kişilik bir kortejle Gazi Mahallesi'ne girdiler. Coşkulu sloganlarla mahalleye giren bu kitle, ortamı bir anda candandırdı, sönmekte olan direniş ateşini yeniden alevlendirdi. Kısa bir zaman sonra Alibeyköy'den de kitleler geldi mahalleye. **Tam o dakikalarda, sessizce yaklaşan bir polis panzeri, kitlenin üzerine ateş açtı. Direnişin ilk şehidi burada verildi; onlarca kişi yaralandı.**

Bu durum, direnişi yeniden büyüttü. Evlerine dağılanlar sokağa fırladı ve yeni gelenlerle birlikte direniş daha kitlesel bir hale büründü. Artık direnişin basitçe bitmeyeceği belli olmuştu. O gece her sokağa barikatlar kuruldu.

13 Mart Pazartesi günü saat 16 sıralarında İstanbul Valisi, Gazi'de sokağa çıkma yasağı ilan etti; askerler *"barikatları kaldırım"* çağrısı yapmaya başladı. Ancak bu yasaklar ve çağrılar, kitlede bir geri çekilme veya kırılma yaratmadı. Barikatların başındaki insan sayısında azalma

yaşandıkça, komünistlerin sabırlı ve ısrarlı çalışmasıyla bu aşıyor, yeniden motive edilmiş kitleler alanı dolduruyordu.

Ardından **bu tür direnişlerde pek başarısız olan, devrimcilerin birlikte hareket etmesi sağlandı. "Devrimci Komite" kuruldu.** Direnişin devam ettiği 3 gün boyunca, Cemevi yöneticilerinin, reformist-liberaller partilerin bütün geriye çekme, direniş ateşini söndürme çabalarına, devletin "arabulucular" üzerinden kitleyi yatıştırma girişimlerine karşın, eylemin inisiyatifi Devrimci Komite'de oldu. Barikatların kurulmasından çatışma noktalarına, taleplerin oluşturulmasından kitlenin seferber edilmesine kadar, eylemin her aşaması, komite tarafından kararlaştırıldı, hayata geçirildi.

Gazi Direnişi'nde komünist ve devrimciler, kitle eylemi içinde sürüklenen değil, önderlik eden oldular. Üstelik bu süreçte Cemevi yöneticilerinin de direnişin içinde kalmasını sağladılar. Bu başarısız olsaydı, eylem ikiye bölünecek, bu da direnişin büyük bir zaafa uğramasına neden olacaktı.

Üçüncü kritik aşama, 14 Mart'ı 15'e bağlayan gece yaşandı. Günler süren çatışmalar ve barikat savaşlarının getirdiği yorgunluk, sadece kitleyi değil, bazı devrimci yapıları da etkisi altına almıştı. İsmen komitenin içinde kalmakla birlikte geriye çekilen, eylem alanından uzaklaşan devrimci yapılar vardı. Barikatların arkasında bu gevşeme ve yorgunluk yaşanırken, barikatların önünde devlet nihai saldırıya hazırlanıyordu. O güne kadar çatışmalardaki saldırganlıktan arabuluculara kadar her yolu denemişlerdi; şimdi yokedici saldırı ile direnişi bitirmeyi hedefliyorlardı.

Komünistler o gecenin belirleyici olacağını söylediler ve diğer devrimci yapıları, halkı ikna etmek için cansiperane uğraştılar. Buna rağmen barikatların başında çok az insan kalmıştı. Bu çok az insan, o gece kendi üzerine düşen tarihi görevin farkında olarak bekledi devletin saldırısını. Ve **gecenin ilerleyen saatlerinde saldırı başladı. Barikat savaşları saatlerce sürdü. Sadece o gece 1500 molotof kullanıldı. Komünistler, yanlarında kalan bir avuç anti-faşistle birlikte ölümüne bir savaş verdiler. Devlet barikatları aşmayı başaramadı.**

Ve sabah güneşi, barikat direnişçilerinin zaferinin üzerine doğdu.

Komünistler o gecenin belirleyici olacağını söylediler ve diğer devrimci yapıları, halkı ikna etmek için cansiperane uğraştılar. Buna rağmen barikatların başında çok az insan kalmıştı. Ve gecenin ilerleyen saatlerinde saldırı başladı. Barikat savaşları saatlerce sürdü. Sadece o gece 1500 molotof kullanıldı. Komünistler, yanlarında kalan bir avuç anti-faşistle birlikte ölümüne bir savaş verdiler. Devlet barikatları aşmayı başaramadı. O gece panzerler barikatları aşarak Gazi'ye girebilseydi, Gazi'yi yerle bir edeceklerdi. Gazi yenilseydi; günlerce sokağa çıkma yasağı uygulanacak, mahallede vahşi bir terör uygulanacak, binlerce insan gözaltına alınacak, katledilecekti. Bu yenilginin, sadece Gazi Mahallesi'nde değil, bütün ülke genelinde halk üzerinde etkisi olacak; devletin devrim cephesine saldırıları daha da pervasızlaşacaktı.

Direnişin başladığı andan itibaren Gazi'ye gelen **tümgeneral, sabah saatlerinde komite üyelerini Cemevi'ne çağırdı ve "bütün taleplerinizi kabul ediyoruz" dedi.**

O gece panzerler barikatları aşarak Gazi'ye girebilseydi, Gazi'yi yerle bir edeceklerdi. Gazi yenilseydi; günlerce sokağa çıkma yasağı uygulanacak, mahallede vahşi bir terör uygulanacak, binlerce insan gözaltına alınacak, katledilecekti. Bu yenilginin, sadece Gazi Mahallesi'nde değil, bütün ülke genelinde halk üzerinde etkisi olacak; devletin devrim cephesine saldırıları daha da pervasızlaşacaktı.

Eğer direnişle karşılanmasaydı, devrim cephesi yeni saldırılarla karşı karşıya kalacaktı. Moral üstünlüğünü de kaybetmiş olacağından, ağır bir yenilgi alma ihtimali yüksekti.

Komünistlerin üç kritik aşamada yaptığı müdahaleler, direnişin rotasını değiştirdi. İlk müdahale, direnişin bir Alevi-Sünni çatışmasına dönüşmesini engelledi. İkincisi, ilk protestonun ardından eylemin sönmümlenip gitmesini engelledi. Üçüncüsü ise, ağır bir yenilgi ihtimalini durdurdu; devleti "taleplerinizi kabul ediyoruz" noktasına getiren görkemli bir direnişe çevirdi.

Gazi Direnişi, komünistlerin doğru zamanda doğru önderliği ile "Gazi Zaferi"ne dönüştü.

Gazi neden önemli bir direniştir? Gazi Direnişi'nin farkı; protesto ile yetinmeyen, taleplerini oluşturulan ve "kazanıncaya kadar" sürdüren bir direniş olmasıdır. Kendiliğinden başlayan öfke patlamasını örgütlü bir güce çevirmesi, komünist ve devrimcilerin önderliğini dosta-düşmana kabul ettirmesi ve direnişi zafere kadar götürmesidir.

'90'lı yıllar, bir yönüyle mücadelenin görkemli yükseliş yıllarıdır. İşçi ve emekçiler, öğrenci gençlik, Kürt ulusal hareketi... hepsi bir biçimde yükseliyordu elbette. Ve bu yükseliş, kendi içinde önemli kazanımlar da getiriyordu. Mesela kamu emekçilerinin sendikaları bu süreçte kuruldu. Yasak olan Cemevlerinin kurulması ve Alevi mücadelesinin gelişmesi de öyle. Kürt halkının mücadelesi öylesine meşrulaşmıştı ki, *"Kürdistan'a askere gitme, kirli savaşa alet olma"* kampanyamız, büyük bir destek buluyordu. Yıllar sonra 1 Mayıs kutlamaları, Taksim hedefiyle ve çatışmalı direnişlerle yükseliyordu. Başta öğrenci gençlik olmak

üzere, memur hareketinden semtlere kadar her alanda yeni kuşak devrimciler örgütlere akıyor, devrimci örgütlerin eylemini ve mücadelesini de güçlendiriyordu.

Diğer taraftan bu yükseliş, kendi içinde önemli zaaf lar da taşıyordu. 12 Eylül tasfiyeciliğinin izleri, bu mücadelenin içinde kendini çeşitli yönleriyle gösterdi. **Örgütlerde ve kadrolarda "iktidar perspektifi"nin zayıflaması, örgütlerin biçiminde, içeriğinde ve mücadele anlayışında kendisini ortaya koymaktaydı.** Legalist bir mücadele anlayışı gelişmekteydi mesela. Dernekler, dergiler furyası dört bir yanı kaplarken, yeraltı mücadelesi giderek arka plana itilmişti. Kadroların mücadele kararlılığı, adanmışlığı zayıflamakta, örgütlenmeler gevşemekteydi.

Bu tablo, devrimci örgütlerin yeni kadrolarla büyüyen ve güçlenen yapısına rağmen, kitle eylemlerine önderlik etmede zayıflığa yol açıyordu. Kitlelerin kendiliğinden mücadelesi ise, kaçınılmaz tıkanmalara mahkum kalıyordu. Mesela 1990'da Zonguldak maden işçilerinin görkemli Ankara yürüyüşü, Bolu-Mengen'de kurulan polis-jandarma barikadı ile durdurulmuştu. Maden işçileri, bu barikadı aşamadı; çünkü asıl barikat kitlelerin bilinçlerine kurulmuştu. Öğrenci gençlik, 1991 yılından itibaren üniversitelerin içine giren polisi püskürtecek bir eylem hattı geliştiremedi mesela. Yine TC tarihinin en büyük işçi katliamı olan 1992 Kozlu madenci katliamı karşısında, zayıf protesto eylemleri dışında, ortak bir eylemlilik örgütleyemedi. (Genç Komünarlar, Boğaziçi İşgali'ni tek başına yapmak zorunda kaldılar.) Kürt hareketi kitleleşmeye ve büyümeye devam ediyor olmasına rağmen "1993 Ateşkesi" ile ilk kırılmayı yaşadı. Sivas'ta devlet destekli dinci bir saldırı olan Madımak Katliamı'na karşı sadece protesto eylemleriyle yetinildi.

Gazi Direnişi, tam da böyle bir dönemde, farklı ve çok önemli bir direniş yarattı. **Bu tür büyük hareketler, genellikle kendiliğinden halk hareketi olarak ortaya çıkar. Devrimciler bu harekete sonradan dahil olurlar; bir parçası olmaya, değiştirip-dönüştürmeye çalışırlar. Ancak çoğunda bir sürüklenişten öteye gitmez.** Kendiliğinden hareket kendi yükselişini tamamladıktan sonra, reformistlerin ya da doğrudan devletin

'90'lı yıllarda mücadele yeniden yükseliyordu. Ancak bu yükseliş, kendi içinde önemli zaaf lar da taşıyordu. 12 Eylül tasfiyeciliğinin izleri, bu mücadelenin içinde kendini çeşitli yönleriyle gösterdi. Örgütlerde ve kadrolarda "iktidar perspektifi"nin zayıflaması, örgütlerin biçiminde, içeriğinde ve mücadele anlayışında kendisini ortaya koymaktaydı. Legalist bir mücadele anlayışı gelişmekteydi mesela. Kadroların mücadele kararlılığı, adanmışlığı zayıflamakta, örgütlenmeler gevşemekteydi.

Bu tablo, devrimci örgütlerin yeni kadrolarla büyüyen ve güçlenen yapısına rağmen, kitle eylemlerine önderlik etmede zayıflığa yol açıyordu. Kitlelerin kendiliğinden mücadelesi ise, kaçınılmaz tıkanmalara mahkum kalıyordu.

müdahalesiyle nihayete erer.

Gazi ise, doğrudan komünist ve devrimcilerin önderliğinde bir hareket olarak gelişti. Bütün kritik aşamalarda komünistlerin müdahalesi, etkisi ve belirleyiciliği vardı. Gazi'yi diğerlerinden farklı kılan ve çok önemli bir direniş haline getiren en önemli unsur budur.

İkincisi, Gazi Direnişi Madımak Katliamı'nın rövanşı olmuştur. Devlet de bunu böyle algıladı; devrimciler de...

2 Temmuz 1993'te yaşanan Madımak Katliamı, "92 Konsepti" adı verilen vahşi saldırganlığın, Kürt kentleri dışında yaşanan en ağır saldırısı ve kitle katliamıydı. Adım adım planlanmıştı, her aşamasında devletin rolü çok açıktı. 2 Temmuz günü Sivas'ta toplanan devlet destekli gerici grup, önce Gençlik Merkezi'ne saldırdı; ancak Gençlik Merkezi'nde devrimciler ve komünistler vardı. Büyük bir direniş göstererek saldırganları püskürtmeyi başardılar. Sonra bu gerici grup, aydın ve sanatçıların bulunduğu otele yöneldi. Aydın ve sanatçılar, devletin niyetini anlamaktan uzaktılar. O dönem SHP hükümet ortağı olduğu için, onun üzerinden sorunu çözmeye çalıştılar. SHP'lilerle telefonlaşarak, devletin kolluk güçlerinin müdahale etmesini beklediler. Dışarıdaki saldırgan grup, otele bir şeyler fırlatmaya başladığında bile, aydınlar "biz Erdal İnönü ile görüştük, hemen asker gönderecekler, merak etmeyin" diyerek, genç sanatçıları yatıştırma-ya çalışıyorlardı. O kadar güveniyorlardı ki SHP'li bürokratlara, devrim sempatisini bazı genç sanatçıların zemin kat kapısına barikat kurmak, pencerelerine bir şeyler dayamak gibi çabalarına bile destek olmadılar. Bu önlemler de olmasaydı, dışarıdaki gerici grup içeriye girerek, herkesi kıymandan geçirecekti. Dahası, devlete bu kadar güvenip, sorunun çözümünü onlara bırakmamış olsalardı, arka pencereden dışarıya çıkmak gibi çözümler daha erken akla gelebilir, daha fazla sayıda insan ölümden kurtulabilirdi.

2 Temmuz Katliamı'ndan çıkartılan en önemli ders buydu. Gazi Direnişi'nde devletin hiçbir unsuruna güven duyulmadı. Devletin tüm görüşme-uzlaşma çabalarını, direnişçiler elinin tersiyle ittiler. Taleplerini belirlediler, barikatlarını

kurdular, "taleplerimiz kabul edilinceye kadar direneceğiz" dediler, öyle de yaptılar.

Yanısıra Madımak Katliamı'nın ardından büyük bir öfke patlaması yaşandı, kitleler sokaklara döküldü. Ama sonrasında hareket sönüp gitti... Gazi ise 3 gün boyunca İstanbul'u saran, Türkiye'yi etkileyen çok büyük bir direnişe dönüştü... Direnişin gücü devleti gerçekten korkutmuştu. Kontrollden çıkması, yeni patlamalara sebep olma ihtimali, devletin "komite"yi muhatap almasını ve taleplerini kabul etmesini sağladı. **Madımak, '92 Konsepti'nin en büyük saldırılarından biriydi; Gazi ise, '92 Konsepti'ni yavaşlatan, gerileten bir direniş oldu.**

Gazi'yi farklı kılan üçüncü önemli unsur, müthiş bir kitle kahramanlığı yaşanmasıydı. Gazi direnişine önderlik eden yoldaşlarımız yaptıkları ilk toplantıda, "biz burada öleceğiz" diye karar aldılar. Komünist öncünün doğal refleksiydi bu. Ancak kitleler de aynı duygu içindeydiler.

Lenin "kitlelerin gözünde ölüm küçüldükçe zafer yakınlaşır" der. **Kitlelerin gözünde ölüm küçülmüştü Gazi'de. Bunu direnişe katılan herkes hissetti, gözlemledi, yaşadı. Kurşun yağmurunun üzerine yürüyen kitle fotoğrafları, bunun kanıtıdır.** Orada ölüm korkusu değil, öfkeydi doruğa çıkan. Yaralıları kenara çekerek, ölüleri güvenli alana taşıyarak çatışmaya devam eden, duraksamayan bir kitle psikolojisi vardı. Lyon Barikatları'nda, Paris Komünü'nde, 15-16 Haziran büyük işçi direnişinde gördüğümüz türden bir kitle kahramanlığı ortaya çıkmıştır Gazi'de.

Bu üç etken, Gazi Direnişi'ni dönemin bütün direnişlerinden ayıran, öne çıkartan, Türkiye devrim tarihine altın harflerle yazdıran etkenlerdir.

Gazi neden hakettiği yeri bulamadı

Tüm bu görkemine rağmen, Gazi direnişi, mücadele tarihimiz içinde hakettiği yeri bulamadı. Bunun da çeşitli sebepleri vardı.

Elbette **en başa devletin saldırılarını yazmak gerekiyor.** Gazi direnişinin kazanımlarla bitmesinin ardından gözaltı-tutuklama furyasından semtin dokusunu bozmaya, bedava uyuşturucu dağıtmaya kadar bütün yöntemlerle Gazi'yi kuşatmaya aldılar.

Direnış bittikten hemen sonra Hasan Ocak'ın kaçırılıp kaybedilmesi, böyle bir devlet vahşetinin yaşanması, kitlede bir tedirginlik yarattı. Diğer yandan **Cemevi başta olmak üzere bölgedeki reformist-liberal kurumların, kitlenin geri bilincine oynayan tutumları, tedirginliği arttırdı.** Direniş sırasındaki bütün mahalle o kahraman duruşun etkisi altındayken, direniş bitip evlerine çekildikten sonra devlet baskısının, reformist ideolojik argümanların, direniş sırasındaki ölümlerin acısının basıncı altında kaldılar.

Sadece Gazi değil, mahkeme süreci de kuşatma altındaydı. Gazi davasının görüldüğü mahkeme Trabzon gibi İstanbul'a çok uzak ve gerici-faşist kesimlerin baskın olduğu bir kente taşındı. Karadeniz bölgesinin gerici-faşist kadroları mahkeme günlerine dönük özel hazırlık yapıyor, mahkeme üzerinde baskı kuracak, aileleri yıldırarak saldırılar düzenliyorlardı. Böylece ailelerin ve devrimcilerin mahkemeye gidişleri fazlasıyla zorlaştırıldı.

Bu dört bir yandan kuşatılmışlık, devrimcilerin o süreçteki zayıflıklarıyla birleşti. Diğer devrimci yapılar 12 Eylül tasfiyeciliğinin izlerini taşıyorlardı. Bu izler, Gazi direnişini sürerken de kendisini göstermişti zaten. Direnişin içinde de birçok aşamada kitlelerin gerisine düşen tutumlar görülmüştü. Direniş bittikten sonra da kitleyi toparlayacak, mücadelesine önderlik edecek bir perspektif ve mücadele hattıyla hareket etmediler. Komünistler ise o süreçte tasfiyeci bir erozyon yaşıyordu; ardından "iç mücadele ve bölünme" süreci başladı, sadece Gazi'de değil, tüm çalışma alanlarında geriledi.

Bu tabloya, 1996'dan itibaren devrimci hareketin iniş eğilimine girmesi de eklendi. **Mücadele genel olarak geriye düştükçe, Gazi Direnişinin yıldönümü eylemleri de zayıflamaya başladı.** Devrimcilerin Gazi üzerindeki etkinliği azaldıkça Cemevi ve reformist partiler gibi devletle uzlaşmaya hazır, kitle eylemlerinde yangın söndürücülüğü yapan kurumların etkinliği arttı.

Devrimci yapılar, Gazi yıldönümlerini kutlamayı bırakmadılar elbette. **"Gazi 12 Mart Platformu" gibi yapılarla her yıl Gazi yıldönümünü devrimci bir içerikle anmak için çaba gösterdi.** Ancak devrimci yapılar güç kaybettikçe, semtteki öncü rolü zayıfladıkça, Gazi yıldönümlerindeki inisiyatifleri azaldı; genel olarak Gazi yıldönümünü örgütlemekten, "kendi eylemini koymak" sınırlarına çekilmeye başlandı.

Cemevi ve reformistlerin tutumu ise, yıldönümü eylemlerinin içeriğini tamamen boşaltmaktı. Kimi zaman HDP ya da CHP milletvekillerinin seçim propagandası yaptığı, kimi zaman Cemevi yöneticilerinin polis müdürleriyle (yani Gazi Katliamının

katilleriyle) yemek yediği görüldü. Aynı süreçte **"Gazi Direnişini" de "Gazi Katliamı"na dönüştürüldü.** Kitlelerin kurşunların üzerine koştuğu, polisin can korkusuyla arkasına bakmadan kaçtığı, barikatların başında kitlelerin direniş ve zafer sloganları haykırdığı, devletin *"bütün taleplerinizi kabul ediyoruz"* sözüyle zafer kazanıldığı gerçeği unutturuldu. Gazi sadece devletin vahşi saldırılarından, katliamından ibaretmiş gibi bir anlatı oluştu. **Direnış çağrısı yapılması gereken bir yıldönümü, şehitlerin anılmasına indirgenince; öfkeli ve coşkulu sloganların haykırılması gereken bir gün, mezar yürüyüşüne çevrilince, kitlelerde bıraktığı etki de değişti.** Giderek o günleri yaşayan orta yaşlı kuşağın acılarının ve yılgınlığın pekiştiği, gençlerin genellikle uzak kaldığı bir hale büründü.

Tüm bu süreç, Gazi direnişinden sonraki yıllarda kitlelerin devrimcilerden uzaklaşmaya başladığı ve çocuklarını da uzak tutmaya çalıştığı; devletin ise mahalle içinde gençlere bedava uyuşturucu dağıtmaya, bağımlılık oluşturmaya başladığı, eski devrimcilerin kardeşlerini bile "torbacı"ya çevirdiği bir süreç ile birlikte gelişti. **Zaman içinde uyuşturucu Gazi'nin kılcal damarlarına kadar girdi; semtin eski devrimci çocukları çeteleşti, mafyalıştı...**

Bu anlattıklarımız, Gazi Direnişinin Türkiye devrim tarihinde çok önemli bir direniş olduğu gerçeğini değiştirmez. Hakettiği görkemli yeri bulamamasının asıl sebebi, devrimci hareketin tasfiyeciliği aşamaması, '90'ların sonuna doğru tasfiyeciliğin ve teslimiyetin baskın hale gelmesidir.

Gazi Direnişini, 1990'ların en önemli direnişlerinden biridir. Dönemin devrimci hareketinin zaafına rağmen tüm ülkede yankılanan, devlete geri adım attıran, '92 Konsepti'nin vahşetini sınırlandıran bir direniş ortaya çıkmıştır. İstanbul'un birçok bölgesinde yapılan eylemlerin yanısıra insanlar Gazi'ye koşmuş, buradaki direnişini güçlendirmiştir. Şehitlerin arasında ev kadınları da vardır, komünist kadrolar da... Ve şehitlerin çoğu, nişan alınarak, tek kurşunla, hayati bölgelerinden, öldürme amacıyla vurulmuşlardır. Bu, devletin büyük korkusunun; aynı zamanda karşısındaki kitlenin kararlılığının göstergesidir.

Gazi, yiğitçe toprağa düşen şehitleriyle, ölümün üzerine yürüyen kitle kahramanlarıyla, barikat çocukları, başeğmez kadınlarıyla, Türkiye devriminin en önemli direnişlerinden birini yaratmıştır. Ve tarihin şanlı sayfalarından birini oluşturmuştur.

Direnışin 30. yılında Gazi-Ümraniye şehitlerini bir kez daha saygıyla anıyor, direnişini selamlıyoruz.

Hapishanelerdeki hak ihlalleri

Şubat ayı boyunca hapishanelerdeki hak gaspları devam etti. Yine tutsakların tahliyeleri keyfi gerekçelerle erteleniyor, hasta tutsaklar serbest bırakılmıyor ve ölüme terk ediliyor. Hastaneye gidiş gelişler, ziyaretler tutsaklar için ayrı bir işkence sürecine çevriliyor. Disiplin cezaları, yapılan en küçük hak arama eyleminde tutsakların başında sallandırılmaya devam ediyor.

Hapishanelerdeki tutuklu ve hükümlü sayısı, hapishane kapasitesinin üzerinde. Artık hapishaneler yetmiyor ve yeni hapishaneler inşa ediliyor. Devlet, her gün yaptığı tutuklamalar, gözaltılarla bu sayıyı sürekli büyütüyor. En ufak hak arama eyleminde, anayasal, meşru olanlarında bile tutuklama terörü estiriliyor.

Yeni Yaşam gazetesinden Hüseyin Aykol'un araştırmalarına göre Türkiye'de Adalet Bakanlığı'nın 403 ile 405 arasında hapishane olduğunu söylediği anlatılıyor. **Bu hapishaneler 299 bin 960 kişi kapasiteli. Şubat ayında hapishanelerde kalan tutuklu ve hükümlü sayısı ise 392 bin 450 kişi.** Yani neredeyse 100 bin kişi fazlalık var. Yapılan yeni hapishanelere rağmen tutsaklar yerlerde ya da yan yana yatıyorlar.

Müebbet hapis süreleri dolan tutsakların tahliyesi ertelenmeye devam etti. Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde 31 yıldır tutsak olan **Ramazan Karataş**'ın tahliyesi gözlem heyeti tarafından 4. kez ertelendi. Tek kişilik hücrede tutulan Karataş'ın tahliyesi "örgüte bağlılık" gerekmesiyle ertelendi. İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi'nde kalan 73 yaşındaki 30 yıllık tutsak **Mehmet Sait Yıldırım**'ın tahliyesi de kurul tarafından 9 ay ertelendi. Buradaki gerekçe de *"tek başına kaldığı halde örgütsel tutumunu değiştirmedeği, pişman olmadığı ve ziyaretçileriyle örgütsel konuştuğu"* oldu. Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde kalan **Emrah Kandemir**'in de infaz süresi dolmuş olmasına rağmen 6 ay daha ertelendi. Ertelemenin gerekçesi olarak cezaevlerinde Abdullah Öcalan'ın tecridinin kaldırılması için yapılan açıklık grevlerine katılması gösterildi. Özgür Hukukçular Derneği'nin Şubat başında yaptığı açıklamada Tokat Hapishanesi'nde son bir yıldır tahliye süreleri dolduğu halde hiçbir tutsağın tahliye edilmediği belirtildi.

Tutsaklar hapishanelerden sürgün sevklerle başka hapishanelere götürülmeye devam ediyor. JİNNEWS Haber Müdürü **Öznur Değer** Mardin E Tipi Hapishanesi'nden sürgün sevkle Erzincan Hapishanesi'ne götürüldü. TAYAD'lı **Feridun Osmanağaoğlu** 18 Ocak'ta İstanbul'dan İzmir Kırıklar F Tipi hapishanesine sürgün edildi.

Bolu F Tipi'nde 6 Ocak 2021'de gardiyanlar tarafından kalas ve coplarla saldırıya uğrayan **Murat Adsız**'ın görüntüleri ortaya çıktı. Saldırı hakkında suç duyurusunda bulunan Adsız'ın işkence gördüğüne dair kamera görüntüleri mahkeme tarafından delil olarak kabul edilmedi.

Tutsakların haftalık 10 saat olması gereken sohbet hakkı da sürekli gasp ediliyor, ortalama 4-5 saat olarak uygulanıyor. Ziyaret saatleri kırılıyor sürekli. Koşullarda arama adı altında talan yapılıyor, kitaplar, eşyalar toplanıp götürülüyor.

Sağlık hakkı gasp edilmeye devam ediyor. Hastanelere sevkleri çıkan tutsaklar "ring yok" bahanesiyle götürülüyor. Gidebilenler ise çift kelepçe dayatması, ağız içi arama ve ayakkabı araması dayatmasıyla muayene olamadan geri dönüyorlar.

Gazi DireniŖi 30 yılında

**FAŖIZME
KARŖI
OMUZ
OMUZA!**

DEVRİMCİ DURUŖ

